

16/2013

počítač

PRO KAŽDÉHO

UVNITŘ
DRUHÝ
ČASOPIS
ZDARMA

CDRWIN 9.0

Vypalování CD/DVD/Blu-ray

- Převod audio CD do formátu MP3
- Kopírování disků
- Vypalování video DVD

PLNÁ VERZE
ušetříte 500 Kč

29. 7. 2013 • 69,99 Kč • 3,60 €. Pro předplatitele: 39,80 Kč • 3,20 €. Ceny v eurech platí pouze v SR.

Řešení nejčastějších problémů

50 otázek & odpovědí

str. 10

► **HARDWARE** ► **SOFTWARE** ► **INTERNET A SÍŤ** ► **HUDBA A VIDEO** ► **KANCELÁŘ**

S NAVIGACÍ NA VÝLET

GPS navigace pro sport a do přírody str. 16

Představujeme novinky a zajímavosti

Kamerka do auta
Mio MiVue 388 str. 24

Levný mobil pro dvě SIM
Nokia Asha 305 str. 25

Dokonalý zvuk

Čím ozvučit počítač str. 44

Rádce kupujícího

Nejlepší 27" monitory str. 27

Předejděte poruchám!

Diagnosticke nástroje str. 42

Počítač na flešce

Přenosný operační systém str. 47

14 STRAN NÁVODŮ

- Upravte velikost souborů MP3 str. 28
- Pozadí a orámování stránek ve Wordu str. 30
- Co dokáže kalkulačka ve Windows str. 32
- Vypalte si vlastní hudební cédéčko str. 36
- Otestujte spolehlivost pevného disku str. 39

16/2013 • 69,99 Kč • 3,60 €

K počítačům LYNX doporučujeme operační systém Windows 8.

česká
počítačová
jednička

www.lynx.cz

hotline: 844 111 162

zakoupíte v síti Klikman.cz
zákaznická linka: 844 888 444

Windows 8

LYNX
Easy i3

9 990,- vč. DPH

operační
systém
Windows 8

procesor
Intel®
i3 3220

paměť
4 GB

disk
1000 GB

● Příslušenství:
multiformátová DVD vypalovačka
klávesnice a myš

BONUS
Norton antivirus 2013
v hodnotě 1500Kč

4 Co najdete
na CD

6 Novinky ze světa
počítačů

8 Poradna

téma čísla

10 50 otázek
a odpovědí

Odpovědi na vybrané dotazy, které nám posíláte do redakční listárny

16 Navigace pro turistiky
i pro jiné sporty

22 Projektor vhodný hlavně
pro firemní prezentace

představujeme

16 Navigace nejen
do přírody

Navigační přístroje určené pro sport a pro pobyt v přírodě a jejich využití

20 Tipy na navigační
přístroje

Výběr outdoorových navigačních přístrojů z aktuální nabídky

22 Snadno ovladatelný
projektor

BenQ MS517

23 Data z elektrické
zásuvky

Powerline adaptéry ZyXEL PLA4201

23 Wi-Fi do kapsy

Router TP-Link TL-WR702N

24 Černá skříňka
do auta

Autokamera Mio MiVue 388

25 Levný telefon
pro dvě SIM karty

Nokia Asha 305

26 Tipy redakce

Co nás v redakci zaujalo.

27 Rádce kupujícího

Nejlepší 27palcové monitory

jak na to

28 Jak zmenšit
hudební soubor

MP3 Quality Modifier

29 Hlídejte děti
na internetu

Qustodio

30 Pozadí stránky
ve Wordu

MS Word 2013

31 Nastavte si Excel

MS Excel 2013

32 Tipy pro kalkulačku
Windows

33 Hromadné přejmenování
souborů

FreeCommander

34 Plánujeme cestu

Mapy.cz

35 Jak na prezentaci

Impress

36 Vypalte si
vlastní hudbu

CDBurnerXP

37 Editor obrázků

StudioLine

Photo Basic

38 Nouzový režim
Windows 8

Windows 8

39 Přenosný správce
stahování

WinHTTrack portable

40 Test spolehlivosti
disku

HD Tune

41 Příprava na
rozšíření paměti

Speccy

magazín

42 Bezplatná
diagnostika

Tipy na nástroje, které zdarma zjistí technické parametry počítače

43 Pořádek v kabelech

Jak vyřešit problémy s množstvím kabelů kolem počítače

44 Kvalitní zvuk
za rozumnou cenu

Příslušenství, které zajistí kvalitní zvukový výstup z PC

46 Aktualizace
firmwaru

Rady, proč a kdy (ne)vyměnit programovou výbavu různých zařízení

47 Operační systém
do kapsy

Přenosné operační systémy, které lze spouštět z USB disku

48 Křížovka

Deseti výhercům věnujeme balíček autokosmetiky značky Sonax.

Vážení čtenáři,

po nějaké době opět nabízíme praktické rady v podobě odpovědí na padesát vybraných dotazů z naší redakční listárny. Dotazy jsou jako obvykle rozděleny do pěti oblastí, jimiž jsou tentokrát hardware, software, síť a připojení k internetu, multimédia a kancelářské aplikace. Jsme rádi, že se při řešení problémů s počítači na nás s důvěrou obracíte se žádostí o radu a pomoc, i když na všechny dotazy nedokážeme včas a uspokojivě odpovědět, a na některé specifické dotazy dokonce neumíme odpovědět vůbec. Kromě toho, že nás vaše důvěra těší, jsou pro nás vaše dotazy, náměty a připomínky také cenným zdrojem inspirace pro výběr témat do časopisu i pro vylepšování jeho obsahu i vzhledu.

Pro vyznavače pohybu na čerstvém vzduchu, kteří chtějí mít dobrý přehled o tom, kde se nacházejí a kam mají jít, jsme připravili článek o vhodných navigačních přístrojích. Konstrukce a funkce těchto zařízení jsou stvořeny pro využití při různých aktivitách ve volném terénu a odpovídají tomu i mapy zobrazované na displeji některých z těchto přístrojů. Přeji vám hezký zbytek prázdnin, ať jej strávíte na kole, na rybách, na houbách, nebo bez navigace doma na zahrádce.

Ivan Heisler

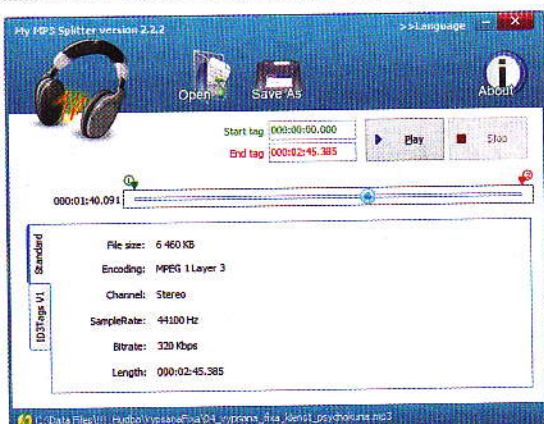
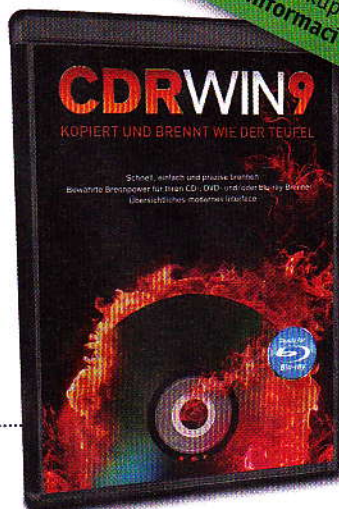
Ivan Heisler, šéfredaktor

CDRWIN 9.0

Program CDRWIN pochází od známé společnosti Engemann, která se snaží o uživatelsky přívětivý a intuitivní software. Vypalovací nástroj zaujme především snadným rozhraním, množstvím funkcí a kvalitou a spolehlivostí vypálených dat. Umí však také mazat disky, zjišťovat o nich potřebné informace a vypalovat videa, podporuje média CD/DVD/Blu-ray a z audionosiče dovede vytáhnout hudbu do formátu MP3/WAV nebo do formátu WMA. Na PPK CD najdete aplikaci CDRWIN v plné verzi 9.0, kterou lze po jednoduché registraci používat bez dalších omezení.

RUBRIKA NA CD: obsah CD ► bonus

My MP3 Splitter 2.2.2

Program My MP3 Splitter vám umožní jednoduše stříhat a upravovat hudbu ve formátu MP3. Aplikaci využijete například ke zkrácení různých nahrávek, k extrahování hudby nebo k rozdělení nahrávky do několika dalších částí. MP3 klip vytvořený v této aplikaci má stejnou kvalitu zvuku jako původní nahrávka. Program My MP3 Splitter nabízí přehledné a snadno ovladatelné uživatelské prostředí.

RUBRIKA NA CD: obsah CD ► hudba v počítači

Freemake Music Box 1.0.0

Bezplatná aplikace Freemake Music Box umožňuje snadnou správu hudebních souborů. V přehledném uživatelském rozhraní jsou integrovány nástroje pro vyhledávání, třídění a filtraci skladeb. Program obsahuje integrovaný přehrávač, který poskytuje standardní funkce pro přehrávání. K přednostem programu patří jednoduchá funkce pro tvorbu playlistů. Při vyhledávání se pak aplikace omezuje pouze na legální zdroje volně šiřitelné hudby.

RUBRIKA NA CD: obsah CD ► hudba v počítači

Qustodio 1.120

Qustodio je program, který umožňuje kontrolovat děti při užívání počítače a chránit je před nebezpečným či nevhodným obsahem nebo kyberšikanou. Qustodio mimo jiné kontroluje aktivitu vašich dětí na sociálních sítích a na stránkách určených pro chat a jejich aktivitu při surfování obecně. Umožňuje také stanovit maximální dobu, kterou mohou děti trávit on-line. Rodičovská kontrola Qustodio je k dispozici zdarma.

RUBRIKA NA CD: obsah CD ► rodičovská kontrola

seznam programů

BONUS

CDRWIN 9.0

HUDBA V POČÍTAČI

Advanced Codecs
for Windows 7/8 4.2.0
Audacity 2.0.3
foobar2000 1.2.9
Free Audio Converter 5.0.27
Free YouTube to MP3
Converter 3.12.7
Freemake Music Box 1.0.0
FreeRIP Basic 4.1.4
Jajuk 1.10.6
K-Lite Mega Codec Pack 9.9.5
MediaInfo 0.7.64
MediaMonkey Standard 4.0.7
MP3 Quality Modifier 2.53
Mp3tag 2.57
My MP3 Splitter 2.2.2
OrangeCD Player 6.5
TagScanner 5.1
VirtualDJ Home 7.4
Wavosaur 1.0.9
WildFire CD Ripper 4.0.9
XMedia Recode 3.1.6.9

RODIČOVSKÁ KONTROLA

Emma Parental Control 1.0
HomeGuard Activity Monitor 1.7.2

iWebFilter 2.0
K9 Web Protection 4.4.268
PC Pandora 7.0
PC Screen Watcher 0.9
Qustodio 1.120

SERVIS

CDBurnerXP 4.5.2
CPU-Z 1.65
CrystalDiskInfo 5.6.2
Foxit Reader 6.0.5
FreeCommander 2009.02b
HD Tune 2.55
HD Tune Pro 5.50
Nero InfoTool 11.0
Slax Linux 7.0.8
Speccy 1.22
StudioLine Photo Basic 3.70
TechPowerUp GPU-Z 0.7.2
WinHTTrack Website Copier 3.47

NEJLEPŠÍ VOLBA PRO VAŠE LETNÍ ZÁŽITKY

Opět po roce je tady léto a s tím souvisí čas volna a dovolených. Ať toto období travíme s rodinou, partnerem, přáteli či sami, chceme si nejen uchovat vzpomínky, ale nejlépe je také sdílet dál. Kvůli tomu existují fotoaparáty, a my se zaměříme na 2 velmi zajímavé typy – Canon EOS 600D a Canon EOS 700D.

Obě zařízení spadají do vstupní třídy, disponují menšími a lehčími těly. Díky tomu jsou skladné a přenosné. Mají výbornou schopnost pořizovat skvělé snímky i ve velmi špatných světelných podmínkách, fotky pak můžete tisknout do velikosti A3 bez problémů.

Jaký je v nich zásadní rozdíl, ptáte se? Jedním slovem – video.

Nový EOS 700D vám umožní souvislé ostření v průběhu natáčení videa. To je způsobeno novou fázovou detekcí na snímači. V kombinaci s objektivy, které nesou označení STM, bude proces ostření tichý a rychlý. Zde se výrobce ale nezastavil a posunul celý proces do vyšší dimenze. Povedlo

se to díky dotykové obrazovce. Celý postup je velmi jednoduchý. Kde se dotknete obrazovky, tam bude fotoaparát ostřit. Na focení je vybavený citlivějším systémem ostření a všechny informace z něj zpracovává nový procesor.

Ale co když tyto funkce nevyužijete, dotykové displeje nemáte zrovna v lásce a chcete převážně fotit? Pak je pro vás ideální právě EOS 600D. Pořídíte s ním téměř stejné snímky jako u vyššího modelu, budou se nepatrně lišit pouze v množství šumu za hodně špatných světelných podmínek. I tento model je vybavený Full-HD videem, ale s manuálním ostřením. Na rozdíl od 700D s tímto modelem mů-

žete nahrávat při 3 až 10násobném digitálním zoomu bez jakékoliv ztráty kvality.

Který z nich je tedy lepší variantou? To už záleží na vašich potřebách a finančních možnostech. Jestliže fotíte i natáčíte a vaší prioritou je využívat spíše automatiku, pak bych volil EOS 700D. A naopak, jestli chcete hlavně fotit a u případného natáčení si budete sami ostřit, pak je výhodnější EOS 600D. Oba modely se také liší cenou, a to poměrně výrazně. U vyššího modelu zaplatíte o 5 000 až 7 000 Kč víc podle toho, jaký set si vyberete. Nicméně ani s jedním foťákem nešlápnete vedle.

CANON EOS 600D

18megapixelový snímač CMOS

Otočný displej pro kreativní vytváření kompozic

Úhlopříčka obrazovky 7,7 cm

CANON EOS 700D

18megapixelový snímač CMOS

Úžasné filmy v rozlišení 1080 p

Výkonné zpracování obrazu procesorem DIGIC

Alcatel One Touch Idol Ultra

VELMI TENKÝ SMARTPHONE

Alcatel One Touch Idol Ultra je chytrý telefon, který se vyznačuje tloušťkou jen 6,45 mm. Tento telefon disponuje kvalitním 4,7palcovým (11,9cm) displejem AMOLED, na kterém se zobrazuje obraz v rozlišení 1 280 × 720 bodů. Plynulý chod operačního systému Android 4.1 a aplikací zajišťuje dvoujádrový procesor s frekvencí 1,2 GHz, který spolupracuje s 1 GB operační pamětí. Ve výbavě jsou i dvě kamery – přední má rozlišení 1,3 Mpx a zadní s 8Mpx rozlišením snímáče, automatickým zaostřováním, digitálním zoomem a LED bleskem se hodí i na pořizování fotografií a videí. Pro ukládání dat je určena interní paměť o velikosti 16 GB.

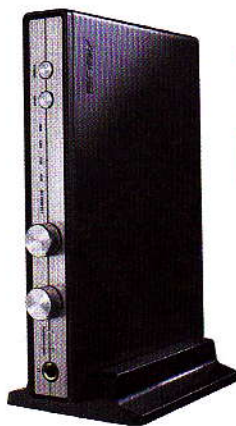
► CENA S DPH: 9 490 Kč ► www.alcatelonetouch.com ► U tohoto přístroje s velkým (4,7palcovým) a kvalitním displejem AMOLED nás zaujala jeho štíhlost i výbava. Na výběr máte ze dvou barevných variant (černé a cihlově červené).

Lenovo IdeaTab S6000

DESETIPALCOVÝ TABLET S ANDROIDEM

IdeaTab S6000, nový tablet od společnosti Lenovo, má velmi tenký profil (pouze 8,6 mm) a velký, 10,1palcový (25,7cm) displej. Na něm se zobrazuje obraz v rozlišení 1 280 × 800 bodů, který se vyznačuje velkými zornými úhly – výrobce udává 178 stupňů. Tablet pracuje pod operačním systémem Android 4.2 a o vysoký výkon se stará 1,2GHz čtyřjádrový procesor. Hmotnost je 560 g a baterie podle výrobce umožňuje více než 8 hodin nepřetržitého provozu při současném připojení k Wi-Fi síti. Zájemce o neustálou konektivitu k internetu zaujme přítomnost modemu 3G. Ke konektorové výbavě patří port micro USB, videovýstup micro HDMI a slot pro paměťovou kartu micro SD.

► CENA S DPH: od 7 000 Kč ► www.lenovo.cz ► Tento model, který bude na českém trhu dostupný od srpna, slibuje bohatou výbavu a vysoký výkon za dobrou cenu.

Asus Xonar Essence STU

ŠPIČKOVÝ ZVUK DO SLUCHÁTEK

Asus Xonar Essence STU je externí D/A převodník se sluchátkovým zesilovačem. Je určen pro náročné posluchače hudby, kteří chtějí využít svá kvalitní sluchátka na maximum. Xonar Essence STU nabízí čistý zvuk a možnost připojení přes port USB. Zařízení dokáže reprodukovat zvuk s odstupem signálu od šumu 120 dB. Obsahuje také technologii pro přesné ladění taktu, 600ohmový sluchátkový zesilovač a vyměnitelné operační zesilovače, jejichž pomocí si mohou uživatelé upravit tonální charakteristiku. K dispozici jsou rovněž dva režimy zesílení, umožňující lepší poslech při použití řady různých typů sluchátek.

► CENA S DPH: 9 990 Kč ► www.asus.cz ► Asus Xonar Essence STU ocení náročnější uživatelé, kteří při poslechu vyžadují vysoce kvalitní zvuk.

softwarové novinky

PAPÍROVÁ POHLEDNICE Z MOBILU

► Mobilní aplikace Postisimo (aplikace je zdarma pro systémy Android a iOS) umožňuje poslat papírovou pohlednici s vlastním motivem na libovolnou poštovní adresu. Pohlednici lze vytvořit z fotografií uložených v mobilním telefonu. V aplikaci pak zadáte či z adresáře vyberete poštovní adresu, napíšete text pozdravu a odešlete jej přes internet. Pohlednice bude doručena kamkoli na světě do tří pracovních dnů. Vytisknutí jedné pohlednice a její odeslání stojí 29 Kč. Zaplatit můžete buď s využitím předplaceného kreditu, nebo pomocí služby PayU. Aplikace je dostupná ve 12 jazycích včetně češtiny. www.postisimo.com

WEB PRO CHOVATELE KOČEK

► Značka Purina ONE připravila pro své zákazníky nové webové stránky. Na adrese www.purina-one.cz najdete kromě detailních informací o krmivech této značky také užitečné rady týkající se kočičího jídelníčku, správného krmení či potravinových alergií koček. Je tu i expertní veterinární poradna. www.purina-one.cz

Toshiba Excite

TABLETY S VÝBORNÝM OBRAZEM

Společnost Toshiba oznámila novou řadu tabletů Excite s 10,1palcovým (25,7cm) displejem a s operačním systémem Android 4.2. Model Excite Pure je poháněn procesorem nVidia Tegra 3 a na displeji se zobrazuje obraz v rozlišení 1 280 × 800 bodů. Tabletům Excite Pro a Excite Write dodává výkon procesor nVidia Tegra 4 a na displeji se vykresluje obraz v rozlišení 2 560 × 1 600 bodů. Model Excite Write navíc obsahuje speciální dotykové pero a aplikace TruNote pro psaní rukou. Pro všechny verze je k dispozici doplňkový kryt s klávesnicí Toshiba Keyboard Cover.

► **CENA S DPH:** od 7 499 Kč ► www.toshiba.cz ► Všechny verze mají stříbrnou povrchovou úpravu s bodovou texturou, umožňující tablety lépe držet. Jejich tloušťka je 10,5 mm a váží 600 g. V kombinaci s volitelným krytem, který obsahuje vestavěnou Bluetooth klávesnici, je hmotnost tabletu 1,1 kg.

Zalman

PŘENOSNÉ ZDROJE ENERGIE

Uživatelům, kteří u smartphonů a tabletů často bojují s jejich krátkou výdrží baterie, přijde vhod přenosný akumulátor. Model Zalman ZM-PB561W je vybaven dvěma lithioiontovými články o celkové kapacitě 5 600 mAh, model ZM-PB841W sestává ze tří článků o celkové kapacitě 8 400 mAh a nejvyšší model řady (ZM-PB1121W) je osazen čtyřmi články o celkové kapacitě až 11 200 mAh. Oba vyšší modely zvládnou současně nabíjet dvě mobilní zařízení. ► **CENA:** zatím neuvedena ► www.zalmanovo.cz ► Záložní zdroje energie jsou ideálním zařízením pro dobíjení vašich mobilních zařízení na dovolené a výletech.

inzerce

Normální je udělat pro zákazníky v nesnázích maximum

Počítačový zločin si nevybírá, takže nastane-li problém s počítačovou bezpečností, je potřeba bezprostředně reagovat. ESET se svým zákazníkům snaží vyjit maximálně vstříc, a proto nově rozšiřujeme služby technické podpory hned na několika úrovních.

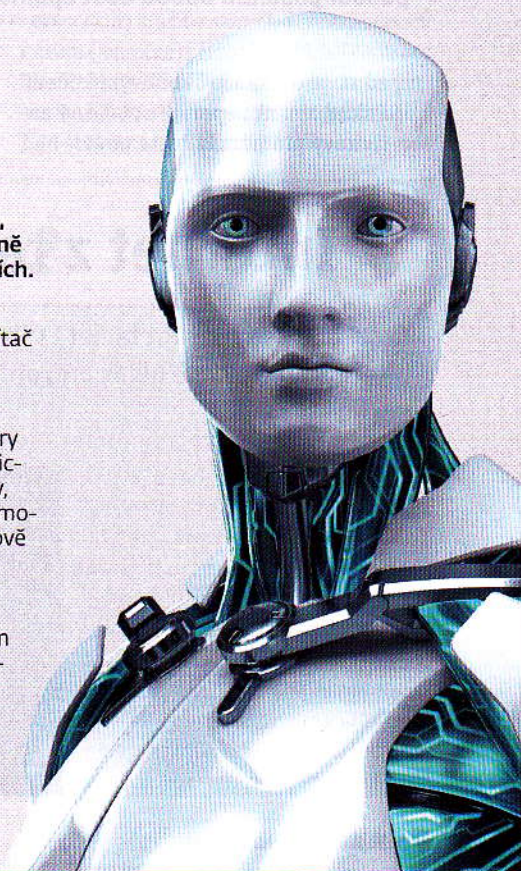
Problém s počítačem se zpravidla objevuje nečekaně a bez varování. Naši profesionálně vyškolení operátoři vám v takovém případě dokážou poradit, i když zrovna nerozumíte všem detailům a funkcím vašeho počítače. Právě včasné, pečlivé a odborné zásah našeho týmu technické podpory může váš počítač vyléčit, aniž to zanechá trvalé následky v podobě krádeže nebo ztráty vašich drahocenných dat.

Společnost ESET software v České republice také nově otevřela ESET Antivirovou ambulanci, která představuje speciálně vybavený prostor určený k odvírování počítačů a dalších zařízení pro zákazníky s platnou licencí některého z našich bezpečnostních řešení. Ti mohou kdykoli

během pracovní doby přinést svůj počítač do firmy ESET na Praze 7, a personál jej poté zcela zdarma zbaví malwaru.

Pracovníky naší technické podpory máte možnost kontaktovat prostřednictvím e-mailu, bezplatné telefonní linky, či online fóra. Technická podpora je samozřejmě dostupná v českém jazyce, a nově je vám k dispozici v pracovní dny vždy od 8 do 20 hodin. Pokud nenalezneme řešení vašeho problému standardní formou podpory, nabídneme zákazníkům s platnou licencí osobní návštěvu technika zdarma.

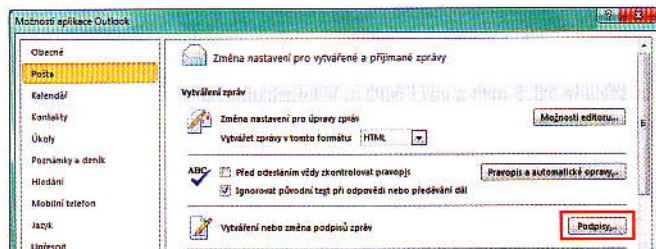
www.normalnisvet.cz

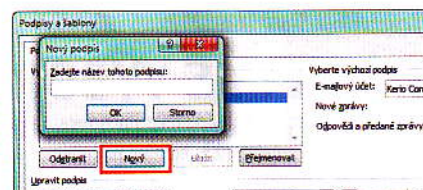
? Podpis v Outlooku 2010

Otázka: Jak v Outlooku 2010 nastavit podpis, který se bude automaticky vkládat do vytvářených e-mailů, resp. do odpovědí na ně?

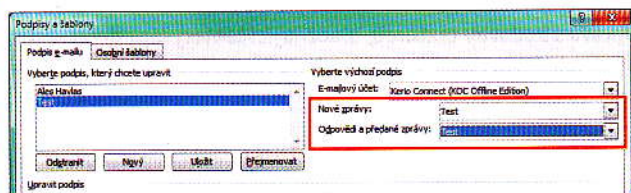
1 V nabídce **Soubor** klikněte na příkaz **Možnosti** a v otevřeném okně zobrazte záložku **Pošta**. Klikněte na tlačítko **Podpisy** (pod druhou čarou).

2 V dalším zobrazeném okně klikněte na tlačítko **Nový** (levá horní část okna). Poté zadejte název podpisu (může být libovolný, například vaše jméno) a klikněte na tlačítko **OK**.

3 Podpis vytvořte v části **Upravit podpis**. Nakonec v části **Vyberte výchozí podpis** (v pravé horní části okna) vyberte vytvořený podpis z roletových nabídek **Nové zprávy** a **Odpovědi a předané zprávy**. Okno uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**.

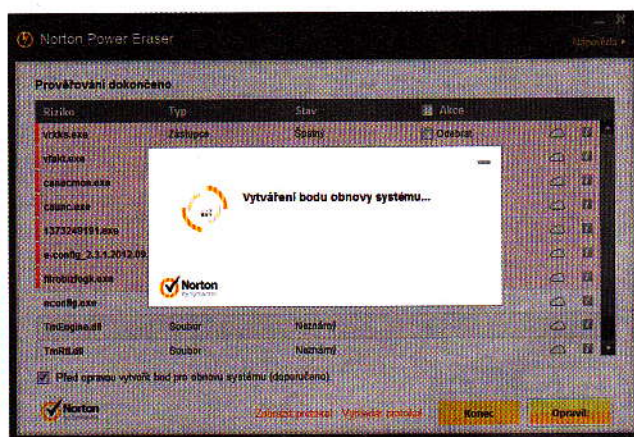
? Wssetup.exe

Otázka: Když zapnu notebook, po chvíli vyskočí tabulka: „Chcete povolit, aby následující program provedl změny v tomto počítači? Název programu: wssetup.exe. Ověřený vydavatel: Perion Network Ltd. Původ souboru: Pevný disk v tomto počítači.“ Jde s tím něco udělat, aby se už neukazovala, a hlavně co to vůbec znamená? Počítač navíc působí poslední dobou dost zpomaleně.

Jedná se o nákazu škodlivým kódem. Pokud si s ní neporadí současný antivirový program, zkuste použít buď

Nástroj pro odstranění škodlivého softwaru (microsoft.com/cs-cz/download/malicious-software-removal-tool-details.aspx),

nebo nástroj **Norton Power Eraser** (security.symantec.com/nbrt/npe.aspx).

? Internet z tabletu v PC

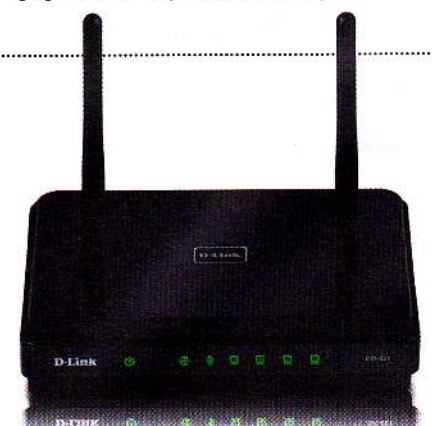
Otázka: Chci si pořídit tablet i s internetem. Doma mám PC bez internetu. Je možné nějak propojit tablet s PC tak, abych mohla surfovat i na PC?

1 To určitě možné je. Internet z tabletu lze do počítače přenášet bezdrátově (Wi-Fi, Bluetooth) i kabelem (USB). Nicméně je třeba si uvědomit, že mobilní internet je pro potřeby počítače poměrně pomalý. Navíc je zatížen datovým limitem (FUP) a načítání stránek v počítači znamená zpravidla přenos daleko většího množství dat než v případě surfování na smartphonu či tabletu.

Jako krátkodobé (na chatě, na dovolené) nebo nouzové (při výpadku připojení) řešení lze jistě použít mobilní internet i pro počítač, ale pro běžné používání to vhodné není.

2 Optimální postup je přesně opačný: Pořídit si klasické internetové připojení (pro počítač),

přičemž jeho koncové zařízení (bezdrátový router) umožní připojit jak počítač, tak tablet. Pokud byste trvala na používání internetu v tabletu i mimo domov, pak lze do tabletu pořídit SIM kartu s nějakým levným základním tarifem nebo třeba jen předplacenou SIM kartu s možností krátkodobého připojení (na den).

? Redukce pro USB 3.0

Otázka: Na stolním PC mám do zadního portu USB 3.0 připojen kabelem s koncovkou micro B externí disk (stojí na stole). Čas od času bych potřeboval místo tohoto disku připojit flešku USB 3.0. Existuje nějaká redukce z micro B na klasický USB port pro připojení flash disku?

1 Jaková redukce sice možná bude existovat, ale protože jde o poměrně unikátní kombinaci, bude pravděpodobně velký problém ji sehnat. Osobně bych problém řešil jedním z těchto dvou způsobů:

1 Pokud máte vzadu na počítači ještě jeden volný port USB 3.0, pořídte si kratší prodlužovací kabel USB 3.0 male A – female A (je běžně k dostání za cca 150 Kč – viz alza.cz/prodluzovací-kabel-usb-kabel-3-0-super-speed-5gbps-a-a-1m-d170638.htm).

Připojte jej k volnému portu a položte jej na stůl a budete moci flešku kdykoliv snadno připojit. Pokud port USB 3.0 volný není, pořídte si rozbočovač USB 3.0 (např. **Transcend HUB3** za cca 500 Kč, viz netrade.cz/detail/notebooky-netbooky/transcend-usb-3-0-hub-4-port-napajeci-zdroj). Ten pak připojte do portu na zadní stěně počítače a položte jej na stůl. K němu pak můžete mít stabilně připojen externí pevný disk, příležitostně k němu můžete připojovat flash disk a ještě budete mít po ruce další dva volné porty USB 3.0.

? Procenta v Excelu

Otázka: Jak v Excelu snížit hodnotu čísla o určitý počet procent? (Například při vytváření slevy z ceny.)

1 Snížení nebo zvýšení o určitý počet procent získáte v Excelu vynásobením buňky s hodnotou určitým koeficientem. Máte-li například hodnotu v buňce A1 a chcete ji mít v buňce B1 sníženou o 20 %, zadejte do buňky B1 vzorec $=0,8*A1$.

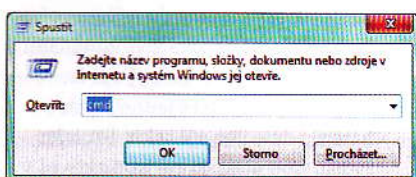
	A	B	C	D	E
1	ČÁST	=0,8*A1			
2	256	364,8			
3	456	364,8			
4	23	18,4			
5	1689	1351,2			
6	25	20			

2 A jak zjistit správný koeficient? 100 % představuje celek, tedy koeficient 1. Například 20 % představuje 0,2 celku, 55 % 0,55 celku a podobně (tedy počet procent vydělte stovkou). Chcete-li o určitý počet procent snižovat, pak tuto hodnotu musíte od celku (jedničky) odečítat. Snížení o 20 % tak bude mít koeficient $1 - 0,2$, tedy 0,8. Chcete-li o určitý počet procent hodnotu zvýšit, musíte naopak danou hodnotu k celku (jedničce) přičíst. Například cenu bez DPH 21 % (0,21) tedy upravíte na cenu včetně daně tak, že ji vynásobíte koeficientem $1,21$ (zvýšení, tedy $1 + 0,21$).

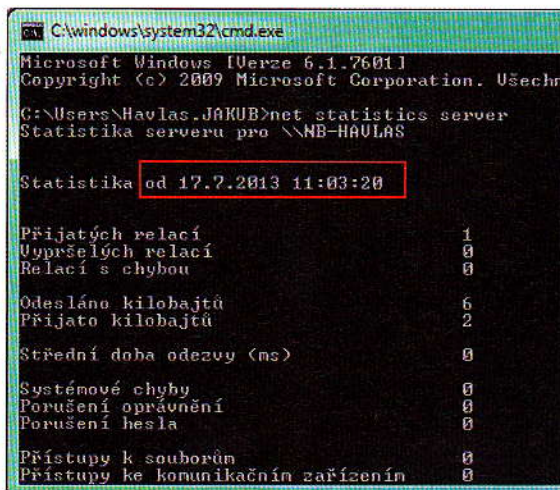
? Jak dlouho je počítač spuštěn?

Otázka: Lze nějak zjistit, jak dlouho je počítač spuštěn?

1 Z nabídky **Start** vyberte možnost **Spustit**. (Ve Windows 7 napište slovo „spustit“ do vyhledávacího pole, a systém příslušného zástupce zobrazí.) Do zobrazeného okna zadejte text **cmd** a klikněte na tlačítko **OK**.

2 Do otevřeného okna napište text **net statistics server** a stiskněte klávesu **Enter**. Vypíše se několik řádků textu – hned jeden z prvních řádků je uvozen slovy **Statistika od...**, přičemž následuje časový údaj, odkdy je počítač (resp. operační systém) spuštěn. Okno uzavřete kliknutím na křížek v pravém horním rohu.

50 OTÁZEK & ODPOVĚDÍ

Pravidelní čtenáři PPK vědí, že po půl roce je opět čas na „poradnu speciál“, tedy na soubor padesáti častých otázek a odpovědí na ně. Tentokrát přinášíme pět desítek rad a tipů rozdělených do kategorií Hardware, Software, Internetové připojení a síť, Video a zvuk a Kancelář. ■ ALEŠ HAVLAS

HARDWARE

1 Je výhodnější chlazení externího disku ventilátorem, nebo odvod tepla dobře dimenzovaným pláštěm?

Pasivní chlazení (tedy odvod dobře dimenzovaným pláštěm) je daleko výhodnější. Už jen proto, že relativně malé pevné disky je jinak potřeba chladit malým, a tedy rychloběžným a hlučným ventilátorem. Navíc běžný pevný disk není zařízení, které by „topilo“ tak, že by jej nebylo možné dostatečně chladit pasivně.

Z HLEDISKA CHLAZENÍ jsou nejlepší externí disky v hliníkovém pouzdře.

2 V nastavení existuje možnost vypnout po určité době nečinnosti pevné disky. Týká se tato volba také externího disku a jeho ventilátoru?

Externího pevného disku se funkce týká, jeho ventilátoru se týkat nemusí. Záleží na tom, jak (dobře) je externí pevný disk konstruován. Právě proto upřednostňujeme u externích pevných disků pasivní chlazení – tj. chlazení nejlépe hliníkovým, žebrovaným pláštěm disku.

3 Jak moc rychlost pevného disku ovlivňuje výkon počítače?

Rychlost pevného disku ovlivňuje výkon celého počítače zcela zásadně. Pevný disk je „brzdou“, a to zejména pro ty činnosti, při nichž se na něj ukládá (a čte se z něj) velké množství dat. Skutečně je tedy vhodné volit co možná nejrychlejší disk, třeba i na úkor o něco pomalejšího procesoru. Doporučit lze disk pro rozhraní SATA III. Nebojte-li se vyšší investice, pak jednoznačnou volbou je disk SSD, třeba i doplněný diskem klasickým pro zvětšení úložné kapacity.

4 Disk s udávanou kapacitou 500 GB má skutečnou kapacitu zhruba 450 GB.

Rozdíl mezi udávanou a skutečnou kapacitou je způsoben naformátováním do souborového systému: Aby

bylo možné na disk něco uložit, musí se v něm vytvořit (souborový) systém, podle něhož počítač data ukládá. A právě tento systém zabírá chybějící kapacitu. Udávání neformátované kapacity není přitom ze strany výrobců žádná dezinformace. Různé způsoby a různé technologie formátování (vytvoření souborového systému) disku zabírají různá množství prostoru.

5 Při startu počítače se mi objevuje hlášení „Disk boot failure...“

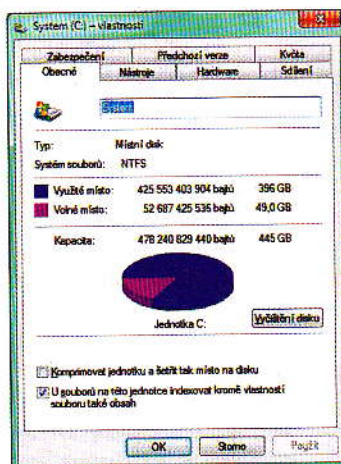
Počítač při startu nenachází správný disk. Problém může způsobit připojený flash disk, externí pevný disk či paměťová karta, někdy i CD/DVD v optické mechanice. V horším případě může být špatně nastaveno rozhraní BIOS a vůbec v nejhorším případě by mohlo jít o havárii pevného disku. Odpojte tedy případná paměťová média. Pokud to nepomůže, je vhodné obrátit se na odborníka.

6 Nehrozí přebíjení akumulátoru notebooku, když je neustále připojen k elektrické síti?

Toho se obávat skutečně nemusíte, akumulátor notebooku se nabíjí jen za předpokladu, že je to potřeba. Pokud je akumulátor nabitý (nebo téměř nabitý), k jeho dalšímu nabíjení nedochází.

7 Bezdrátová myš nemá vypínač. Lze ji nějak vypnout? Nebo to není třeba?

Lze narazit na dva typy bezdrátových myší: První typ se po čase neaktivity automaticky přepíná do režimu spánku a tehdy má taková myš minimální (nebo nemá vůbec žádný) odběr. Tento model vydrží s jednou sadou baterií i déle než půl roku. Druhým typem jsou myši, které jsou aktivní

PEVNÝ DISK má vždy nižší kapacitu, než jakou udává výrobce.

i po vypnutí počítače. Jejich výdrž je pak znatelně nižší. „Vypnout“ je lze teoreticky jen vyjmutím baterií, což není moc pohodlné. Rozumným kompromisem je použití dobýjecích akumulátorů.

8 Co je to sdílená paměť u grafické karty?

Sdílenou paměť se označuje využití volné kapacity operační paměti počítače. Má-li počítač dostatečné množství operační paměti, ale grafická karta má paměti naopak málo, může využít volné kapacity paměti operační. Nejde ale o příliš efektivní způsob. Je lepší, když grafická karta má dostatek vlastní paměti. S pojmem sdílená paměť se lze nejčastěji setkat u integrovaných grafických karet. Ty zpravidla nemají žádnou vlastní paměť a ukrájí ji právě z operační paměti počítače.

9 Naměřil jsem teplotu grafické karty 75 °C. Kartu jsem vyčistil od prachu, ventilátor funguje, ale moc to nepomohlo.

75 °C je již opravdu vysoká teplota, při ní mnohé komponenty už nemusí fungovat korektně. Bylo by vhodné koupit kvalitnější chlazení. Vzhledem k tomu, že jde o častý problém, je nabídka poměrně široká. Pokud

**KAŽDÝ
NOTEBOOK má
alespoň jeden
konektor pro
připojení
externího
monitoru.**

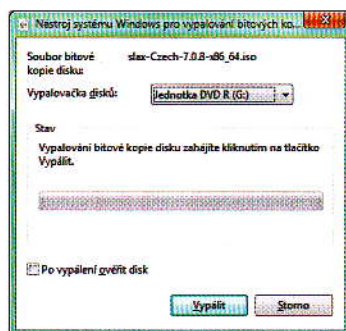
SOFTWARE

11 Jak do notebooku bez optické mechaniky nainstalovat programy dodávané na CD/DVD?

Asi nejelegantnějším řešením by bylo pořízení externí mechaniky. Externí DVD vypalovačky přijdou asi na 800 Kč (s DPH) a snadno je připojíte prostřednictvím rozhraní USB.

12 Je potřeba k vypalovačce nějaký instalační software?

Nikoliv, mechaniku stačí osadit do počítače a počítač spustit. Operační systém ji rozpozná a nainstaluje sám. Windows Vista, Windows 7 a Windows 8 mají též vestavěny nástroje pro vypalování disků, ve Windows XP můžete použít bezplatný program CDBurnerXP (cdburnerxp.se).

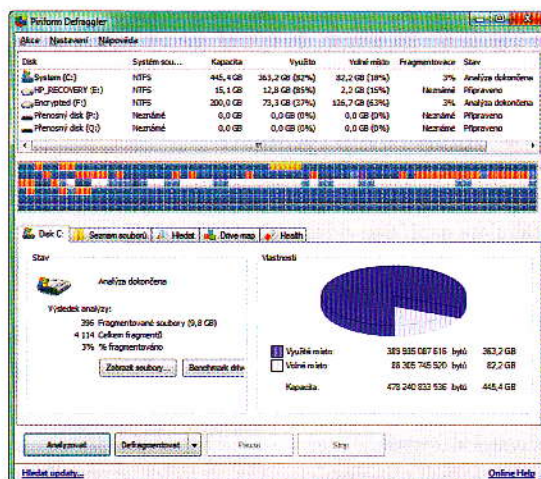
**WINDOWS VISTA a novější mají
vypalovací software již vestavěn.**

13 Lze nějakým způsobem zjistit, jak dlouho byl počítač určitý den zapnut?

Něco takového umí prográmk Windows Uptime (tinyurl.com/WindowsUptime). Nástroj nemusíte ani instalovat: Stažený archiv pouze dvojitým kliknutím rozbalte a obažené soubor „Windows Uptime.exe“ zkopírujte na pevný disk. Záznamy aktivujete v okně „Edit/Settings/General“ označením voleb „Launch iconized...“ a „Use log file...“. Prohlédnout si je pak můžete v okně „View/Log“.

14 Nebude problém s automatickými úlohami zálohovacích programů, když (externí) disk nebude k počítači neustále připojen?

To záleží na schopnostech zálohovacího programu. Nebude-li disk k počítači zrovna připojen, méně schopné nástroje příslušnou úlohu přeskočí. Profesionální program umí zpravidla i počkat, než bude disk opět připojen. Problémem tedy mohou být případné chybějící zálohy. Jestli to bude vadit, to už musíte posoudit sám...

NÁSTROJ DEFRAGGLER je výkonnější než nástroj na defragmentaci disků vestavěný ve Windows.

15 Mám defragmentovat i externí pevný disk?

Defragmentaci je vhodné provádět na všech discích, externí nevynímaje. Dokonce je vhodné defragmentovat i flash disky, případně paměťové karty. Ovšem jen v případech, že na nich máte stabilně uložena nějaká data, s nimiž často pracujete. Pokud na flash disk jednorázově nakopírujete nějaké soubory (např. za účelem přenosu na jiný počítač) a posléze je zase smažete, fragmentace nemůže z principu vzniknout (stejně u paměťové karty ve fotoaparátech či MP3 přehrávačích).

16 Defragmentuje nějaký program rychleji než nástroj vestavěný ve Windows?

Zkuste buď nástroj MyDefrag (mydefrag.com), nebo nástroj Defraggler (piriform.com/defraggler).

17 Jak udělat obrázek (snímek) ze hry?

Některé hry mají podobnou funkci přímo vestavěnou. Podívejte se do manuálu ke hře. U her, v nichž taková funkce není, budete muset použít nějaký externí program. Zkusit můžete třeba výborný český program SaveSnap (mx-3.cz/go.php?page=savesnap.htm), případně schopnější, ale bohužel ne už zdarma dostupný a jen anglicky komunikující program Fraps (fraps.com/download.php).

18 Lze na nový počítač přenést uložené pozice hry ze staršího PC?

Pátrejte na pevném disku počítače, a to buď přímo v adresáři se hrou (obvykle `C:\Program files\[jméno hry]`, event. `C:\Program files\[jméno výrobce hry]`), nebo v adresáři „Data aplikací“ (viz `C:\Documents and Settings\[jméno uživatele]`, resp. `C:\Users\[jméno uživatele]`). Hledejte adresář s uloženými pozicemi („saves“, „saved games“ atp.), případně adresář s profily uživatelů (např. „profiles“ nebo „user profiles“). Tento adresář je pak třeba zkopírovat na stejné místo disku v novém počítači.

info

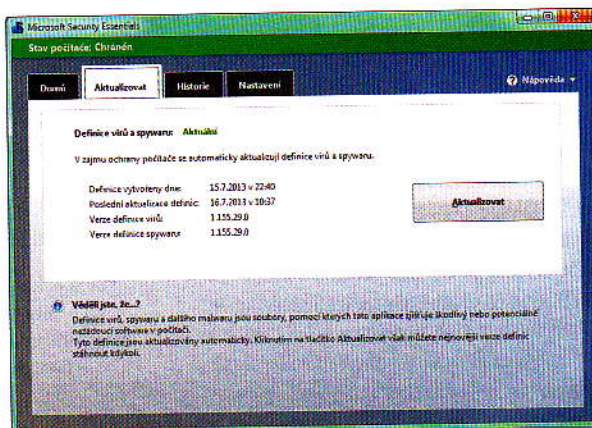
Souborové systémy používané ve Windows trpí tzv. fragmentací – data z jednoho souboru se rozutečou do různých zákoutí disku. Jejich zkompletování při práci se souborem pak snižuje výkon počítače. Proto je třeba provádět tzv. defragmentaci (přerovnání částí souborů na disku).

19 Fungují programy určené pro 32bitové systémy i v systémech 64bitových?

Ve většině případů ano. Pokud je k dispozici 64bitová verze programu, je vhodnější z důvodu většího výkonu použít tuto verzi, nicméně drtivou většinu 32bitových verzí programů lze spustit i v systémech 64bitových. Výjimkou bývají jen různé ovladače a podobné nástroje. Dnes už se neseťkáte se situací, že by ke 32bitovému programu, který nelze spustit v systému 64bitovém, neexistovala také jeho verze 64bitová.

20 Chtěl bych ke svému antivirovému programu přidat ještě antispywarový program. Nebudou se rezidentní štíty těchto programů „hádat“?

Konflikty s rezidentní ochranou mohou nastat v případě, že nainstalujete dva programy stejného typu, například dva antivirové programy, dva firewally a podobně. Nicméně od každého typu bezpečnostního programu můžete bez problémů nainstalovat jeden exemplář s rezidentní ochranou. Přesvědčte se však, že současný antivirový program neobsahuje též antispywarový modul.

ANTIVIROVÉ PROGRAMY dnes už většinou nabízejí i ochranu proti spywaru.

INTERNETOVÉ PŘIPOJENÍ A SÍŤ

21 Proč se u internetových přípojek udává dvojí rychlost?

První rychlost je tzv. download. Jde o rychlost stahování dat z internetu. To je rychlost, kterou stahujete například videa, nebo též rychlost, kterou se načítají webové stránky. Druhou rychlostí je tzv. upload. Jde o rychlost nahrávání dat na internet – tedy například o rychlost odesílání e-mailů a nahrávání fotografií do on-line alba. Protože běžný uživatel více stahuje, než nahrává, mají přípojky zpravidla download vyšší než upload.

Výsledky měření rychlosti internetového připojení

Příměrná rychlost přípojek [2]	22,18 Mbit/s
Příměrná rychlost stahování dat [2]	2,775 Mbit/s
Příměrná rychlost odesílání [2]	2,333 Mbit/s
Příměrná rychlost odesílání (avg) [2]	nenaměřeno

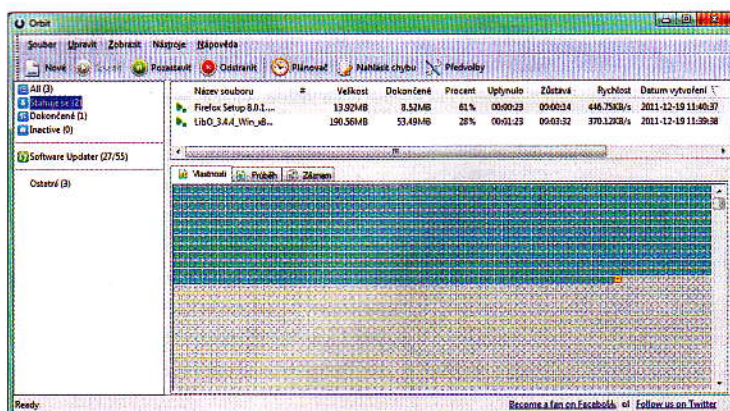
RYCHLOST STAHOVÁNÍ je u většiny přípojek vyšší než rychlost odesílání dat.

22 V praxi téměř nikdy nedosáhnou udávané rychlosti připojení.

U drtivé většiny připojení bývá udávaná rychlost maximální, které můžete dosáhnout za ideálních podmínek, ale není to zaručeno. V některých případech operátoři balancují až na samé hraně zákona. Lákavou rychlost uvádějí třeba i ve jméně služby, ale v podmínkách se dozvíte, že ji pravděpodobně vůbec nedosáhnete. Je to sice častý nešvar, ale faktem je, že kdyby měli operátoři rychlost garantovat, byla by cena služby vyšší.

23 Mohu jako uživatel nějak ovlivnit rychlost internetu?

U bezdrátového připojení může pomoci lepší anténa. Zeptejte se svého poskytovatele, které koncové zařízení

RYCHLEJŠÍ STAHOVÁNÍ objemných souborů zajistí správce stahování (download manažer).

by vám doporučil a jestli je v dané lokalitě vůbec šance na zlepšení. Pokud jde o software, používejte rychlý webový prohlížeč (nejlépe je na tom dlouhodobě Google Chrome, viz chrome.google.com) a objemnější soubory stahujte prostřednictvím tzv. správce stahování, jako je třeba vynikající Orbit Downloader (orbitdownloader.com).

24 Mám ADSL od jiného poskytovatele, než je O2. Při výpadcích se však technik odvolává na problém na straně O2.

Menší operátoři kupují ADSL služby za velkoobchodní ceny od O2 a koncovým zákazníkům je pak poskytují pod svou značkou. Jste tedy sice zákazníkem alternativního operátora, ale stále používáte infrastrukturu O2.

25 Co všechno se počítá do FUP limitu u mobilního připojení?

Datové limity v případě internetových přípojek se vztahují na veškerou komunikaci, která s internetem proběhne. Nezáleží tedy na tom, zda stahujete filmy, prohlížíte webové stránky, nebo třeba odesíláte e-maily. Dokonce ani na tom, zda nějaká aplikace testuje dostupnost nových aktualizací. Veškerá komunikace ukrajuje z datového limitu svůj díl.

26 Notebook často hlásí dostupnost otevřené Wi-Fi sítě s přístupem k internetu. Je to bezpečné?

Bezplatné připojení prostřednictvím Wi-Fi nabízejí třeba některé hotely či restaurace a někdy je díky přesahu

info

ROUTER
Zařízení, které je srdcem sítě. Řídí provoz sítě, distribuuje připojení k internetu, přiděluje konfigurační údaje připojeným zařízením atd. Zpravidla obsahuje i základní bezpečnostní prvky, např. firewall, a dokáže omezit přístup do sítě jen pro určitá zařízení.

signálu možné připojení i v jejich blízkosti. Často lze narazit též na nezabezpečenou Wi-Fi síť domácího uživatele. Běžné surfování na internetu určitě není z tohoto hlediska nebezpečné, ale přístup k důvěrným e-mailům nebo internetovému bankovníctví už může být velmi vysokým rizikem.

27 Router nabízí tři režimy: gateway, bridge a wireless ISP. Co to znamená?

Režim gateway (brána) slouží k vytvoření místní sítě: Jedním kabelem přivedete internet, dalšími kabely či bezdrátově připojíte počítače a další zařízení. Režim bridge (most, přemostění) využijete ve chvíli, kdy chcete rozšířit stávající síť, například kabelovou síť rozšířit o bezdrátovou. Režim Wireless ISP (bezdrátový poskytovatel) je určen těm uživatelům, kteří se k internetu připojují bezdrátově pomocí Wi-Fi.

28 Instalace routeru probíhá přesně podle v návodu, ale nakonec nefunguje internet.

Problém je v tom, že router nezná konfigurační údaje pro přístup k internetu. Ty z návodu k routeru vyčíst nelze, neboť jsou pro každé připojení unikátní. Někdy proběhne konfigurace automaticky, někdy – stejně jako v tomto případě – musí uživatel konfigurační údaje zadat ručně. Zjistíte je od svého poskytovatele připojení, případně z nastavení síťové karty počítače (pokud byl dříve k modemu připojen přímo počítač).

29 Lze zapojit do počítače dvě síťové karty?

Ano, síťových karet může mít počítač v podstatě neomezené množství. Tedy tolik, kolik se jich do něj fyzicky vejde. Nijak si vzájemně nepřekázejí.

30 Objevilo se upozornění „IP adresa koliduje s jiným systémem v síti“.

Jde o technický problém struktury sítě. IP adresa je unikátní identifikací počítače v rámci sítě, ovšem při určité souhře okolností se může stát, že pod stejnou adresou vystupují počítače dva. Většina síťových prvků se s podobnou situací bez problémů vypořádá. Pokud se toto hlášení objevilo jednou a pak zmizelo, nevěnujte mu pozornost. Případně systém restartujte, aby se načetly správné údaje.

VIDEO A ZVUK

31 Když spustím stažený videosoubor, přehrává se jen zvuk.

První možnost je, že nemáte v počítači patřičné kodeky. Nainstalujte si komplexní balík kodeků K-Lite Mega Codec Pack (codeguide.com/download_kl.htm) nebo přehrávač VLC Media Player s vestavěnými kodeky (videolan.org/vlc). Druhou možností je, že stažené video obrazovou stopu vůbec neobsahuje nebo je tato stopa poškozena. To samozřejmě nevyřešíte, jedinou

možností je zkusit stáhnout video znovu, popřípadě z jiného zdroje.

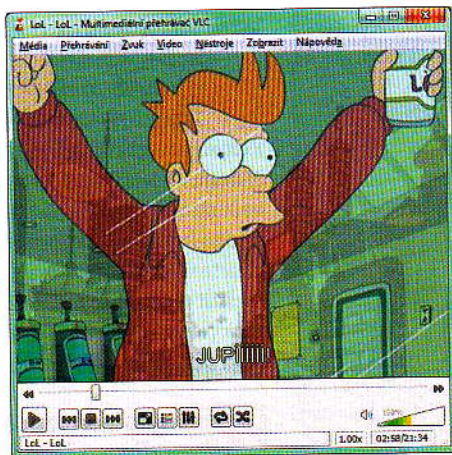
32 Mohu mít nainstalovány dva různé balíky kodeků?

Teoreticky to možné je. Při instalaci druhého balíku se již nainstalované kodeky ponechají (nebo se nahradí novější verzí) a dosud nenainstalované kodeky se doplní. Jenže v praxi to tak jednoduché není. Balíky instalují kromě kodeků i různá ovládací a konfigurační

rozhraní, navíc se během aktualizací chovají různě. Zásah jiného balíku tak může způsobit problémy. Je tedy vhodné vybrat jeden komplexní balík a další již neinstalovat.

33 Z internetu jsem stáhl videa s příponou .flv, jak je přehrát?

Videa ve formátu FLV dokáže přehrávat například program VLC media player (videolan.org/vlc). Výhodou tohoto přehrávače je mimo jiné také to, že používá vlastní kodeky, takže není problém používat ho současně s jiným přehrávačem a jiným balíkem kodeků. Převádět videa ve formátu FLV do běžnějších formátů umí například program Any Video Converter Free (any-video-converter.com/products/for_video_free).

S VIDEEM ve formátu FLV si poradí například VLC Media Player.

34 Mobilní telefon nepřehraje video ve formátu 3GP, přestože by to měl umět.

Záleží na tom, jaký máte mobilní telefon. Některé přístroje se totiž nespokojí jen se správným formátem videa, ale vyžadují, aby video mělo i adekvátní rozlišení, popř. jiné parametry. Je tedy vhodné prostudovat návod k přístroji a zjistit, jaké požadavky na přehrávání videa klade. Nejjistější je k přesunu videa do přístroje použít program dodaný výrobcem. Ten zpravidla rovnou upraví videa do požadované podoby.

35 Když poslouchám hudbu na YouTube, nehrají mi basy.

Děje-li se tak jen v případě videí na YouTube, pak není záhada v počítači. Problém je ve špatné kvalitě videa. Mnohá internetová videa prošla již několikerou konverzí, což se typicky projevuje oříznutím tónů na okraji spektra, tedy tónů hlubokých a vysokých. Jediným řešením je tedy najít jiný, kvalitnější zdroj. Nemusíte přitom chodit daleko, věnujte pozornost sloupci „Podobná videa“ na pravé straně stránky.

36 Používám nástroj pro stahování videí z YouTube. Existuje také program pro stahování z jiných videoportálů?

Zkuste nástroj VS0 Downloader (tinyurl.com/VS0downloader). Patří k těm nejuniverzálnějším, podporuje desítky různých stránek nabízejících videa.

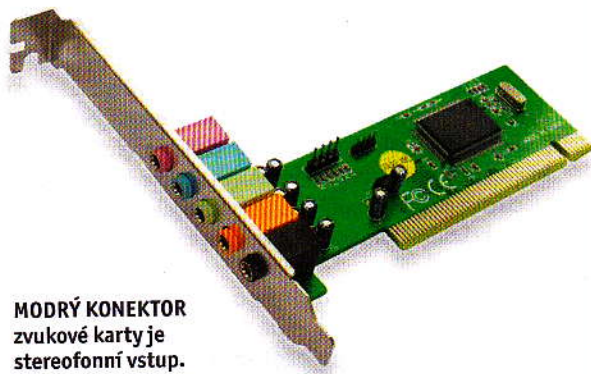
37 Jak dlouho vydrží na YouTube vložené video?

Videa zůstávají na YouTube „navždy“, jinými slovy provozovatel nedává pro jejich uložení žádný časový limit. Pokud nějaké video z YouTube zmizí, může to

být ze dvou důvodů: Buď ho stáhl sám autor, nebo bylo smazáno administrátory YouTube kvůli porušení pravidel (např. erotická videa, videa, jejichž zveřejnění porušuje autorská práva atd.).

38 K čemu slouží modrý konektor zvukové karty?

Modrý konektor je stereofonní vstup, slouží tedy k připojení externího zdroje zvuku. Využít jej lze například k digitalizaci gramofonových desek: K tomuto vstupu (zpravidla se nazývá Line-in) připojíte výstup gramofonu a v nějakém programu umožňujícím nahrávat zvuk jej nahrajete a uložíte.

MODRÝ KONEKTOR zvukové karty je stereofonní vstup.

39 K čemu slouží tzv. stříhová karta?

Stříhová karta je speciální zařízení, které digitalizuje analogový videosignál. Lze k ní tedy například připojit analogovou videokameru nebo přehrávač kazet VHS a její pomocí převést video z těchto zdrojů do digitální podoby (uložit v souborech na pevný disk, vypálit na DVD aj.).

40 Když tvořím ve videoeditoru titulky, nezobrazují se dobře písmena s čárkami a háčky.

Je třeba vybrat správný font. Videoeditory zpravidla nabízejí mnoho fontů, ale češtinu podporují jen některé. Zkuste si tedy při vkládání titulků vybrat jiný font, například font Arial určitě české znaky podporuje. Pokud chcete zjistit, které další fonty podporují české znaky, zobrazte vkládání titulků, napište nějaký text obsahující znaky s diakritikou, označte jej a posléze jednotlivé fonty měňte.

Toto video bylo odstraněno, protože jeho obsah porušoval Smluvní podmínky YouTube.

Omlouváme se

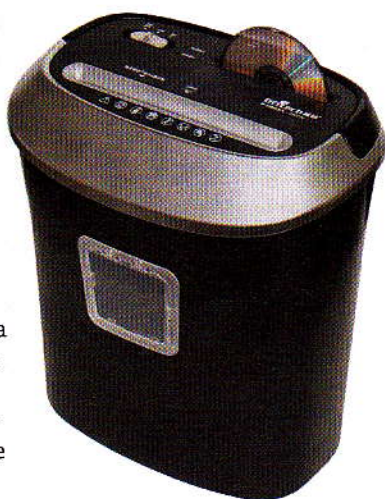

VIDEO JE na YouTube uloženo po neomezeně dlouhou dobu, pokud se ovšem nezjistí, že porušuje poměrně přísná pravidla služby.

KANCELÁŘ

41 Co dělat, když se potřebuji zbavit CD nebo DVD, na nichž jsou obsažena citlivá data?

Nejlépeším řešením je zakoupit si skartovačku, která umí drtit i optické disky. Nejde o nijak nákladnou investici, ceny začínají na pár set korunách. Dejte pouze pozor na to, aby schopnost drtit CD/DVD byla na skartovačce přímo definována – klasické skartovačky na papír se s plastovými disky „nepoperou“.

42 Jak zabezpečit PDF dokument, aby jej nebylo možné tisknout, přeposílat e-mailem ani aby z něj nebylo možné udělat výběr textu?

To bohužel možné není. Přeposílání e-mailem nelze kontrolovat vůbec: Co už jednou opustí počítač, to se může šířit nekontrolovatelně. Záleží jen na libovůli lidí, kteří tento soubor obdrží. Pokud jde o ochranu proti kopírování a tisku, sice existují nástroje, které něco takového umí provést, nicméně je třeba otevřené říci, že zároveň existují nástroje, které dokážou tuto ochranu snadno prolomit.

43 Jak naskenovat do Wordu tabulku, kterou chci vyplnit?

Něco takového není možné. Pokud chcete, aby se tabulka ve Wordu chovala jako tabulka, musíte ji vytvořit. Skenováním získáte pouze obrázek tabulky (který se tedy ve Wordu bude chovat jako jakýkoli jiný obrázek). V omezené míře zvládají něco podobného profesionální (placené) OCR programy, ale výsledky nebývají nijak valné.

44 Jak ve Wordu otevřít dokument ve formátu SXW?

Soubor SXW ve Wordu otevřít nelze, jde o vlastní formát kancelářského balíku OpenOffice.org. Můžete si tedy buď stáhnout a nainstalovat OpenOffice.org (openoffice.cz), nebo si nechat soubor poslat ve formátu, který je Word schopný otevřít (DOC, DOCX, RTF...).

45 Lze v Office otvírat soubory z OpenOffice.org (formáty ODT, ODP a ods), aniž by se musely v OpenOffice.org ukládat do vhodného formátu?

Můžete si do Office doinstalovat doplněk s poněkud složitým názvem Open XML / ODF Translator Add-ins for Office (odf-converter.sourceforge.net).

46 Kterým programem otevřít soubor s příponou .zfo?

Jde o elektronický formulář, k jehož prohlížení či vyplnění nejlépe poslouží zdarma dostupný a český

komunikující nástroj Software602 Form Filler (602.cz/602xml_filler/download).

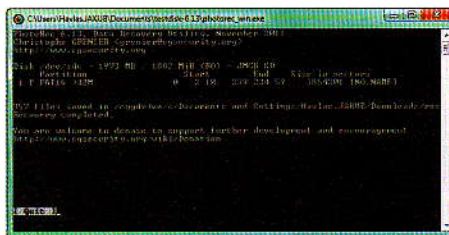
47 Potřebuji vytvořit databázi kontaktů a telefonních čísel, v níž budu moci snadno vyhledávat.

Využijte adresář v některém z e-mailových klientských programů, resp. v kalendářovém programu či připomínáči (např. v programu Thunderbird – viz getthunderbird.com). Tyto adresáře umí uložit mnoho informací a zároveň nabízejí propracované vyhledávání. Druhou možností je vytvořit jednoduchou tabulku v tabulkovém procesoru (např. v Excelu). Jednotlivé položky v tabulce snadno přizpůsobíte svým potřebám a také v tabulkových procesorech lze snadno vyhledávat.

48 Po připojení flash disku s důležitými dokumenty se objevilo okno, že disk je třeba před použitím zformátovat.

V těchto situacích pomůže program PhotoRec (cgsecurity.org/wiki/PhotoRec). Nástroj je sice primárně určen k obnovování fotografií z podobně poškozených paměťových karet, ale můžete jej použít i pro obnovení libovolných jiných souborů, a to i z flash disků.

VYŘAZENÉ OPTICKÉ disky je nejlepší likvidovat ve skartovačce k tomu určené.

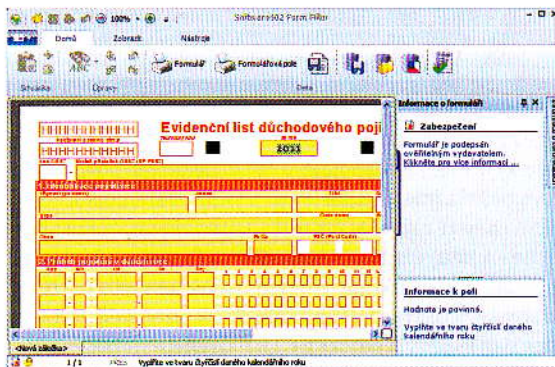
PROGRAM PHOTOREC umí zachránit data z poškozených flash disků.

49 Jak u přeposílaného e-mailu vynechat dříve uvedené adresy?

Jednoduše adresy v těle zprávy označte myší a stiskněte klávesu „Del“ nebo „Backspace“. Je to úplně stejný postup, jako když chcete smazat nějakou část textového dokumentu.

50 Chci si nakonfigurovat e-mailový klientský program. Kde zjistím adresy poštovních serverů k jednotlivým adresám?

V sekci Návod na oficiálních stránkách poskytovatelů e-mailových schránek. Adresy najdete zpravidla pod odkazem FAQ – nejčastěji kladené otázky.

Soubory ZFO otevřete pomocí programu Software602 Form Filler.

PŘEDSTAVUJEME

Navigační přístroje na ruku i do kapsy

NAVIGACE NEJEN DO PŘÍRODY

Navigační přístroje určené do automobilů se pomalu stávají samozřejmostí, ale kromě cestování autem je u nás oblíbená také pěší turistika a další venkovní činnosti a tady přicházejí ke slovu navigační zařízení pro sport a volný čas. Na trhu si tak můžete vybrat z přístrojů pro turisty, cyklisty, námořníky, rybáře i běžce.

VHODNÝ NAVIGAČNÍ přístroj si může vybrat turista, cyklista, námořník, rybář i běžec.

OUTDOOROVÉ NAVIGAČNÍ přístroje jsou často odolné vůči pádům, prachu i vodě.

Už koncem 90. let minulého století se objevila první přenosná navigační zařízení. Ta měla černobílý displej, používala satelitní signál a dokázala zobrazit souřadnice aktuální polohy a směr. Ale časy se mění. Černobílý displej byl většinou nahrazen barevným, a u některých modelů dokonce displejem dotykovým. Zlepšila se i konstrukce a jejich ovládací tlačítka, tak i nabídka. Je možné vybrat si zařízení vhodné pro každou příležitost. I když je v tomto segmentu trhu jasnou jedničkou společnost Garmin, která nabízí několik typů navigačních přístrojů pro všechny činnosti, zajímavé produkty nabízí i nabídku pro zákazníky rozšiřuje čím dál víc dalších výrobců. Nabídka se rozšiřuje i o turistické mapové podklady určené pro mobilní telefony a pro tablety.

HORŠÍ ČITELNOST, ALE VĚTŠÍ ODOLNOST

Oproti přenosným automobilovým navigačním přístrojům mají ty venkovní obvykle mnohem jednodušší ovládání, které občas komplikuje horší čitelnost displeje. Přece jen je rozdíl sledovat velký displej v relativním stínu auta a venku za jasného dne displej malý. Venkovní navigační zařízení jsou však mnohem odolnější a jejich majitelé se většinou nemusí obávat pádu, prachu ani deště. U některých modelů se uživatelé nemusí obávat ani toho, že jim navigace spadne do vody. A pokud z nějakého důvodu potřebujete takový přístroj při kratším plavání, rovněž si jej můžete vzít s sebou.

KOMPAS I VÝŠKOMĚR

Kromě navigačních schopností je součástí venkovních navigačních zařízení často také integrovaný elektronický kompas pro určení směru a výškový barometr pro určení výšky, a to i bez příjmu signálu ze satelitů. Součástí některých přístrojů bývá i barometr

předpovědi počasí. Řada zařízení zobrazuje aktuální rychlost, vzdálenost a další údaje, jako je např. východ nebo západ slunce. To, že výrobci venkovních navigačních přístrojů myslí opravdu na všechny činnosti, dokládají i přístroje zobrazující ideální čas na rybolov a informace pro rybáře.

MULTIMEDIÁLNÍ ZAŘÍZENÍ

Častěji se setkáte se zařízeními, které lze použít jako MP3 přehrávač, prohlížeč obrázků nebo fotoaparát a které lze využít i pro hraní her, chcete-li si zpříjemnit výlet. A poslouží nejen při procházkách, součástí takového přístroje mohou být i hry. Mnoho typů takových přístrojů nabízí podporu takzvaného geocachingu.

UNIVERZÁLNOST A JEDNOÚČELOVOST

V závislosti na účelu existují různé typy přístrojů. Některá zařízení jsou univerzální: Jsou určena pro turisty, cyklisty, piloty letadel, rybáře i vodáky. Ale řada přístrojů je

info

GEOCACHING

► Geocaching (česky vyslovováno a často i psáno geokešink) je hra, která spojuje turistiku, sport, navigování a internet. Na počátku musí někdo na nějaké zajímavé místo uložit krabičku (cache – kešku) ukryvající zápisník a tužku pro podpis a dále různé dárky pro nálezce, který na místě nechá zase něco svého. Po návratu domů popíše nálezce svůj úspěch či nezdar na

stránce www.geocaching.com. Kešky se hledají nejčastěji pomocí navigačních přístrojů GPS, případně pomocí map a fotografií. V současné době je na světě ukryto přes dva miliony kešek, v Česku je jich okolo 30 tisíc. Geocaching láká i velké společnosti, a tak kešku můžete najít i v plzeňském pivovaru. Českému geocachingu se věnuje stránka www.geocaching.cz.

jednoučelových – týká se to zejména přístrojů pro jogging nebo pro jízdu na kole. Taková zařízení pak umožňují sledovat i srdeční frekvenci nebo třeba kadenci šlapání (v případě jízdy na kole).

MAPOVÉ PODKLADY

Mapy se dříve dodávaly na CD médiích pro přímé nahrání do navigace přes počítač nebo na paměťových kartách micro SD, které se vkládaly do příslušného slotu navigačního přístroje. Aktuálně lze některé mapy stahovat elektronicky z internetu. Na rozdíl od přenosných navigačních přístrojů pro automobily nemívají venkovní navigační zařízení komplexní plán celé

přístrojů s oblíbenými topografickými mapami. Tyto mapy zahrnují nejen názvy ulic, ale také turistické cesty a cyklistické stezky. V závislosti na výrobci a regionu najdete na těchto mapách také výškové body včetně názvů a hlavní body zájmu (tzv. POI), jako jsou restaurace, chaty, informační centra nebo čerpací stanice. V našich končinách se například zobrazují oblíbené turistické známky.

VÝHODNÉ SETY

Pokud uvažujete o venkovní navigaci, je dobré si dopředu rozmyslet, k jakým účelům budete daný přístroj používat, a podle toho zvolit i mapy. Některé výrobky Garmin nebo Holux je totiž možné zakoupit ve výhodném setu s lokálními topografickými mapami. V našich končinách to jsou mapy České republiky, případně i Slovenska. A často existuje i několik verzí map, které se liší měřítkem, množstvím informací a samozřejmě i cenou. U některých modelů bývají součástí i podrobnější evropské mapy. V konečném součtu tak můžete značně ušetřit oproti situaci, kdybyste vzali základní model a další mapy dokoupili později. Pokud chcete svou navigaci pro turistické účely používat i v zahraničí, nejlepší nabídku pro svá zařízení nabízí společnost Garmin. Vedle naší republiky je možné zakoupit mapy téměř celé Evropy, USA, Maroka, Izraele a Austrálie. Při dokupování zahraničních map je nutné počítat s investicí v řádech několika tisíc korun. Alternativou k evropským mapám Garmin jsou například mapové podklady MyNav, které se cenově pohybují v podobné výši. Mapové pokrytí MyNav zahrnuje Německo, Rakousko, Švýcarsko, Francii, Španělsko, Švédsko, severní Itálii a USA. O něco lepší pokrytí (ale také bez Česka a Slovenska) nabízí britská firma Satmap, jejíž mapy

ŘADA ZAŘÍZENÍ vám může posloužit i jako kompas, prohlížeč obrázků nebo jako fotoaparát.

se podobají skutečným papírovým mapám. Na rozdíl od topomapy ve vektorovém formátu zde může být zobrazeno více informací, avšak mapu nelze libovolně zvětšovat a názvy občas bývají nečitelné.

NĚKTERÉ MODELY dokáží sledovat aktuální situaci pod hladinou a detekovat objekty na dně.

PŘI VÝBĚRU je důležitý i výběr map, jejichž cena může snadno přesáhnout cenu přístroje samého.

Evropy, ale obvykle obsahují jen základní mapu s hlavními tahy. Pouze několik – většinou dražších – zařízení už obsahuje rozsáhlé a podrobné mapy. Uživatelé, kteří chtějí více, si za takové mapy musí připlatit. Týká se to především outdoorových navigačních

info

POI

POI je zkratka z anglických slov Points of Interest (body zájmu). Tato zkratka se používá v navigačních zařízeních pro souhrnné označení turistických atrakcí i míst určených například pro stravování, ubytování nebo kulturní vyžití. Body je většinou možné do daného zařízení dohrávat podle svých priorit a preferencí. Spoustu českých a slovenských bodů zájmu můžete najít na www.poi.cz.

GPX

GPX (GPS eXchange Format) je formát pro výměnu dat GPS. Jde o datový soubor, do kterého mohou být uloženy souřadnice bodů na trase (waypoint), záznamy již prošlé trasy – ať už pro návrat zpět, nebo pro statistiku (track) – nebo záznamy celých tras (route) složených z jednotlivých bodů.

PŘEDSTAVUJEME

ALTERNATIVNÍ MAPY

Ti, kdo se chtějí vyhnout nákupu drahé topografické mapy, si mohou zdarma vyzkoušet alternativu na internetových stránkách www.openstreetmap.org, ze kterých lze stáhnout bohatou nabídku map. Kromě rastrovaných nebo topografických map je možné pro navigace Garmin použít také mapy pro vodáky, mapy letecké nebo třeba mapy pro hráče golfu. V navigaci MyNav je zase možné najít informace o sjezdovkách a jejich náročnosti a o lanovce pro přesun na další sjezdovku, a dokonce se zde zobrazuje i otevírací doba stanic vleku. Lyžařské podklady můžeme najít i u českých SmartMaps. Kromě turistických map je do některých přístrojů možné nahrát běžné silniční mapy, stejné jako pro auto. Někdy tyto mapy bývají už předem nahrány. Ale kvůli menšímu displeji je používání venkovní navigace v automobilu spíše jen nouzovým nebo nárazovým řešením.

PŘEDEVŠÍM PŘI joggingu využijete možnosti náramkových navigačních přístrojů GPS, které dokáží kromě rychlosti sledovat i srdeční pulz.

DO PŘÍRODY BEZ PLÁNOVÁNÍ

Pro některé uživatele může být u venkovních navigačních přístrojů velkým zklamáním, že neumí plánovat trasy. Některé to tedy zvládnou na úrovni automobilových navigačních zařízení, ale pokud chcete vyrazit na výlet na kole po cyklistických stezkách nebo

TOPOGRAFICKÉ MAPY zahrnují také výškové body včetně názvů a hlavní body zájmu.

pěšky po turistických značkách, musíte zvolit správný přístroj a odpovídající mapy. U přístrojů Garmin je možné používat cyklomapy, které dokáží navigovat po cyklistických stezkách a dalších komunikacích vhodných pro cyklisty. Přístroje Holux používají mapové podklady SmartMaps a umožňují plánovat trasy nejen pro cyklisty, ale i pro pěší (po turistických stezkách). Některá zařízení MyNav také umožňují plánovat cesty i přes les a také trasy horolezecké. Ostatní typy tedy většinou jen zobrazují na mapě vaši aktuální polohu a směr pohybu. Na mapě pak už vidíte, jestli se pohybujete po správné trase, ale kdo by čekal hlasové pokyny ve stylu „Po sto metrech u krmelce odbočte doprava“, nedočká se jich.

VYUŽITÍ INTERNETOVÝCH MAP

Pokud přesto chcete třeba při výletě na kole sledovat na svém navigačním zařízení trasu, můžete použít některé

internetové mapy, kde si cestu pro kolo můžete naplánovat s parametrem maximálního využívání cyklotras. Výslednou cestu pak exportujete jako GPX a nahrajete do svého přístroje. Podobně naplánovat a do navigace přenést lze i trasy z dalších programů a některé mohou být i součástí balení. Více funkcí ale nabízejí programy, jako např. Fugawi Global Navigator (www.fugawi.com za cca 2 500 Kč) nebo Magic Maps (www.magicmap.de s cenou přibližně 1 250 Kč za region). Kdo rád navštěvuje Alpy, ten ocení 3D Reality Maps (www.realitymaps.de).

TRASY KE STAŽENÍ NA INTERNETU

Kdo se nechce zdržovat s plánováním trasy anebo se chce nechat překvapit nějakou zajímavou alternativou, navrženou třeba někým jiným, může si takovou trasu stáhnout z různých internetových stránek, které se na shromažďování tras specializují (např. www.gps-tour.info). I když jde o zahraniční stránku, češtinu lze zvolit vpravo nahoře. Tato stránka obsahuje množství tras pro turistiku, silniční kola, horská kola i pro lezení, a to nejen u nás, ale na celém světě. Stažení trasy opět probíhá ve formátu GPX. Ručně naplánovat trasu můžete v některých navigačních přístrojích zadáním jednotlivých bodů, ale to je značně pracné a zdoluhavé. Navíc výsledek není tak přesný, protože váš přístroj opět nenavádí podle cest, ale jen vzdušnou čarou od jednoho bodu k druhému.

ROZDÍLY V DISPLEJÍCH

Manipulace s venkovním navigačním přístrojem se velmi liší v závislosti na konkrétním modelu. Novější modely jsou často vybaveny velkým dotykovým displejem. Takové modely pak

info

TURISTICKÉ ZNÁMKY

Jedná se o dřevěné kulaté plakety, které slouží jako památka na návštěvu určitého turisticky zajímavého místa, ať už jde o hrad, rozhlednu, nebo jiné pozoruhodné místo. Už delší dobu se u každé známky v informacích na internetu (www.turisticke-znamky.cz) nebo na mapě turistických známkových míst objevují

souřadnice GPS daného místa, což pomoci přenosné navigace značně usnadňuje především hledání u špatně značených bodů. Na počátku bylo možné turistické známky získat jen u nás, v posledních letech je ale česká firma postupně rozšiřuje do dalších evropských zemí a také do USA. V současnosti tak na ně můžete narazit v 15 státech.

mají největší výhodu v lepším celkovém pohledu na mapu. Některé nabízejí také možnost přizpůsobit si menu přístroje svým potřebám. Nevýhoda navigačních přístrojů s dotykovým displejem se projeví za jasného dne, kdy je displej hůře čitelný – na přímém slunci na něm není skoro nic vidět. Je nutné častěji používat podsvícení, ale

ZAŘÍZENÍ S OVLÁDACÍMI tlačítky mají sice menší displej, ale jsou často menší, jsou lépe po ruce a snáze se ovládají jednou rukou.

to se zase negativně projevuje na zkrácení už tak nižší výdrže baterií. V tomto ohledu na tom jsou lépe černobílé displeje nedotkové.

VÝHODNÝ PROVOZ NA TUŽKOVÉ BATERIE

Některé modely používají integrovaný akumulátor, ale většina venkovních navigačních přístrojů naštěstí používá pro svůj provoz tužkové baterie. Není problém vzít s sebou na cestu náhradní baterie, případně je můžete dokoupit třeba někde na chatě

v horách. Výdrž přístroje s dotykovým displejem se pohybuje většinou něco pod 20 hodinami, zařízení bez dotykového displeje vydrží i 30 hodin. Kromě zmiňovaných náhradních baterií byste při koupi měli zvažovat nad dokoupením dalšího příslušenství. Určitě přijde vhod paměťová karta, pěší turisté zase ocení pásek na krk nebo karabinu pro zavěšení na poutko kalhot nebo na popruh batohu. Cyklistům, kteří nesáhnou po jednodušejším cyklistickém navigačním přístroji GPS, se bude hodit držák navigace na řídítka. Pokud chcete turistické navigační zařízení používat i v autě, je nutné zakoupit držák do auta, případně i nabíječku do cigaretové zásuvky.

MOBILY A TABLETY

Do telefonů nebo PDA zařízení s operačním systémem a s GPS modulem je možné dokoupit turistické mapy různých výrobců. U nás nabízí nejlepší pokrytí a možnosti český výrobce map SmartMaps (www.smartmaps.cz). Tyto mapy uplatníte nejen při pěší turistice nebo cykloturistice, ale také v zimě při sjezdování nebo běhkování. Navíc tyto mapy umožňují naplánovat trasy po cyklostezkách nebo turistických značkách. Chcete-li jako navigační přístroj používat mobilní telefon nebo tablet, připravte se na znatelné snížení výdrže při navigování. A když dojdou baterie, těžko do nich někde v taci zakoupíte náhradní. V případě mobilního telefonu pak může být někdy problém, že si nezavoláte o případnou pomoc.

NEJEN PRO POCIT BEZPEČÍ

Jako u všech dražších zařízení je i při rozhodování o výběru navigačního přístroje důležité dopředu zvážit, k jakým účelům jej budete používat. Můžete používat třeba jeden navigační

přístroj automobilový, který může relativně dobře posloužit při pohybu po městě, ale který kvůli chybějícím podrobným turistickým mapám a krátké výdrži není příliš vhodný do přírody. Můžete zakoupit navigační přístroj pro svůj mobilní telefon nebo pro PDA, ale i v tomto případě můžete narazit na problémy s výdrží. Pokud jste tedy vášnivými turisty, stojí za úvahu pořízení navigačního přístroje outdoorového. A nejde jen o plánování tras. Stačí vypravit se do neznámé krajiny či do větších hor, a člověku se hned lépe chodí nebo jezdí, když ho hřeje dobrý pocit, že za mlhy nebo v případě bloudění má po ruce navigační přístroj GPS, který ho dokáže dovést do cíle.

■ DAVID DEE NESIBA

UTDOOROVÝ NAVIGAČNÍ přístroj nemusíte používat jen na souši – je možné používat i vodní mapy.

SADU PŘÍSTROJŮ můžete používat i na kole, jen je nutné zakoupit příslušný držák na řídítka.

Garmin

VERZE MAP TOPO

Dražší verze českých topografických map od společnosti Garmin se označuje jako Pro. Oproti standardní verzi jsou rozdíly znatelné. Verze Pro obsahuje vrstvu budov, podstatně hustší síť vrstevnic a více detailů a podrobností a odlišné měřítko (1 : 10 000 vs. 1 : 25 000). Součástí verze Pro je i cyklomapa. Pokud si zakoupíte navigaci, která obsahuje jen základní verzi, můžete ji povýšit na verzi Pro za příplatek 2 000 Kč. A jestliže verzi Pro sice už máte, ale ve starším vydání, stojí upgrade zajímavých 700 Kč. Za 1 300 Kč si pak můžete zakoupit doživotní aktualizaci.

VLASTNÍ MAPY

Pokud ani na internetu nenaleznete mapy, které preferujete, můžete si je do některých navigací sami snadno nahrát. Na stránce mojemapy.garmin.cz najdete přesný postup, jak toho dosáhnout. Můžete tak do přístroje dohrát mapu pražské zoo pro snadnější orientaci, naskenované turistické mapy nebo mapu katastru nemovitostí.

TIPY NA NAVIGAČNÍ PŘÍSTROJE

Nabídka navigačních přístrojů je obsáhlá a pro někoho nepřehledná. Proto jsme se pro snazší orientaci rozhodli vybrat několik modelů, které nás zaujaly.

GARMIN Edge 510 Bundle

Tento cyklocomputer pro náruživé cyklisty se chlubí tím, že jej používá cyklistický tým Garmin. Obsah displeje si můžete přizpůsobit; bezdrátově je možné jej připojit k mobilnímu zařízení s operačním systémem iOS a Android a údaje tak ukládat na server Garmin Connect. Součástí balení jsou vedle snímačů srdeční frekvence a kadence také dva držáky navigace na kolo. Můžete jej tak používat na více kolech, aniž byste dokupovali další montážní sadu. Výdrž na jedno nabití je až 20 hodin. Nechybí odolnost vůči vodě ani ovládání v češtině. K přístroji je možné připojit i ANT+ wattmetry. Bez snímače srdeční frekvence a snímače kadence je tento přístroj o dva tisíce levnější.

9 300 Kč

parametry

- ▶ ROZMĚRY: 51 × 93 × 25 mm
- ▶ HMOTNOST: 98 g
- ▶ DISPLEJ: 2,2" / 160 × 240 bodů
- ▶ CENA S DPH: 9 300 Kč

7 130 Kč

parametry

- ▶ ROZMĚRY: 54 × 93 × 19 mm
- ▶ HMOTNOST: 96 g
- ▶ DISPLEJ: 2,6" dotykový 160 × 240 bodů
- ▶ CENA S DPH: 7 130 Kč

GARMIN Approach G6 Lifetime

Pokud rádi a pravidelně obijíte golfová hřiště, může pro vás být zajímavou volbou tento model, který je zaměřen právě na golfisty. Zobrazuje přesnou vzdálenost k začátku/středu/konci greenu a k překážkám na golfovém hřišti (stromy, bunkry, vodní překážky...). Měří délku jednotlivých ran, dokáže změřit délku přihrání a následné rány posunem cíle na displeji, umožňuje manuálně nastavit pozici vlajky a zobrazuje celkový přehled všech jamek. Nechybí ani digitální skórkarta až pro čtyři hráče současně anebo pro čtyři různé typy hry (na rány, stableford, skins, hra na jamky). Nechybí ani statistiky hry: zasahování fervejí, počet greenů v regulaci, počet puttů na kolo a průměrná vzdálenost dosahovaná jednotlivými holemi. Ve své paměti má celosvětovou databázi více než 28 tisíc golfových hřišť (z toho v Česku 79). Databáze se aktualizuje čtyřikrát ročně, a protože jde o model s označením Lifetime, je aktualizace doživotně poskytována zdarma. Na jedno nabití vydrží až 15 hodin.

GARMIN Dakota 10 Lifetime

Patří mezi cenově dostupné odolné navigace s českou turistickou mapou v měřítku 1 : 25 000 a kompletní českou silniční a uliční mapou, vše s doživotní aktualizací map. Přístroj podporuje snadné stažení souborů GPX, a tak si můžete například z geocaching.com najednou stáhnout až 2 000 souborů s informacemi o lokalitě a terénu a s radami a popisy a hned můžete začít hledat poklady. Přístroj je celkem malý, takže vám nezabere moc místa a dobře se drží. Přijít vhod mohou i stopky, kalkulačka, informace o Slunci a Měsíci, budík a kalendář. Výdrž na tužkové baterie je až 20 hodin. Součástí balení za podobnou cenu může být i držák na kolo.

4 100 Kč

parametry

- ▶ ROZMĚRY: 55 × 100 × 33 mm
- ▶ HMOTNOST: 149 g
- ▶ DISPLEJ: 2,6" dotykový 160 × 240 bodů
- ▶ CENA S DPH: 4 100 Kč

parametry

- ▶ **ROZMĚRY:**
75 × 144 × 36 mm
- ▶ **HMOTNOST:** 333 g
- ▶ **DISPLEJ:** 4" dotykový
272 × 480 bodů
- ▶ **CENA S DPH:** 13 250 Kč

13 250 Kč

GARMIN Montana 650 PRO

Jde o nejvyšší model společnosti Garmin a vedle ceny tomu odpovídá i výbava. Navigace má velký, čtyřpalcový dotykový displej. Velikost displeje a možnost otočit mapu vodorovně umožňují používat přístroj i při jízdě autem. Díky hlasovému výstupu je možné použití i na motocyklu. Potěší i rychlá možnost změny profilu mezi outdoor, auto, moto a moře. Nechybí tříosý elektromagnetický náměrový kompas ani barometrický výškoměr. Především sběratelé „kešek“ jistě ocení i integrovaný fotoaparát s 5Mpx rozlišením. Zajímavostí je i způsob napájení. Součástí balení je akumulátor, ale pokud se vám v přírodě vybijí, můžete jej nahradit třemi tužkovými bateriemi, se kterými tento přístroj vydrží pracovat dalších 22 hodin. Do interní paměti o kapacitě 8 GB můžete dohrát i vlastní mapy, případně použít kartu micro SD. Součástí verze Pro jsou i podrobné české turistické mapy v měřítku 1 : 10 000 a také cyklomapa.

HOLUX Funtrek 132 + Mapy CZ/SK + TM CZ 25

Pokud hledáte outdoorovou navigaci, která v Česku umožňuje plánování a navigování podle turistických cest nebo cyklistických tras, našli jste ten správný přístroj. Tato navigace používá mapy SmartMaps, které v současnosti jako jediné umožňují navigování po turistických značkách, podobně jako vás autonavigace navádí po běžných komunikacích. V tomto konkrétním modelu jsou obsaženy všechny mapy SmartMaps (podrobná mapa ČR a SR v měřítku 1 : 10 000, turistická mapa ČR v měřítku 1 : 25 000, cykloturistická mapa ČR a SR v měřítku 1 : 40 000, zimní lyžařská mapa ČR v měřítku 1 : 60 000, cykloturistická mapa ČR a SR v měřítku 1 : 75 000, automapa ČR a SR v měřítku 1 : 100 000+, Evropa v měřítku 1 : 800 000+). Můžete jej tak používat při pěších výletech, při cestách na kole, v autě i při zimním lyžování. Součástí je i 70 tisíc bodů zájmu a turistické POI včetně fotografií. Výdrž je 8 1/2 hodiny s podsvícením displeje a 12 hodin bez podsvícení.

6 730 Kč

parametry

- ▶ **ROZMĚRY:**
58 × 105 × 23 mm
- ▶ **HMOTNOST:** 142 g
- ▶ **DISPLEJ:** 3" dotykový
- ▶ **CENA S DPH:** 6 730 Kč

1 650 Kč

parametry

- ▶ **ROZMĚRY:**
82 × 53 × 23 mm
- ▶ **HMOTNOST:** 72 g
- ▶ **DISPLEJ:** 128 × 128 bodů, černobílý
- ▶ **CENA S DPH:** 1 650 Kč

HOLUX GPSport 245 Lite

Jde o levný GPS přijímač, který zobrazuje rychlost, vzdálenost, spotřebu kalorií, nadmořskou výšku nebo převýšení a také zaznamenává trasu s GPS souřadnicemi. Údaje pak můžete přenést do počítače a pomocí dodávané aplikace je také zobrazit na mapě. Do přístroje nelze dohrát mapové podklady, ale po trase již zaznamenané se můžete nechat navigovat zpět. Také můžete zadat GPS souřadnice bodu, ke kterému se chystáte, a přístroj bude ukazovat směr a vzdálenost (vzdušnou čarou) k zadanému místu. Uvnitř je dobíjecí baterie, která vydrží až 18 hodin při provozu s podsvícením displeje a 28 hodin bez podsvícení.

MIO Cyclo 305

Zařízení má antireflexní třípalcový dotykový displej, je odolné vůči veškerým vlivům počasí a vydrží v provozu až 12 hodin. Jak už název napovídá, je určeno pro cyklisty, čemuž odpovídá i výbava a podporované funkce. Předinstalovány jsou cyklistické a silniční mapy střední Evropy a přístroj měří například čas, rychlost, vzdálenost a nadmořskou výšku. Díky bezdrátovému snímači ANT+ je možné snímat i srdeční tep, otáčky kola a kadenci šlapání. Samozřejmostí je držák na kolo. Nechybí body zájmu určené speciálně pro cyklisty (cykloprodejny, pohotovostní služby, občerstvení). Zajímavá je i funkce Surprise Me (Překvap mě): Na základě zadaného času nebo vzdálenosti navrhne zařízení tři trasy. Pokud tedy máte trasy v okolí projeté anebo v neznámém prostředí nechcete sami hledat trasu vlastní, navigace vám s tím pomůže. Svoje data můžete ukládat a spravovat prostřednictvím dodávaného programu.

9 000 Kč

parametry

- ▶ **ROZMĚRY:**
67 × 121 × 18 mm
- ▶ **HMOTNOST:** 156 g
- ▶ **DISPLEJ:** 3" dotykový
240 × 400 bodů
- ▶ **CENA S DPH:** 9 000 Kč

BenQ MS517

SNADNO OVLADATELNÝ PROJEKTOR

Projektor BenQ MS517 je dostupný za cenu 7 800 Kč a výrobce u něj udává dlouhou životnost lampy a také příznivou spotřebu energie. Projektor však pracuje v nízkém rozlišení, a tak nejlépe využitelný je při promítání prezentací.

hodnocení

douhá životnost lampy, dobrá svítivost, vysoký kontrast, české menu, dálkový ovladač

malé rozlišení obrazu, hlučnější provoz, slabý reproduktor

Tento projektor zobrazuje obraz s poměrem stran 4 : 3 v rozlišení 800 × 600 bodů, což je pro zobrazování obrazu z počítače málo. Dokonce i malé notebooky a tablety zobrazují na displeji obraz ve větším rozlišení a rozlišení projektoru není vhodné ani pro sledování filmů. Proto se tento projektor nejlépe uplatní v zasedací místnosti při promítání prezentací. Pro tento účel je připraven i tím, že jej lze umístit v poloze „hlavou dolů“ na strop. Obraz je samozřejmě možné v menu projektoru patřičně o 180 stupňů otočit.

SNADNÉ OVLÁDÁNÍ

Projektor se velmi snadno ovládá – je totiž vybaven českým menu a nekomplikovaným rozhraním, které lze ovládat několika tlačítky na horní straně projektoru nebo pomocí malého dálkového ovladače. Ten se vám bude hodit např. v situaci, kdy bude projektor zavěšen pod stropem. Ovladač má malé rozměry a jsou na něm i malá

tlačítka. Mezi nimi je zelenou barvou zvýrazněno tlačítko „Smart Eco“, určené pro přepínání mezi normálním a úsporným režimem.

Ve spodní části čela projektoru je výsuvný podstavec, pomocí kterého se upravuje náklon projektoru. U objektivu jsou dva otočné ovladače, pomocí kterých snadno nastavíte velikost obrazu a provedete jeho zaostření. Pro připojení ke zdrojům obrazu můžete použít několik vstupů. Jsou zde dva analogové vstupy D-Sub, videovstup HDMI, videovstup S-Video a vstup pro kompozitní video. V případě připojení a spuštění několika videozařízení najednou lze mezi zdroji obrazu přepínat až již tlačítkem přímo na projektoru, nebo tlačítkem na dálkovém ovladači.

ÚSPORNÝ REŽIM

Zatímco při běžném používání projektoru v normálním režimu jsme naměřili spotřebu energie 230 W, při přepnutí do úsporného režimu se spotřeba snížila na 195 W. Pokud chcete prezentaci na chvíli přerušit a obejdete

se bez obrazu, můžete pomocí tlačítka „Eco Blank“ vypnout obraz – v projektoru zůstane běžet pouze ventilátor pro chlazení lampy a lampa poběží na velmi nízký výkon. V tomto režimu jsme naměřili spotřebu energie 98 W.

Projektor jsme zkoušeli za parných dnů na konci června a ventilátor měl v těchto podmínkách dost práce s chlazením lampy. Horní strana projektoru se dosti zahřívala a ventilátor byl při jejím chlazení dosti hlučný. Naopak musíme pochválit vysokou svítivost projektoru a také vysoký kontrast – promítaný obraz byl dobře čitelný i ve světlé místnosti.

► **PROČ KOUPIŤ:** K hlavním kladům tohoto přístroje řadíme snadné ovládání a vysokou svítivost. Projektor má velmi přehledné menu lokalizované do češtiny a nechybí ani dálkový ovladač. Ve firemním provozu uživatelé ocení dlouhou životnost lampy a také funkci umožňující dosáhnout nižší spotřeby energie. ■ MARTIN SEMRÁD

info

- CENA S DPH: 7 800 Kč
- POSKYTL: BenQ
- INFO: www.benq.cz
- ROZLIŠENÍ OBRAZU: 800 × 600 bodů
- POMĚR STRAN OBRAZU: 4 : 3
- JAS: 2 800 ANSI lm
- KONTRASTNÍ POMĚR: 13 000 : 1

- ŽIVOTNOST LAMPY: 4 500 hod. (normální režim), 6 000 hod. (ekonomický režim)
- OBRAZOVÉ VSTUPY: 2× D-Sub, HDMI, S-Video, kompozitní video
- VÝKON REPRODUKTORU: 2 W
- NAMĚŘENÁ SPOTŘEBA – V PROVOZU / ÚSPORNÝ REŽIM / EKONOMICKÝ REŽIM BEZ OBRAZU: 230 W / 195 W / 98 W
- ROZMĚRY: 303 × 222 × 112 mm
- HMOTNOST: 2,3 kg

PORTY A OVLÁDACÍ TLAČÍTKA

► V zadní části jsou porty pro připojení různých zdrojů obrazu a nahoře jsou ovládací tlačítka.

ZyXEL PLA4201

DATA Z ELEKTRICKÉ ZÁSUVKY

Dvojice tzv. powerline adaptérů ZyXEL PLA4201 nahradí síťový kabel tím, že si počítačová data posílají po rozvodu elektřiny.

Na rozšíření počítačové sítě tam, kam nechcete nebo nemůžete vést síťový kabel, potřebujete dvě volné elektrické zásuvky: jednu

v dosahu stávající kabelové sítě a druhou poblíž počítače či jiného zařízení, které chcete do sítě zapojit. Zásuvky nemusí být v téže okruhu. Elektrické vedení mezi nimi může být dlouhé až 300 metrů, jeho délka (ale také kvalita a složitost elektroinstalace) však ovlivňuje rychlost datového přenosu. Instalace je velmi jednoduchá: Oba adaptéry zapojte do zásuvek elektrického vedení, připojte síťové kabely a je hotovo; stiskem jediného tlačítka, jež na adaptéru najdete, lze snadno nastavit šifrování přenášených dat.

Rychlost spojení může být podle místních podmínek až 500 Mb/s a to stačí i na přehrávání videa v rozlišení full HD. Jedinou vadou na kráse je to, že nejde o tzv. průchozí adaptéry. Nenabízejí totiž 230V zásuvku, kterou byste mohli použít pro další spotřebič, takže s každým adaptérem „přijdete“ o jednu zásuvku, kterých bývá u počítače nebo u televize nedostatek.

► **PROČ KOUPIŤ:** Snadný způsob, jak přivést síť tam, kam nelze natáhnout síťový kabel. ■ IVAN HEISLER

hodnocení

★★★★☆

snadné použití, rychlý přenos dat, tlačítko pro šifrování, malé rozměry

každý adaptér obsadí jednu zásuvku

TP-Link TL-WR702N

WI-FI DO KAPSY

Nejmenší a nejlehčí Wi-Fi router vám umožní velmi snadno a rychle vytvořit bezdrátovou síť a nabízí i další funkce.

Zařízení menší než krabička cigaret stačí kabelem připojit do existující počítačové sítě, druhým kabelem připojíte napájení a máte připravenou vlastní Wi-Fi síť, třeba doma nebo v hotelovém pokoji. Nastavovat nemusíte nic, přednastavené jméno sítě a přístupové heslo jsou napsány na spodní straně zařízení. Jednoduchost obsluhy, velikost a příznivá cena dělá z tohoto Wi-Fi routeru ideálního pomocníka na cesty. Využijete ho však

i doma, a to i pro jiné účely, než je ten výše popsany. Zařízení lze totiž přepnout i do jiných pracovních režimů a použít jej třeba pro rozšíření dosahu stávající bezdrátové sítě (jako tzv. opakovač). V režimu „klient“ dokáže tato krabička připojit do Wi-Fi sítě takový počítač, který sám bezdrátové sítě nepodporuje. Možností je víc, pro jejich využití je však třeba provést potřebná nastavení ve webovém ovládacím rozhraní routeru. V něm lze změnit i přednastavená hesla, což lze jen doporučit.

► **PROČ KOUPIŤ:** Toto univerzální zařízení je dostupné za příznivou cenu a díky jeho velikosti a hmotnosti ho můžete nosit všude s sebou. ■ IVAN HEISLER

hodnocení

★★★★★

malé rozměry a hmotnost, více pracovních režimů, snadné použití

ovládací rozhraní a podrobný manuál jsou jen v angličtině

info

ZYXEL PLA4201

- **CENA S DPH (ZA 2 KS):** 1 229 Kč
- **POSKYTL:** ZyXEL Communications Czech, s. r. o.
- **INFO:** www.zyxel.cz
- **PŘENOSOVÁ RYCHLOST:** až 500 Mb/s
- **SPOTŘEBA ENERGIE:** 4 W (v úsporném režimu při nečinnosti 0,5 W)
- **ROZMĚRY A HMOTNOST:** 50 × 60 × 70 mm, 72 g

TP-LINK TL-WR702N

- **CENA S DPH:** 536 Kč
- **POSKYTL:** TP-LINK Technologies CO., Ltd.
- **INFO:** www.tp-link.com/cz
- **ROZHRANÍ:** 1 × micro USB, 1 × RJ-45 WAN/LAN 10/100 Mb/s
- **PRACOVNÍ REŽIMY:** směrovač (router), přístupový bod (AP), klient, most (bridge), opakovač (repeater)
- **PODPOROVANÉ STANDARDY WI-FI:** 802.11b/g/n (až 150 Mb/s)
- **PRACOVNÍ FREKVENCE:** 2,4 GHz
- **PODPORA ŠIFROVÁNÍ:** WEP, WPA/WPA2, WPA-PSK/WPA2-PSK
- **ROZMĚRY A HMOTNOST (BEZ KABELŮ, BEZ NAPÁJECÍHO ADAPTÉRU):** 57 × 57 × 18 mm, 35 g

Mio MiVue 388

ČERNÁ SKŘÍŇKA DO AUTA

Autokamera nepřetržitě nahrává výhled z vozu a video průběžně ukládá na vloženou paměťovou kartu. Videonahrávky pak můžete použít k dodatečné analýze dopravních situací nebo je třeba zveřejnit na YouTube.

hodnocení

přijímač GPS, kvalitní objektiv, propojení s mapou, ovládání v češtině

držák je vhodný jen na čelní sklo

Kamera Mio MiVue 388 je oproti běžným kamerám navíc vybavena senzorem, který zaznamenává zrychlení ve třech osách. Díky tomu lze z grafu vyčíst například to, kdy došlo k nárazu a odkud přišel. Senzor také umožňuje nastavit, aby kamera umístěná v zaparkovaném vozidle začala natáčet video v okamžiku otřesu. Můžete tedy zaznamenat i takovou havárii, k níž došlo během vaší nepřítomnosti. Největší přínos však má modul GPS. Kamera přímo do videa zapisuje čas, aktuální souřadnice

polohy a rychlost jízdy. Polohu auta spolu s údaji ze snímače zrychlení zapisuje také do zvláštních souborů.

FULL HD VIDEO SE ZVUKEM

Díky kvalitnímu objektivu a díky plně vysokému rozlišení obrazu zobrazuje video dostatečně jemné detaily, a to i za horších světelných podmínek. Širokouhlý záběr nabízí přibližně stejný obraz, jaký vnímá řidič. Na výběr je rozlišení full HD (1 080p) a HD (720p) a záznam zvuku lze zapnout či vypnout. Stiskem tlačítka na kameře lze záznam ručně zastavit, spustit nebo jej označit jako záznam nehody (takový záznam se ukládá zvlášť a nepřemazává se novějším videem).

INSTALACE VE VOZE

Držák s přísavkou je dobře uzpůsoben k doporučenému umístění kamery na čelní sklo do blízkosti zpětného zrcátka. Kameru lze natočit libovolným směrem, ale vždy přibližně vodorovně – to omezuje možnost umístit kameru například na palubní

desku. Třímetrový napájecí kabel je dost dlouhý na to, abyste jej k zásuvce zapalovače mohli vést kolem okna a po palubní desce. K upevnění kabelu slouží malé samolepicí úchyty.

Kameru lze použít i mimo vozidlo, například k pořízení videozáznamu a fotografií na místě nehody. Při napájení z vestavěného akumulátoru o kapacitě 470 mAh dokáže kamera natočit přibližně 35 minut videa.

OVLÁDACÍ PROGRAM

Program MiVue Manager slouží k pohodlnému vyhledávání videozáznamů a k jejich přehrávání. V nabídce programu jsou i nástroje pro snadné umístění videa na servery YouTube a Facebook.

► **PROČ KOUPIŤ:** Obdoba černé skříňky se vyplatí řidičům, kteří hodně jezdí. Video doplněné o záznam času, polohy a rychlosti se v případě nehody může hodit při jednání s policií a s pojišťovnou.

■ IVAN HEISLER

OVLÁDACÍ PROGRAM zobrazuje video, polohu vozidla (na mapě Google) a graf údajů ze snímače zrychlení.

info

MIO MIVUE 388

- **CENA S DPH:** 5 490 Kč
- **POSKYTL:** Mio Technology Corporation
- **INFO:** www.mio.com/cz
- **VIDEO:** MOV (H.264), 1 920 × 1 080 nebo 1 280 × 720 bodů
- **FOTO:** JPG, 2 048 × 1 536 bodů
- **DISPLEJ:** 2,4" (6 cm), 1 920 × 1 080 bodů
- **PORTY:** USB, HDMI, napájení, micro SD
- **ROZMĚRY A HMOTNOST (BEZ DRŽÁKU):** 65 × 71 × 36 mm, 93 g

PAMĚŤOVÉ KARTY

- Kamera ukládá video na paměťovou kartu micro SD/SDHC a kvůli velkému objemu dat musí mít karta specifikaci nejméně třídy 6 (rychlost čtení a zápisu min. 48 Mb/s). Součástí balení je 8GB karta „class 10“ (rychlost 80 Mb/s). Tříminutové video v plném rozlišení (1 080p) zabere cca 290 MB, stejný záznam v nižším rozlišení (720p) cca 190 MB. Chcete-li uchovat záznam delší trasy, dokupte si kartu s větší kapacitou. Pro zaplnění kapacity vložené karty jsou totiž nejstarší videa (s výjimkou záznamů označených jako nehoda) automaticky prepisována novými.

Nokia Asha 305

LEVNÝ TELEFON PRO DVĚ SIM KARTY

Telefon Nokia Asha 305 je dostupný za nízkou cenu a jeho předností je, že lze do něj vložit dvě SIM karty. Díky tomu se chová jako dva telefony: Můžete volat buď z jedné SIM karty, nebo z druhé SIM karty a přitom ostatní lidé se vám dovolají na obě čísla.

To uvítají např. uživatelé, kteří musí z pracovních důvodů být na příjmu na dvou telefonních číslech, nebo lidé, kteří potřebují oddělit pracovní a soukromé hovory. Telefon se dvěma SIM kartami si často pořizují i uživatelé, kteří přešli k jinému operátorovi a chtějí si zachovat i své staré telefonní číslo. Vážný důvod k migraci k jinému operátorovi zavdala v půlce dubna uvedením cenově příznivějších tarifů společnost Telefónica a s výhodnými nabídkami ji následovali i další dva operátoři na českém trhu: T-Mobile a Vodafone.

Toho, kdo se nechce zavazovat k pravidelným měsíčním platbám za telefonní služby, mohou oslovit předplacené SIM karty virtuálních operátorů Bleskmobil, Tesco Mobile a Mobil.cz.

VÝHODY DVOU SIM KARET

Při pořízení druhé SIM karty se díky použití dvousimkového telefonu nemusíte zabývat převodem telefonního čísla – stačí novou SIM kartu založit do telefonu a vaši známí se vám dovolají jak na nové, tak na staré číslo.

Příjemné je, že v telefonu budete mít k dispozici kontakty z obou SIM karet.

Správnou kombinací dvou SIM karet s tarify umožňujícími „volání do sítě operátora zdarma“ lze měsíčně ušetřit mnoho set korun. Společnosti Telefónica, T-Mobile a Vodafone nabízejí neomezené volání do vlastní sítě za 249 Kč (jedná se o tarify Free 02, S námi v síti, resp. Start). Majitelé telefonů se dvěma SIM kartami tak mohou volat za pár set korun měsíčně téměř neomezeně.

MALÝ DISPLEJ

Netrváte-li na smartphonu se systémem Android, ale oceníte spíše levný telefon s možností používat dvě SIM karty, můžeme vám doporučit telefon Nokia Asha 305. Je vybaven třípalcovým barevným dotykovým displejem a kromě základních telefonních funkcí obsahuje i klienta pro práci s elektronickou poštou, prohlížeč internetu, mapy, přehrávač multimediálních souborů, aplikaci pro přístup k Facebooku, FM rádio, budík a několik dalších nástrojů. Snímač fotoaparátu má rozlišení 2 Mpx

a lze jím pořizovat snímky v rozlišení 1 600 × 1 200 bodů a videa v rozlišení 176 × 144 bodů při snímkové frekvenci 10 snímků za sekundu.

CHYBÍ ADAPTÉR WI-FI

Tento model dobře zvládá práci se dvěma SIM kartami, a to včetně příjmu hovoru směřujícího na druhou SIM kartu, pokud zrovna hovoříte prostřednictvím první SIM karty. Pokud nechcete často používat internet, poslouží tento telefon velmi dobře, i když je jasné, že malý displej s úhlopříčkou dlouhou tři palce a s nízkým rozlišením nenabízí tak pohodlné ovládání a takové možnosti jako smartphone s displejem větším. Absence plnohodnotného GPS modulu je pochopitelná, ale nepřítomnost Wi-Fi adaptéru již mrzí podstatně více.

► **PROČ KOUPIŤ:** Model Nokia Asha 305 není plnohodnotným smartphonem srovnatelným s androidovými zařízeními, ale díky nízké ceně a schopnosti práce se dvěma SIM kartami si své majitele jistě najde. ■ MARTIN SEMRÁD

hodnocení

★★★★☆

nízká cena,
sloty pro 2 SIM
karty, snadné
ovládání,
Bluetooth

absence Wi-Fi,
malý displej

info

PARAMETRY

- **CENA S DPH:** 1 690 Kč
- **POSKYTL:** Nokia
- **INFO:** www.nokia.cz
- **DISPLEJ/ROZLIŠENÍ:** 3" (7,6 cm), TN, dotykový / 240 × 400 bodů
- **FREKVENCE PROCESORU:** 800 MHz
- **VELIKOST OPERAČNÍ PAMĚTI:** 64 MB
- **VELIKOST VOLNÉ UŽIVATELSKÉ PAMĚTI:** 12 MB

- **FOTOAPARÁT:** 2 Mpx, 4× digitální zoom
- **DALŠÍ VÝBAVA:** čtečka karet micro SD, Bluetooth
- **KAPACITA BATERIE:** 1 110 mAh
- **VÝDRŽ NA BATERII – HOVOR/INTERNET:** 3:49 hod. / 5:29 hod.
- **ROZMĚRY:** 110 × 54 × 12,8 mm
- **HMOTNOST:** 98 g

NOKIA ASHA 308

Model Nokia Asha 308 je blízký sourozenec recenzovaného modelu Asha 305 – liší se pouze dotykovou vrstvou displeje: Model 305 používá rezistivní displej a telefon Asha 308 je vybaven lepším, kapacitním displejem.

Genius TRANSBar

STOJÁNEK S REPRODUKTORY

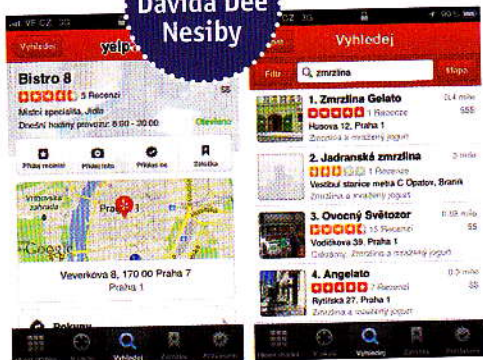
Pro příjemné používání tabletu nebo smartphonu se hodí praktický stojánek. Genius TRANSBar je s rozměry 195 × 70 × 65 mm a s hmotností 419 g snadno přenosný stojánek, jehož součástí je dvojice zabudovaných Bluetooth reproduktorů s výkonem 5 W (RMS) a mikrofon. To ocení např. uživatelé, kteří tablet používají ke sledování filmů, k poslechu hudby nebo třeba k handsfree telefonování. Flexibilní, ale pevná konstrukce zajišťuje stabilitu tabletu a jeho bezpečné ukotvení. K ovládání hlasitosti a k přepínání skladeb slouží pětice tlačítek na vrchním ramenu stojánku, kde se nacházejí i dioda stavu baterie a dioda stavu připojení. Na jedno nabití interní baterie (ta má kapacitu 1 800 mAh) vydrží TRANSBar hrát až 15 hodin.

► CENA S DPH: 1 399 Kč ► www.geniusnet.cz

TIP
Martina
Semráda

TIP
Davida Dee
Nesiby

Yelp v Česku

CELOSVĚTOVÁ DATABÁZE UŽIVATELSKÝCH RECENZÍ

Naše republika se přidala k 21 zemím světa, kde už tato služba funguje delší dobu. Se spuštěním stránky souvisí nejen doména www.yelp.cz, ale také kompletní česká lokalizace a také lokalizované aplikace pro mobilní telefony s operačním systémem iOS nebo Android a brzy lze očekávat i českou verzi pro Windows Phone. I když největší počet recenzí a informací se týká stravování a nakupování, nechybějí ani recenze na služby. Celosvětově služba eviduje desítky milionů recenzí. U nás to jsou zatím tisíce hodnocení, ale jejich počet strmě narůstá. Převládá Praha, ale je na nás, abychom službu rozšířili i do dalších koutů republiky.

► www.yelp.cz

Reloop nylon snap fastener

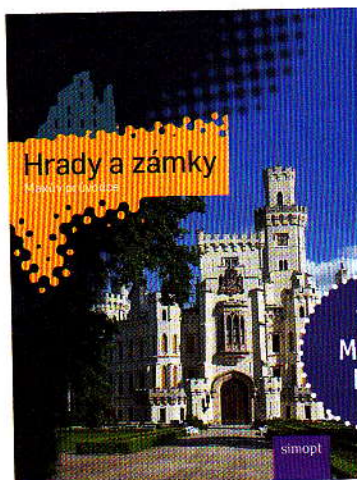
SVAZOVÁNÍ KABELU JEDNODUŠE

V článku na straně 43 je několik praktických rad, proč a jak udržovat pořádek v klubkách kabelů kolem počítače. Těm čtenářům, kterým není líto nějaké té stokoruny, bych kolegův článek doplnil tipem na stahovací pásky Reloop nylon snap fastener. Jde v podstatě o pevné proužky se suchým zipem, které kolem svazku kabelů obtočíte a snadno spojíte. (Podobné proužky jsou někdy uchyceny na kabelu napájecího adaptéru notebooku.) Na rozdíl od klasických stahovacích pásků mají tu zásadní výhodu, že je můžete kdykoliv rozpojit, kabel ze svazku vyjmout, případně nový kabel přidat, a znovu pásek utáhnout a spojit. Pásky najdete v balení po deseti kusech například v nabídce internetového obchodu CZC.cz.

► CENA S DPH: 99 Kč / 10 ks (délka 22,5 cm), resp. 119 Kč / 10 ks (délka 27,5 cm)

► www.czc.cz/prislusenstvi-kabely-cable-management/produkty

TIP
Aleše
Havlaše

Hrady a zámky

PRŮVODCE DO PC I DO MOBILU

Firma Simopt vydala e-knihu Hrady a zámky, ve které nabízí základní informace o stovce našich nejznámějších hradů a zámků. Pro každý objekt v ní najdete několik nejdůležitějších okamžiků z jeho historie a fotografie jeho exteriéru, případně i interiéru. Nechybí ani několik turistických či jiných zajímavostí, které mají vztah k danému místu, a samozřejmě ani potřebné orientační údaje (mapa, GPS souřadnice) a odkaz na internetové stránky objektu. Maxův tip upozorňuje na to, co byste při návštěvě určitě neměli opomenout. Netradiční pomůckou je časová osa, zobrazující významné mezníky výstavby a vývoje jednotlivých objektů. Své znalosti naší historie si můžete sami ověřit pomocí připravených testů, kvízů a poznávacích her. Instalace e-knihy v ceně cca 45 Kč jsou připraveny pro prostředí Windows, Android a iOS. Verzi pro Windows naleznete také na Chip DVD 8/2013.

► CENA S DPH: 45 Kč ► www.books.cz, www.simopt.cz

TIP
Milana
Poly

Nejlepší 27palcové monitory

Monitory s 27palcovou (68,6cm) úhlopříčkou jsou k dispozici za cenu od cca 6 000 Kč. V přehledu uvedené modely nabízejí kvalitní obraz a jeden z nich i TV tuner pro příjem televizního vysílání.

Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Kvalita obrazu	Ergono- mie	Vybava	Spotřeba energie	Jas (cd/m ²)	Šachov- nicový kontrast	Doba odezvy (ms)	Spotřeba energie v provozu (W)	Rozlišení displeje	Zobra- zovací techno- logie	TV tuner
1. Samsung S27A850D	16 700 Kč	92,1	98	96	81	56	269	159 : 1	3	48	2 560 × 1 440	PLS	ne
2. Asus PB278Q	15 000 Kč	91,2	99	97	77	47	317	167 : 1	3	56	2 560 × 1 440	PLS	ne
3. Samsung S27B970D	21 500 Kč	88,9	100	80	72	58	239	160 : 1	2	45	2 560 × 1 440	PLS	ne
4. Philips 271P4QPJKEB	9 000 Kč	88,0	88	96	80	93	259	202 : 1	5	29	1 920 × 1 080	MVA	ne
5. LG E2711PY	8 400 Kč	85,7	88	93	66	80	247	170 : 1	5	33	1 920 × 1 080	TN	ne
6. Samsung T27B750	10 200 Kč	83,5	84	80	97	68	306	162 : 1	4	38	1 920 × 1 080	TN	ano
7. Philips 278G4DHS	7 900 Kč	82,5	96	67	65	80	258	171 : 1	5	33	1 920 × 1 080	IPS	ne
8. Asus VG278H	13 800 Kč	82,5	87	91	69	42	408	118 : 1	2	63	1 920 × 1 080	TN	ne
9. LG IPS277L	6 700 Kč	79,2	90	67	51	86	258	165 : 1	5	31	1 920 × 1 080	IPS	ne
10. iiyama ProLite G2773HS	9 200 Kč	79,2	91	63	57	81	286	167 : 1	2	32	1 920 × 1 080	TN	ne

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

hodnocení

vynikající kvalita obrazu, vysoké rozlišení, porty USB 3.0

vyšší cena, absence video-vstupu HDMI

počítač
VÍTEZ
TESTU

Samsung S27A850D

Vítězný monitor Samsung je sice poměrně drahý, ale nabízí obraz ve vysokém rozlišení (2 560 × 1 440 bodů). Díky zobrazovací technologii IPS, označené u monitorů Samsung jako PLS, jsou k dispozici velké zorné úhly, vynikající podání barev a také krátká doba odezvy. Potěší rovnoměrné podsvícení displeje a vysoký kontrast a líbilo se nám i přehledné menu a výškově nastavitelný podstavec. Ve výbavě jsou porty DVI a DisplayPort, ale chybí zde video-vstup HDMI. Naopak potěší tři porty USB 3.0.

počítač
CENOVÝ
TIP

LG IPS277L

S cenou 6 700 Kč je nejlevnějším monitorem v přehledu model LG IPS277L. Zobrazovací displej je založen na technologii IPS a obraz se na něm vykresluje v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů. U tohoto monitoru jsme ocenili velmi dobrou kvalitu obrazu s vysokým kontrastem a krátkou dobou odezvy. Zaujala nás i nízká spotřeba energie (31 W). Podstavec však neumožňuje výškové nastavení displeje. Pro připojení k počítači je k dispozici port D-Sub a dvojice video-vstupů HDMI.

hodnocení

dobrá cena, vysoká kvalita obrazu, nízká spotřeba energie

displej není výškově nastavitelný

další tipy na nákup

ASUS PB278Q

U tohoto monitoru nás zaujala špičková kvalita obrazu, který se zobrazuje v rozlišení 2 560 × 1 440 bodů. Líbilo se nám i přehledné menu, vysoký jas a kontrast a také výškově nastavitelný podstavec. Pro připojení k počítači jsou k dispozici porty DVI, D-Sub a HDMI.

SAMSUNG T27B750

Monitor Samsung T27B750 je vybaven TV tune-rem (pro příjem TV vysílání DVB-T a DVB-C) a díky tomu jej můžete používat nejen jako zobrazovací jednotku připojitelnou k počítači, ale i jako samostatně fungující televizní přijímač. Kromě bohaté nabídky portů jsme u tohoto modelu ocenili i vysokou svítivost. Velmi dobrá je i spotřeba energie (38 W), ale podstavec neumožňuje výškové nastavení displeje.

NA CO SE ZAMĚŘIT

- **KONTRAST:** Obraz by měl mít vysoký kontrast.
- **ÚHLÝ POHLEDU:** Displej by měl nabízet velké úhly pohledu.
- **DOBA ODEZVY:** Doba odezvy by měla být do 10 ms.
- **TV TUNER:** Pro využití monitoru jako televizoru je nutný integrovaný TV tuner.

Jak zmenšit hudební soubor

Program MP3 Quality Modifier nabízí přesně to, co slibuje ve svém názvu, tedy úpravu kvality vašich hudebních nahrávek. Umožňuje také dávkové zpracování a k dispozici je zcela zdarma. ■ MICHAELA KADLECŮVÁ

www.inspire-soft.net

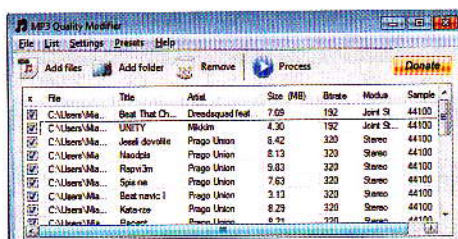
MP3 Quality Modifier

OBTÍŽNOST:
střední

JAZYK:
angličtina

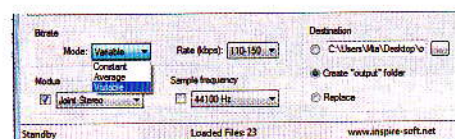
PPK CD:
16/2013

Program MP3 Quality Modifier umožňuje převádět hudební soubory ve formátu MP1, MP2 nebo MP3 do jiné kvality a zmenšit tak jejich velikost. Nabízí možnost vybrat některou z přednastavených úrovní výsledné kvality, případně nastavit vlastní hodnoty a toto nastavení uložit.

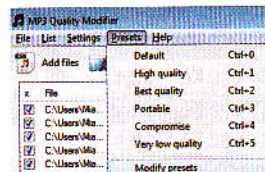
1 VYBERTE SKLADBY

Nejprve je třeba zvolit skladby, jejichž kvalitu chcete měnit. V programu najdete volby pro přidání jednotlivých skladeb (**Add files**) nebo celé složky (**Add folder**). Volit můžete buď playlisty, nebo soubory ve formátu MP1, MP2 nebo MP3. Vybrané soubory se zobrazí v hlavním okně programu. Zobrazí se zde název skladby, jméno interpreta, velikost souboru (**Size**), datový tok (**Bitrate**), modus a vzorkovací frekvence.

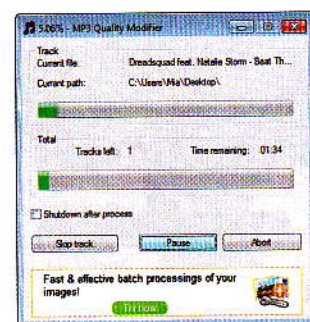
3 VLASTNÍ NASTAVENÍ

Dole v hlavním okně programu najdete několik možností, jak kvalitu skladby ovlivnit. Nejprve můžete nastavit datový tok; ten může být průměrný (**Average**), proměnný (**Variable**) nebo konstantní. Ve vedlejší položce **Rate** zvolte požadovanou hodnotu datového toku. Dále určete, zda nahrávka má být stereo-, nebo monofonní (**Modus**), a nastavte hodnotu vzorkovací frekvence (**Sample frequency**). V položce **Destination** pak zvolte, kam se mají převedené skladby uložit. Pokud si vyberete položku **Replace**, budou původní soubory vymazány a nahrazeny skladbami převedenými.

2 NASTAVTE VÝSLEDNOU KVALITU

Můžete si vybrat, zda využijete některé z již připravených nastavení jednotlivých parametrů hudební nahrávky, nebo zda chcete vytvořit nastavení vlastní. Z nabídky **Presets** vyberte kvalitu nahrávky: kvalitu nejvyšší (**High quality**), lepší (**Best quality**), kvalitu pro přenosná zařízení (**Portable**), ještě uspokojivou (**Compromise**) nebo velmi nízkou (**Very low quality**).

4 JAK SKLADBY PŘEVÉST

Chcete-li toto nastavení uložit pro další použití, vyberte z nabídky **Settings** položku **Save settings as...** Převod skladeb odstartujete kliknutím na tlačítko **Process**. Otevře se okno, ve kterém budete informováni o průběhu převodu skladeb. Převod můžete zastavit kliknutím na tlačítko **Abort**. Kliknete-li na tlačítko **Skip track**, bude aktuální skladba přeskočena.

info

DATOVÝ TOK

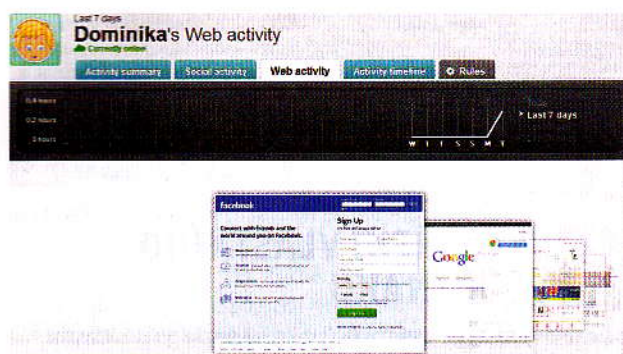
Datový tok (bitrate) je jednou ze základních veličin, které charakterizují technickou kvalitu digitální zvukové nahrávky. Tato veličina obecně udává, kolik dat se přenesou za určitý čas. U hudebních nahrávek jde o to, jak velký je datový soubor obsahující nahrávku. Skladby na hudebních CD jsou uloženy s datovým tokem cca 1,35 Mb/s, minutová skladba zabere cca 10 MB. Komprimované soubory ve formátu MP3 si díky přijatelné míře ztráty (neslýšitelných nebo zanedbatelných) detailů vystačí přibližně s desetinovým datovým tokem (obvykle 128 kb/s) a ve výsledku jsou asi desetkrát menší. Optimální nastavení datového toku při převádění souborů si tedy vyzkoušejte – vždy je třeba najít kompromis mezi výslednou velikostí souboru a kvalitou zvuku.

VZORKOVACÍ FREKVENCE

Vzorkovací frekvence (stejně jako datový tok) ovlivňuje velikost souboru. Běžná hodnota vzorkovací frekvence činí 44 100 Hz. Pomocí programu můžete tuto frekvenci upravit a velikost souboru s nahrávkou tak zmenšit, avšak kvalita nahrávky se sníží.

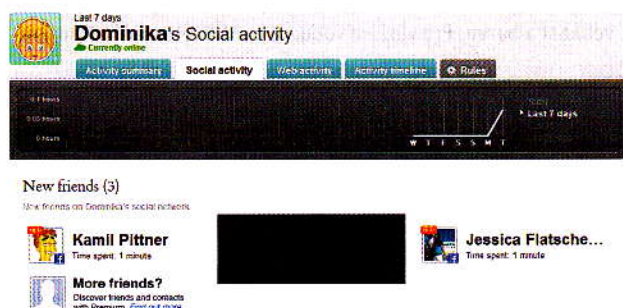
Hlídejte děti na internetu

Internet přináší pro naše děti spoustu rizik. Naštěstí existuje program Qustodio, umožňující přesně nastavit, kdy se dítě smí k internetu připojit, nebo jeho brouzdání internetem omezit. ■ MICHAELA KADLECOVÁ

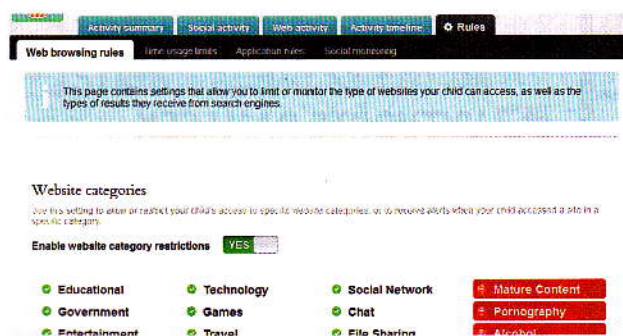
1 PŘEHLED NAVŠTÍVENÝCH STRÁNEK

Po přihlášení se zobrazí stránka s přehledem aktivity dítěte na webu během uplynulých osmi dnů. Na záložce **Web activity** jsou titulní stránky všech WWW stránek, které dítě navštívilo – stačí klikat na šipky. Dále zde vidíte, zda je stránka považována za důvěryhodnou (**Trustworthiness**) a pro děti bezpečnou (**Child safety**). Dozvíte se, kdy byla stránka navštívena poprvé (**First visit**) a naposledy (**Last visit**) a kolik času zde vaše dítě strávilo (**Time spent**).

2 CHOVÁNÍ NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

Chcete-li zjistit, s kým se váš potomek baví prostřednictvím sociálních sítí, klikněte na záložku **Social Activity**. Zde uvidíte seznam těch uživatelů, se kterými vaše dítě chatovalo. Po kliknutí na jméno uživatele můžete zobrazit veřejný profil osoby, se kterou se vaše ratolest bavila (**View Public Profile**).

3 JAK NASTAVIT PRAVIDLA

Pravidla pro využívání počítače a internetu se nastavují na záložce **Rules**. Můžete regulovat prohlížení internetového obsahu (**Web browsing rules**), časově omezit přístup k počítači a k internetu (**Time Usage Limit**), nastavit pravidla spouštění programů (**Application rules**) a detailně sledovat chování na sociálních sítích. Poslední dvě možnosti jsou však dostupné pouze v placené verzi.

Qustodio

OBTÍŽNOST:
střední **888**

JAZYK:
angličtina

PPK CD:
16/2013

Qustodio je program pro tzv. rodičovskou kontrolu. Umožňuje přesně nastavit čas, kdy se dítě může připojit k internetu, nebo třeba vymezit seznam stránek, které dítě smí navštěvovat.

www.qustodio.com

info

JAK PROGRAM FUNGUJE

Jestliže program nenastavíte jinak, běží neustále na pozadí. Jeho ikona se usídí v systémové liště, kde ho můžete také vypnout. Pro využívání programu je třeba se pomocí internetu registrovat a vytvořit profil svého dítěte. K vytvoření profilu jste vybízeni po prvním přihlášení k programu. Reporty o aktivitách dítěte a samo nastavování získáte prostřednictvím webové stránky, která se otevře po spuštění programu a po přihlášení k vašemu účtu.

JAK NASTAVIT REPORTY

Zasílání reportů si můžete nastavit. Klikněte na nabídku **Settings** a vyberte z ní položku **Notifications**. Zde můžete rozhodnout, zda chcete hlášení zasílat denně (**Daily report**) – v takovém případě klikněte na prázdné políčko vedle tlačítka **No** –, nebo jednou za týden (**Weekly report**).

Program vám bude pravidelně zasílat zprávy na e-mailovou adresu uvedenou při registraci.

Pozadí stránky ve Wordu

Ukážeme vám, jak vybrat barvu pozadí dokumentu, jak na pozadí stránky použít obrázek nebo text (např. „Nekopírovat“). A připojujeme také tip, co udělat v případě, že se nastavené pozadí stránky netiskne. ■ MIROSLAV ZIEGLER

www.microsoft.cz

MS Word
2013

OBTÍŽNOST:
střední

JAZYK:
čeština

Dokument MS Wordu nemusí mít pouze bílé pozadí. Na pozadí dokumentu můžete zobrazit obrázek nebo text, můžete vybrat barvu pozadí dokumentu a také můžete okolo všech stránek zobrazit rámeček.

1 POUŽITÍ NABÍZENÉHO VODOZNAKU

Vodoznak se zobrazuje na pozadí stránky a může jím být obrázek nebo text. Klikněte na záložku **Návrh** a ve skupině **Pozadí stránky** klikněte na nástroj **Vodoznak**. Z jeho nabídky vyberte požadovaný vodoznak (celou nabídku postupně zobrazíte tažením za posuvník na pravé straně nabídky). Vodoznak odstraníte tak, že z nabídky nástroje **Vodoznak** vyberete položku **Odebrat vodoznak**.

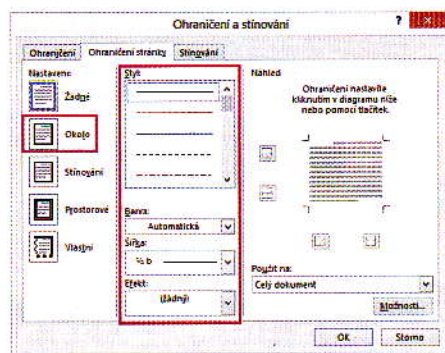

2 VYTVOŘENÍ VLASTNÍHO VODOZNAKU

Z nabídky nástroje **Vodoznak** (krok 1) vyberte příkaz **Vlastní vodoznak**. V okně **Tiskný vodoznak** vyberte to, zda chcete pro vodoznak použít obrázek, nebo text. Chcete-li použít obrázek, klikněte na tlačítko **Vybrat obrázek** a obrázek vyberte. Chcete-li použít text, zapište do editačního pole **Text** to, co se má jako vodoznak zobrazit, a podle potřeby upravte tvar písma a jeho velikost a barvu. Pro vložení vodoznaku klikněte na tlačítko **OK**.

3 NASTAVTE BARVU POZADÍ

Klikněte na záložku **Návrh**, ve skupině **Pozadí stránky** vyhledejte nástroj **Barva stránky** a klikněte na něj. Z nabídnuté palety vyberte požadovanou barvu. Chcete-li odstranit nastavení barvy pozadí, vyberte položku **Bez barvy**. Jestliže nabízená paleta barev nepostačuje, v nabídce nástroje **Barva stránky** klikněte na položku **Další barvy**. Neovládáte-li práci s grafikou, doporučujeme kliknout na záložku **Standardní**.

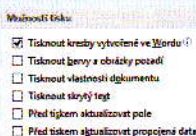
4 VYTVOŘTE RÁMEČEK KOLEM STRÁNKY

Na záložce **Návrh** vyhledejte skupinu **Pozadí stránky** a klikněte na nástroj **Ohraničení stránky**. Chcete-li vytvořit rámeček, který je tvořen stejnou čarou, v levé části okna **Ohraničení a stínování**, zvolte možnost **Okolo**. Poté ve střední části okna zvolte styl, barvu a šířku čáry.

info

MOŽNÉ PROBLÉMY S TISKEM

Nabídka nástroje **Barva stránky** (krok 3) umožňuje nejen vybrat z palety barvu pozadí stránky, ale také nastavit různé efekty jejího pozadí. Efektu nastaveného v nabídce nástroje **Barva stránky** se zbavíte tak, že z nabídky tohoto nástroje vyberete volbu **Bez barvy**. Barvy, obrázky nebo jiné efekty, které jste pomocí tohoto nástroje nastavili, však Word

pravděpodobně nebude tisknout. Je to způsobeno tím, že tisk příslušných položek je vypnutý. Chcete-li tisk efektů zapnout, klikněte na záložku **Soubor** a z její nabídky vyberte příkaz **Možnosti**. V levé části okna **Možnosti aplikace Word** klikněte na odkaz **Zobrazení**, v pravé části okna vyhledejte nadpis **Možnosti tisku** a ze seznamu nabízených možností vyberte položku **Tisknout barvy a obrázky pozadí**.

Nastavte si Excel

Poradíme vám např. to, jak se zbavit úvodní obrazovky při spuštění Excelu, jak obnovit činnost automatického dokončování vzorců a jak nastavit směr, kterým se posune označení aktivní buňky po stisku klávesy Enter. ■ LUBOMÍR STŘED

Možnosti při spuštění

Vyberte přípony souborů, které se mají standardně otvírat v Excelu. **Výchozí programy...**

- ☒ Umožňovat mi, pokud Microsoft Excel nebude nastaven jako výchozí aplikace pro prohlížení a úpravy tabulek
- ☒ Při spuštění této aplikace zobrazovat Úvodní obrazovku

1 VYPNUTÍ ÚVODNÍ OBRAZOVKY

Nechcete-li, aby se při spuštění Excelu zobrazovala úvodní obrazovka (zobrazuje odkazy na šablony a na naposled otevřené sešity), klikněte na záložku **Soubor** a z její nabídky vyberte položku **Možnosti**. Tím zobrazíte okno **Možnosti aplikace Excel**. Na levé straně okna klikněte na položku **Obecné** a v pravé části okna vyhledejte nadpis **Možnosti při spuštění**. Pod tímto nadpisem zrušte zaškrtnutí položky **Při spuštění této aplikace zobrazovat úvodní obrazovku**.

Práce se vzorci

☐ Styl odkazu R1C1

- ☒ Automatické dokončování vzorců
- ☒ Používat názvy tabulek ve vzorcích
- ☒ Používat funkce ZískatKontData pro odkazy na kontingenční tabulky

2 FUNKCE DOKONČOVÁNÍ VZORCŮ

Zapíšete-li do vzorce funkci, Excel při jejím zápisu napovídá – to znamená, že nabízí názvy funkcí, které začínají stejně jako text, jež jste do vzorce zapsali. Tato nápověda je volitelná, a pokud nefunguje, můžete ji zapnout. V levé části okna **Možnosti aplikace Excel** (krok 1) klikněte na položku **Možnosti**, v pravé části vyhledejte pod nadpisem **Práce se vzorci** položku **Automatické dokončování vzorce** a zaškrtněte ji.

Možnosti úpravy

☒ Po stisknutí klávesy Enter přesouvat výběr

Směr: **Dolů**

- ☐ Automaticky vkládat desetinnou čárku
- Počet: 2
- ☒ Provést operace přetahem uchytem a přetažení buňky
- ☒ Upozornit před přepsáním buňky
- ☒ Umožnit úpravy přímo v buňce
- ☒ Rozlišit formáty a vzorce v oblasti dat
- ☒ Umožnit automatické zadávání procent
- ☒ Umožnit automatické dokončování hodnoty buňky
- ☒ Automaticky používat dynamické doplňování
- ☐ Ovládat lupou pomocí myši IntelliMouse
- ☒ Umožňovat uživateli v případě možné časové náročnosti operace
- Pokud se má při operaci zpracovat tento počet buňek (v tisících): 33 554
- ☒ Používat oddělovače ze systému

Zobrazování

Zobrazovat tento počet posledních řádků: 25

Rychlý přístup k tomuto počtu posledních řádků: 4

Zobrazovat tento počet oděrujících posledních sloupců: 5

Jednotky pravítka: **mm**

- ☒ Zobrazovat řádek vzorce
- ☒ Zobrazovat popis funkcí
- ☐ Zakázat hardwarovou akceleraci grafiky
- ☐ U buňek s komentáři zobrazovat:
 - ☐ Žádné komentáře ani indikátory
 - ☒ Pouze indikátory; komentáře při přechodu
 - ☐ Komentáře a indikátory
- Výchozí směr:
 - ☐ Zprava dlevo
 - ☒ Zleva doprava

3 POSUN KURZORU PO STISKU KLÁVESY ENTER

Po stisku klávesy **Enter** (tím se ukončí editace buňky) se označení aktivní buňky (černý rámeček okolo buňky) posune o jednu buňku směrem dolů. V některých případech je výhodnější posunout ukazatel doprava. Zobrazte okno **Možnosti aplikace Excel** (krok 1) a z jeho levé části vyberte položku **Upřesnit**. V pravé části pod nadpisem **Možnosti úprav** nastavte v seznamu **Směr** hodnotu **Doprava**.

4 NASTAVENÍ DÉLKOVÝCH JEDNOTEK

Při úpravě grafických prvků (obrázků, tvarů, textových polí apod.) můžete upravit jejich velikost zadáním přesné délky nebo výšky. Excel pro tyto případy umožňuje nastavit, ve kterých jednotkách budete rozměry zadávat. Zobrazte okno **Možnosti aplikace Excel** (krok 1) a v levé části klikněte na položku **Upřesnit**. V pravé části vyhledejte nadpis **Zobrazování**. Jednou z položek pod tímto nadpisem je položka **Jednotky pravítka**. Rozbalte seznam a požadovanou možnost vyberte.

info

KONTROLA PRAVOPISU A MLUVNICE

Funkce kontroly pravopisu je známá především z Wordu, ale nabízí ji také Excel, a to včetně možnosti automatických oprav během editace buňky. Automatické opravy můžete vypnout, ale můžete je také využít pro vkládání často zapisovaného textu. Pro změny nastavení automatických oprav pravopisu zobrazte okno **Možnosti aplikace Excel** (krok 1) a v jeho levé části klikněte na položku **Kontrola pravopisu a mluvnice**. V pravé horní části okna klikněte na tlačítko **Možnosti automa-**

Nahrazovat: **HERA** Číslo: **Hubert Bourde Město**

v prostředí: **o te** v prostředí: **o tebe**

tických oprav, v okně **Automatické opravy** se ujistěte, že pracujete na záložce **Automatické opravy**, a podle potřeby vypněte ty opravy, které nechcete používat. Chcete-li naopak nástroj **Automatické opravy** využít pro vkládání často se opakujících textů, zapište zástupný text do pole **Nahrazovat** a požadovaný text do pole **Čím** a klikněte na tlačítko **Přidat**. Do pole **Nahrazovat** nezadávejte zkratky, které chcete v tabulce používat.

MS Excel
2013

OBTÍŽNOST:
střední **AAA**

JAZYK:
čeština

Excel 2013 nabízí řadu možností, jak jej přizpůsobit svým potřebám. Některé z těchto možností vám ukážeme v tomto článku.

www.microsoft.cz

Tipy pro kalkulačku

Poradíme vám, jak v okně kalkulačky zobrazit rozšíření pro převody jednotek, práci s datem a jednoduché výpočty týkající se leasingu, hypotéky a spotřeby automobilu. Dozvíte se také to, jak rozšířené možnosti výpočtu používat. ■ MIROSLAV ZIEGLER

www.microsoft.cz

Kalkulačka

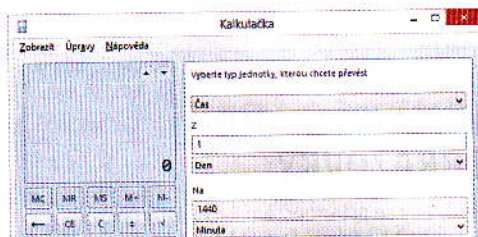
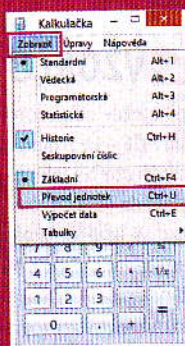
OBTÍŽNOST:
snadné

JAZYK:
čeština

Program Kalkulačka, který je součástí Windows, nabízí několik zajímavých možností: převody různých jednotek, jednoduché výpočty s daty a výpočty týkající se hypotéky, spotřeby automobilu nebo leasingu.

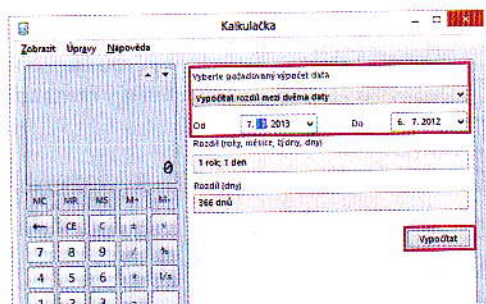
1 ZOBRAZTE PŘEVOD JEDNOTEK

V nabídce programu Kalkulačka klikněte na nabídku **Zobrazit** a v dolní části této nabídky klikněte na položku **Převod jednotek**. Okno programu se rozšíří o položky převodníku. Tento převodník můžete používat i v případě, že je nastaven jiný typ kalkulačky (vědecká, programátorská nebo statistická).

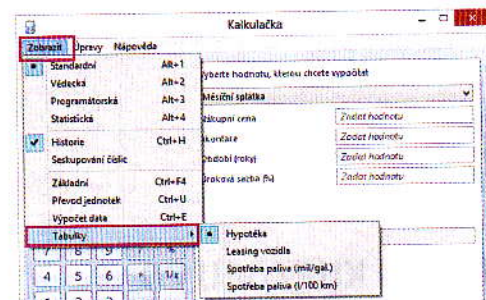
2 POUŽIJTE PŘEVODNÍK JEDNOTEK

V horním seznamu převodníku nastavte typ jednotek, které chcete převést (čas, délka, objem atd.). Do pole **Z** napište převáděnou hodnotu a ze seznamu pod tímto polem jednotku vyberte. Ze seznamu v části **Na** vyberte jednotku, ve které chcete zadanou hodnotu vyjádřit. Převodník zobrazí výsledek v poli **Na**.

3 PRÁCE S DATEM

Z nabídky **Zobrazit** vyberte položku **Výpočet data**. V seznamu pod textem **Vyberte požadovaný výpočet...** určete, zda chcete zjistit počet dnů mezi dvěma daty, nebo zda požadujete datum získané přičtením počtu dnů k danému datu, popř. jejich odečtením od daného data. Poté požadované hodnoty zapište do editačních polí a klikněte na tlačítko **Vypočítat**.

4 JEDNODUCHÉ TABULKY

Z nabídky **Zobrazit** vyberte položku **Tabulky** a následně vyberte to, jaký výpočet chcete provádět. Postup je ve všech případech podobný: po zadání výpočtu nabídne kalkulačka v pravé části okna položky pro zvolený výpočet. Nejprve v horním seznamu upřesněte výpočet, poté zapište vstupní hodnoty a klikněte na tlačítko **Vypočítat**.

info

JAK SPUSTIT KALKULAČKU

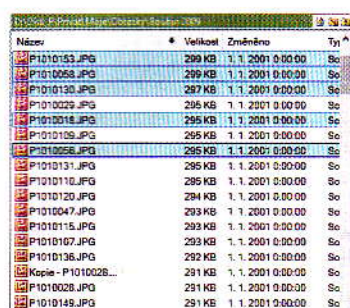
Máte-li zobrazenou plochu a hlavní panel, přejděte na úvodní obrazovku (někdy se nazývá obrazovka Start): Stiskněte klávesu **Windows** (obvykle v levé dolní části klávesnice mezi klávesami **Alt** a **Ctrl**) nebo nastavte ukazatel myši do levého dolního rohu obrazovky tak, aby se zobrazil symbol obrazovky Start. Na tento náhled nastavte ukazatel a klikněte.

Když se zobrazí úvodní obrazovka, klikněte do libovolného volného místa obrazovky pravým tlačítkem myši a v její pravé dolní části klikněte na ikonu **Všechny aplikace**. Tím zobrazíte ikony všech nainstalovaných programů. Pomocí posuvníku v dolní části okna zobrazte nadpis **Příslušenství Windows** a klikněte na ikonu **Kalkulačka**.

Hromadné přejmenování souborů

Poradíme vám, jak v programu FreeCommander spustit nástroj pro hromadné přejmenování souborů a jak pomocí tohoto nástroje přejmenovat jen vybrané soubory. ■ MIROSLAV ZIEGLER

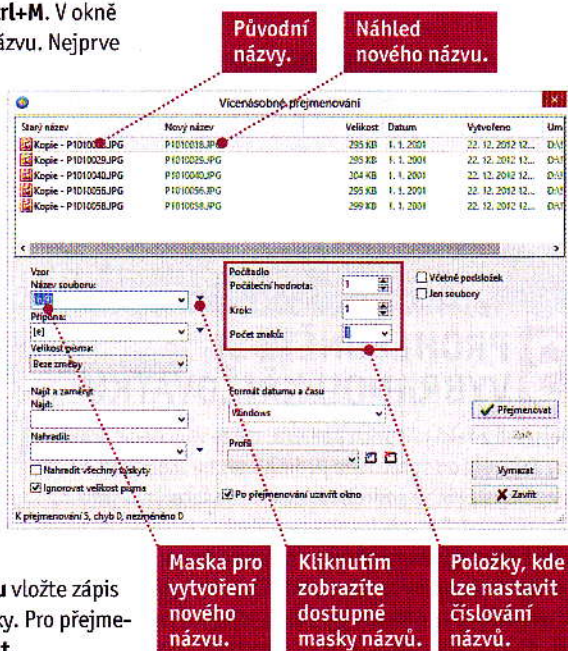
Název	Velikost	Změněno	Ty
P1010153.JPG	299 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
P1010058.JPG	299 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
P1010130.JPG	297 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
P1010025.JPG	295 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
P1010018.JPG	295 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
P1010056.JPG	295 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
P1010131.JPG	295 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
P1010110.JPG	295 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
P1010120.JPG	294 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
P1010047.JPG	293 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
P1010115.JPG	293 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
P1010107.JPG	293 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
P1010136.JPG	292 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
Kopie - P1010028...	291 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
P1010028.JPG	291 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So
P1010149.JPG	291 KB	1. 1. 2001 0:00:00	So

1 OZNAČENÍ SOUBORŮ

V jednom z panelů, ve kterých FreeCommander zobrazuje obsah složky, zobrazte názvy těch souborů, které chcete měnit. Chcete-li označit několik za sebou zobrazovaných souborů, klikněte na první z nich, ukazatel myši nastavte na poslední z označovaných souborů, podržte stisknutou klávesu **Shift** a klikněte. Chcete-li označit náhodně umístěné soubory, klikněte na libovolný z nich, podržte stisknutou klávesu **Ctrl** a postupně klikte na všechny další soubory, které chcete označit. Označení lze zrušit kliknutím na libovolný soubor.

2 PŘEJMENOVÁNÍ SOUBORŮ

Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Vícenásobné přejmenování**. Druhou možností pro vyvolání tohoto nástroje je použití klávesové zkratky **Ctrl+M**. V okně **Vícenásobné přejmenování** nastavte parametry nového názvu. Nejprve se ujistěte, že v poli **Přípona** je hodnota **[e]** (toto nastavení zajistí zachování původní přípony). Do pole **Název souboru** zadejte parametry názvu. Chcete-li, aby název obsahoval stejný text doplněný pořadovým číslem, zapište tento text do daného pole. Klikněte na modrou šipku za editačním polem a ze seznamu masek vyberte položku **Počítadlo** **[c]**. V rámečku **Počítadlo**, a sice v poli **Počáteční hodnota**, nastavte číslo, kterým se očíslová první soubor. Podle potřeby nastavte v poli **Krok** hodnotu, o kterou se zvýší pořadové číslo u dalšího souboru. V poli **Počet znaků** podle potřeby upravte to, na kolik znaků bude pořadové číslo zobrazeno. Nastavíte-li např. **2**, pak budou u pořadových čísel **1** až **9** zleva doplněny nuly (**01**, **02** atd.). Chcete-li u nových názvů použít části názvů původních (např. potřebujete-li z původního názvu odstranit text „Kopie -“), je třeba zadat počet znaků. Kliknutím na modrou šipku zobrazte seznam a ten nabídněte hodnotu **Název od X [n,x]**. Do pole **Název souboru** vložte zápis **[n,9]** a výsledek zkontrolujte v náhledu v horní části stránky. Pro přejmenování vybraných souborů klikněte na tlačítko **Přejmenovat**.

Free-
Commander

OBTÍŽNOST:
snadné **111**

JAZYK:
čeština

PPK CD:
16/2013

Při zpracová-
vání fotografií
je někdy třeba
přejmenovat
velký počet
souborů. V ta-
kové situaci
pomůže nástroj
pro hromadné
přejmenování
souborů. Jeden
z nich je sou-
částí bezplat-
ného správce
souborů Free-
Commander.

www.freecommander.com

info

MASKY NÁZVŮ

Maska názvu popisuje pomocí zástupných znaků nový název souboru. Maska **[n]** zastupuje celý název původního souboru a maska **[n,x]** zastupuje původní název souboru od zadaného znaku. Je-li původní název **Oslík**, pak maska **[n,2]** zastupuje **slík**. Maska **[n,x,y]** dovoluje vyjmout z původního názvu libovolnou část. První číslo určuje, od kterého znaku se má název použít, a druhé číslo určuje počet použitých znaků. Zápis

[n,2,3] vyjme z názvu **Oslík** text **slí**. Ponecháte-li v poli **Název souboru** některou z masek začínajících symbolem **[n]** (viz předchozí text), můžete využít možnosti nahrazení textu. V rámečku **Najít a zaměnit** zapište do pole **Najít text**, který chcete z původního názvu odstranit, a do pole **Nahradit** zapište text, který chcete do názvu vložit. Parametry masky musí být nastaveny tak, aby hledaný text byl v novém názvu zobrazen celý. Začíná-li název souboru např. slovem **Kopie** a toto slovo chcete zaměnit za slovo **Originál**, musí být maska v případě **[n,x,y]** nastavena alespoň na **[n,1,5]**.

Plánujeme cestu

Ukážeme vám, jak postupovat, když potřebujete, aby počítač našel cestu z jednoho místa do druhého a popis této cesty zobrazil. Dozvíte se také to, jak si na obrazovce prohlédnout složitější křižovatky a jak zjistit, do kterého pruhu se zařadit. ■ MIROSLAV ZIEGLER

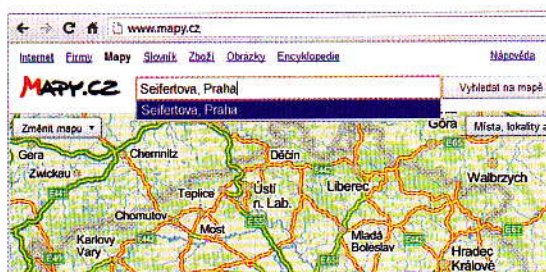
www.mapy.cz

Mapy.cz

OBTÍŽNOST:
snadné

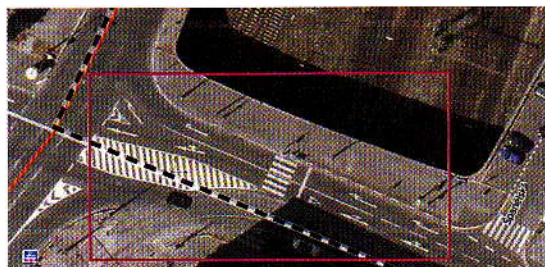
JAZYK:
čeština

Ne všichni používají při jízdě navigaci GPS. Pro naplňování trasy mohou posloužit také internetové mapy. Můžete je využít pro plánování, ale využijete-li letecké snímky, můžete si také prohlédnout jízdní pruhy na křižovatkách.

1 ZOBRAZTE MAPU

Do adresního řádku prohlížeče WWW stránek zapište **www.mapy.cz** a svoji volbu potvrďte. Po načtení mapy zapište podle potřeby do editačního pole v horní části mapy adresu hledaného místa a klikněte na tlačítko **Vyhledat na mapě**.

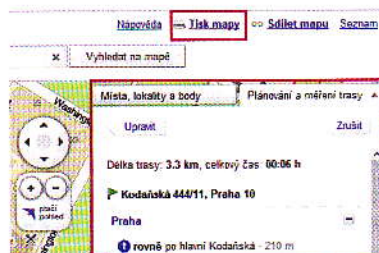
3 PROHLÉDNĚTE SI VYBRANOU KŘÍŽOVATKU

Nejste-li znalci místních poměrů, může vám dělat problémy zařazení do správného jízdního pruhu. Zobrazíte-li mapu dostatečně podrobně, uvidíte na leteckém snímku jízdní pruhy. Pro jejich zobrazení dvojitě klikněte na danou křižovátku a podle potřeby posuňte umístění křižovátky (přetažením mapy myší). Podaří-li se vám umístit do křižovátky světle hnědý praporek, klikněte na něj pravým tlačítkem myši a vyberte příkaz **Odstranit průjezdní bod**.

2 NAPLÁNUJTE SI CESTU

V pravé horní části mapy klikněte na tlačítko **Plánování a měření trasy**. Vyberte způsob dopravy (**Autem**, **Na kole** atd.) a do políček **Start** a **Cíl** zapište adresu místa výchozího a adresu místa cílového. Podle potřeby zvolte optimalizaci cesty (cestu nejrychlejší nebo nejkratší) a klikněte na tlačítko **Najít trasu**. Prohlížeč potom zobrazí popis cesty; jestliže chcete upravit zadání, klikněte na odkaz **Upravit**.

4 TISK MAPY

Chcete-li si mapu vytisknout, v pravém horním rohu stránky klikněte na odkaz **Tisk mapy**. Prohlížeč vytvoří v počítači stránku; v její horní části je náhled mapy a ve zbývajícím místě popis cesty. Pro tento způsob tisku musí být v pravé části mapy zobrazen popis cesty. Pokud jej před zahájením tisku skryjete, vytiskne se pouze mapa.

info

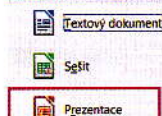
TIPY

Při prohlížení leteckých snímků mohou rušit čáry, které zobrazují ulice na normální mapě. Tyto čáry skryjete tak, že v levém horním rohu mapy kliknete na tlačítko **Změnit mapu** a z místní nabídky vyberete položku **Popisky**. Chcete-li si konkrétní místo na mapě přiblížit, máte dvě možnosti: Tou první je opakovaně klikat do daného místa mapy. Druhou možností je nastavit měřítko zobrazení pomocí navigačního nástroje v pravém horním rohu mapy. Výhodou první z uvedených možností je to,

že i když je místo zájmu u některého z okrajů stránky, bude stále viditelné. Druhá možnost pracuje tak, že při změně měřítka ponechá zobrazen střed původní mapy a jeho okolí. Zvětšíte-li měřítko příliš, přejdete na tzv. ptáčí pohled. To znamená, že snímky jsou zobrazeny tak, jako byste se dívali šikmo pod sebe. V tomto zobrazení je obtížnější rozpoznat jízdní pruhy a vodorovné dopravní značení. Na druhou stranu může toto zobrazení pomoci tam, kde je vodorovné dopravní značení překryto stojícími automobily.

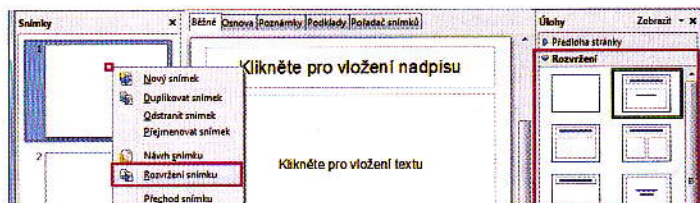
Jak na prezentaci

Ukážeme vám, jak pomocí programu Impress z kancelářského balíku LibreOffice vytvořit novou prezentaci a jak do ní vkládat další snímky. Dozvíte se také to, jak upravit základní vzhled snímku a jak do prezentace vkládat text a obrázky. ■ MIROSLAV ZIEGLER

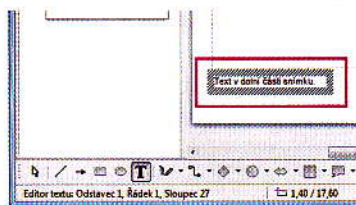
1 VYTVÓŘTE NOVOU PREZENTACI

Spouštíte-li LibreOffice za účelem vytvoření nové prezentace, klikněte v úvodní obrazovce na ikonu **Prezentace**. Máte-li LibreOffice již spuštěn, z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Nový** a z nabídky tohoto příkazu vyberte položku **Prezentace**.

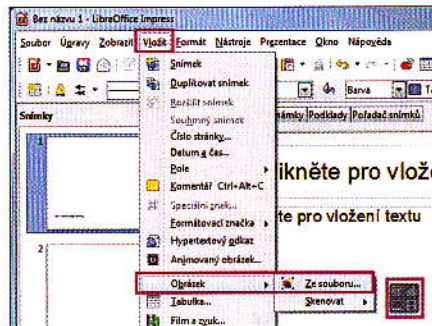
2 VLOŽTE NOVÝ SNÍMEK

Chcete-li vložit nový snímek, buď vyberte z nabídky **Vložit** příkaz **Snímek**, nebo v podokně **Snímky** klikněte pravým tlačítkem myši do toho místa, do kterého chcete nový snímek vložit, a vyberte příkaz **Nový snímek**. Výchozí vzhled snímku je dán jeho rozvržením. Chcete-li rozvržení snímku nastavit, v podokně **Snímky** klikněte na daný snímek pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte **Rozvržení snímku**. V podokně **Úlohy** na záložce **Rozvržení** klikněte na požadované rozvržení snímku.

3 ZAPIŠTE TEXT

Volbou rozvržení snímku nastavíte také to, kolik textových polí daný snímek má – může jich mít několik, ale nemusí mít žádné. Jestliže snímek textová pole obsahuje, do některého z nich klikněte a zapište text. Chcete-li zapsat text mimo nabízená textová pole, klikněte na nástroj **Text** a tahem myši nakreslete ve snímku přibližnou velikost textového pole. Do tohoto pole ihned zapište text.

4 VLOŽTE OBRÁZEK

Některá rozložení snímku nabízejí ikonu, která usnadňuje vložení obrázku. V případě, že snímek tento nástroj zahrnuje, klikněte do jeho levého dolního rohu. Zobrazí se okno a z něj požadovaný obrázek vyberte. V případě, že snímek zmiňovaný nástroj nezahrnuje, vyberte z nabídky **Vložit** postupně příkazy **Obrázek** a **Ze souboru...**, a zobrazí se okno pro výběr požadovaného obrázku. Obrázek vyberte a klikněte na tlačítko **Otevřít**.

Impress

OBTÍŽNOST:
snadné

JAZYK:
čeština

Bezplatný balík kancelářských programů LibreOffice nabízí také program Impress, který je určen pro vytváření prezentací. Jeho ovládání je velmi jednoduché.

www.libreoffice.org

info

MOŽNOSTI ZOBRAZENÍ PREZENTACE

Nejrychlejším způsobem, jak změnit zobrazení prezentace, je použít záložky nad editovaným snímek. Při zobrazení nové prezentace používá program Impress tzv. **běžné** zobrazení. V levé části okna jsou v podokně **Snímky** zobrazeny náhledy snímku, ve zbylé části okna je možné vybraný snímek editovat. Možnost **Osnova** zobrazuje místo editovaného snímku pouze hlavní texty na snímku. Možnost **Poznámky** umožňuje pod každý snímek připojit poznámky. Na záložce **Pořadač snímku** lze pohodlně měnit pořadí snímku tahem myši.

ZOBRAZENÍ PANELŮ A LIŠT

Není-li podokno **Snímky** zobrazeno, klikněte na nabídku **Zobrazit** a vyberte položku **Panel snímku**. V kroku 3 popisujeme vložení textového pole – není-li zobrazena lišta **Kresba**, vyberte z nabídky **Zobrazit** postupně položky **Lišty** a **Kresba**. Dejte pozor na to, že program Impress upravuje zobrazení lišt s nástroji podle toho, který způsob zobrazení je právě nastaven – konkrétně lišta **Kresba** je zobrazena pouze ve způsobu zobrazení **Běžné**, **Poznámky** a **Podklady**.

Vypalte si vlastní hudbu

Poradíme vám, jak postupovat při vypalování vlastního hudebního CD třeba z vlastních nahrávek. Dozvíte se také to, jak v programu CDBurnerXP vytvořit obal na CD. ■ MIROSLAV ZIEGLER

<http://cdburnerxp.se>

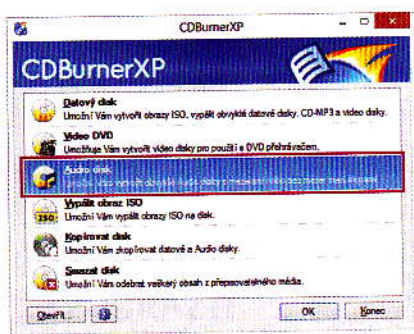
CD BurnerXP

OBTÍŽNOST:
snadné

JAZYK:
čeština

PPK CD:
16/2013

Bezplatný program CDBurnerXP slouží k vypalování CD a DVD. Nabízí možnost vypálit nejen datové, ale i hudební CD a video CD/DVD a také zkopírování disku. Zdrojem pro CD mohou být nahrávky uložené ve formátu MP3.

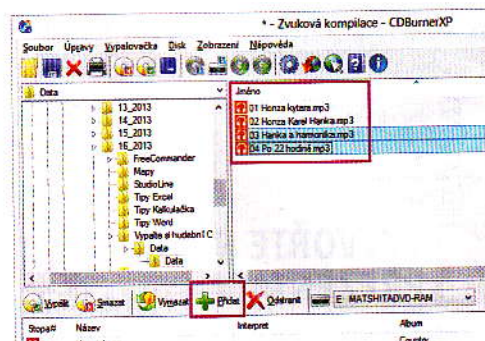
1 VYBERTE AKCI

Vložte prázdný CD disk do počítače a spusťte program CDBurnerXP. Po jeho spuštění se zobrazí okno s nabídkou různých možností vypalování. Klikněte na položku **Audio disk** a poté na tlačítko **OK**.

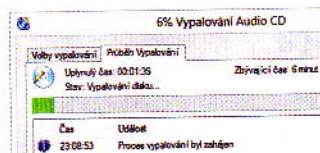
3 NASTAVTE PARAMETRY VYPALOVÁNÍ

Program zobrazí okno **Vypálit Audio CD**. Chcete-li, aby byla při vypalování ponechána mezera mezi stopami, ujistěte se, že je označena položka **Mezera 2 sek. mezi všemi stopami** (číslo se mění podle nastavení v poli **Délka mezery**). Jestliže mezery mezi stopami nechcete, označte položku **Bez mezer mezi stopami**. V dolní části okna podle potřeby nastavte další volby a klikněte na tlačítko **Vypálit disk**.

2 VYBERTE SOUBORY SE ZVUKOVÝM ZÁZNAMEM

V levé části okna **Zvuková kompilace - CDBurnerXP** vyhledejte složku, ve které jsou uloženy soubory se zvukovým záznamem, jež chcete vypálit. V levé horní části okna postupně vyberte názvy souborů a kliknutím na nástroj **Přidat** je přeneste do dolního seznamu. Až budou v dolním seznamu všechny požadované soubory, klikněte na tlačítko **Vypálit**.

4 PRŮBĚH VYPALOVÁNÍ

Program nejprve přidá stopy do obrazu disku (to se zobrazuje v samostatném okně). Po přidání se spustí proces vypalování, o jehož průběhu jste informováni v okně **Vypálit Audio CD**. O skončení vypalování jste informováni v samostatném okně.

info

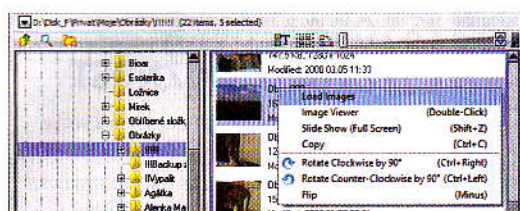
DALŠÍ MOŽNOSTI PROGRAMU

Po uzavření okna **Vypálit Audio CD** (krok 4) se zobrazí hlavní okno programu. V případě hudebního CD můžete například vytisknout obal: Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Vytisknout obal**. V okně **Vytisknout obal** zvolte to, pro jakou krabičku na CD chcete obal tisknout. Chcete-li použít již hotové obrázky, označte položku **Použít obrázky obalu** a do polí **Předek** a **Vnitřek** zadejte názvy souborů s těmito obrázky. Výsledek zkontrolujte kliknutím na tlačítko **Náhled**. Chcete-li si vytvořit obal sami, klikněte na

položku **Vytvořit vlastní obal** a do pole **Název** запиšte text, který má být na obalu zobrazen. Na pozadí obalu pod text můžete použít obrázek; cestu a název souboru vložte do pole **Obrázek vpředu**, které je v dolní části okna. Klikněte na tlačítko s tečkami za tímto polem, a zobrazí se okno pro vyhledání obrázku. Program CDBurnerXP do tohoto obalu zařadí také seznam vypálených stop. Pozor, obal vytvořte v době, kdy jsou v dolním seznamu hlavního okna zobrazeny vypalované soubory.

Editor obrázků

Poradíme vám, jak provést bezplatnou registraci programu StudioLine Photo Basic a jak postupovat, když jej chcete poprvé spustit. Dozvíte se také to, jak do programu načíst obrázek, jak zobrazit panel s nástroji a jak upravený obrázek uložit do souboru. ■ MIROSLAV ZIEGLER

1 VYBERTE OBRÁZKY PRO NAČTENÍ

StudioLine ukládá do databáze informace o obrázcích na disku. Pro načtení obrázků vyberte z nabídky **File** postupně příkazy **Insert** a **Image from My Computer**. V okně StudioLine Explorer vyberte složku s obrázky a z pravé části okna vyberte obrázky, které chcete do programu Photo Basic načíst. Na kterýkoliv z vybraných obrázků klikněte pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Load Images**.

3 ÚPRAVY OBRÁZKŮ

Nejprve si ukážeme, jak vytvořit kopii obrázku: Klikněte na daný obrázek pravým tlačítkem myši, z místní nabídky vyberte příkaz **Create Duplicate**, a kopie obrázku se umístí na konec zobrazených obrázků. Název je stejný, kopii poznáte podle čtverečku se symbolem + v levém dolním rohu obrázku. Chcete-li zobrazit nástroje pro úpravy, klikněte na tlačítko **Image Toolbox** v levém dolním rohu okna programu, a na levé straně okna se zobrazí panel s nástroji. Požadovaný nástroj (např. **Color Tuning**) vyberte, a ovládací prvky tohoto nástroje se zobrazí na pravé straně okna.

info

PRVNÍ SPUŠTĚNÍ PROGRAMU A JEHO AKTIVACE

Klikněte na zástupce **StudioLine Photo Basic**, který je umístěn na ploše. Program zobrazí okno **Setup Data Folder**, ve kterém je třeba zadat pracovní složku programu. Chcete-li ji změnit, klikněte na tlačítko **Browse**. Poté klikněte na tlačítko **OK** a vyčkejte na vytvoření databáze obrázků. Po vytvoření databáze obrázků budete vyzváni k registraci. Klikněte na tlačítko **Activate now** a potom na tlačítko **Register**. V prohlížeči WWW stránek se zobrazí formulář s daty pro registraci. Ve formuláři zadejte svoje jméno a příjmení,

2 PROHLÍŽENÍ OBRÁZKŮ

V okně programu jsou zobrazeny náhledy obrázků. Chcete-li si některý z obrázků prohlédnout detailněji, na jeho náhled dvojité klikněte, a zobrazí se okno prohlížeče s vybraným obrázkem. Upravte podle potřeby velikost okna prohlížeče. Okno prohlížeče má v horní části navigační panel, díky kterému můžete v prohlížeči postupně zobrazovat i další obrázky.

4 ULOŽENÍ ZMĚN

Program si v databázi ukládá nastavení parametrů změn konkrétních obrázků. Upravený obrázek uložte do samostatného souboru tak, že na upravený obrázek kliknete pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberete příkaz **Export (Save As)**. Když se zobrazí okno **Export Objects As**, v jeho dolní části klikněte na tlačítko **Browse** pro výběr složky, do pole **File Name** zapište název souboru a klikněte na tlačítko **OK**.

StudioLine
Photo Basic

OBTÍŽNOST:
střední

JAZYK:
angličtina

StudioLine Photo Basic se od ostatních editorů obrázků odlišuje v tom, že změny neukládá do obrázku, ale zaznamenává si je do databáze. Originál tak zůstává netknutý a upravený obrázek je možné uložit pod novým jménem. Domácí použití programu StudioLine Photo Basic je bezplatné, ale neregistrovaný program přestane po 30 dnech pracovat.

www.studioline.biz

Nouzový režim Windows 8

Poradíme vám, jak spustit počítač s operačním systémem Windows 8 v nouzovém režimu. A dozvíte se také to, jakou klávesnici pro to budete potřebovat. ■ MIROSLAV ZIEGLER

www.microsoft.cz

Windows 8

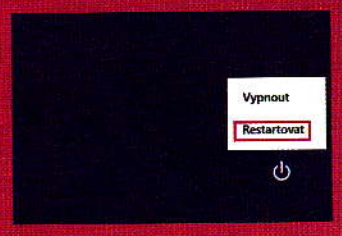
OBTÍŽNOST:
náročné **AAA**

JAZYK:
čeština

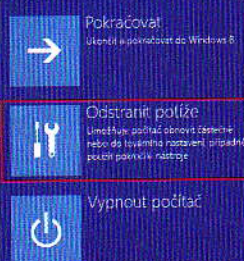
Nouzový režim se používá pro nápravu problémů, které vznikly například instalací nevhodného softwaru. Zatímco u předchozích verzí systému Windows stačilo pro start v nouzovém režimu podržet při startu počítače stisknutou klávesu F8, nová Windows nabízejí jiný postup.

1 PŘIHLAŠOVACÍ OBRAZOVKA

V pravém dolním rohu přihlašovací obrazovky klikněte na tlačítko **Vypnout**, podržte stisknutou klávesu **Shift** a v zobrazené nabídce klikněte na položku **Restartovat**.

Zvolte možnost

2 OBRAZOVKA ZVOLTE MOŽNOST

Po zobrazení obrazovky s nadpisem **Zvolte možnost** vyhledejte nástroj **Odstranit potíže** a klikněte na něj. Zobrazí se další obrazovka s nadpisem **Odstranit potíže** – vyhledejte na ní nástroj **Upřesnit možnosti** a opět na něj klikněte.

Nastavení spouštění

Umožňuje restartovat počítač a změnit možnosti Windows, jako třeba:

- Povolit nebo zakázat s nízkým rozlišením
- Povolit režim ladění
- Povolit protokolování spuštění
- Povolit Nouzový režim
- Zakázat vyměnění postupů ovladače
- Zakázat brzy spuštění automatické obnovy
- Zakázat automatické restartování při selhání systému

3 OBRAZOVKA UPŘESNIT MOŽNOSTI

V okně **Upřesnit možnosti** klikněte na nástroj **Nastavení spouštění**, a zobrazí se okno **Nastavení spouštění** s výčtem možností, které nové spuštění nabídne. V tomto okně klikněte na tlačítko **Restartovat**.

Nastavení spuštění

Stisknutím čísla vyberte jednu z níže uvedených možností:

Použijte číselné klávesy nebo klávesy F1 – F9.

- 1) Povolit ladění
- 2) Povolit protokolování spuštění
- 3) Zapnout video s nízkým rozlišením
- 4) Povolit Nouzový režim
- 5) Povolit Nouzový režim se sítí
- 6) Povolit Nouzový režim s příkazovým řádkem
- 7) Zakázat vynucení podpisu ovladače
- 8) Vypnout antimalwarovou ochranu s včasným spuštěním
- 9) Zakázat automatické restartování po selhání

4 OBRAZOVKA NASTAVENÍ SPUŠTĚNÍ

Obrazovka **Nastavení spuštění** nabízí možnosti, které budete mít po restartu počítače k dispozici. Před každou z možností je uvedeno číslo – toto číslo odpovídá funkční klávese. Před položkou **Povolit Nouzový režim** je číslo 4 – to znamená stisk klávesy **F4**. Stiskněte tedy klávesu **F4**. Chcete-li přejít do nouzového režimu se sítí, stiskněte klávesu **F5**. Počítač se restartuje a přejde do nouzového režimu.

info

BEZDRÁTOVÁ KLÁVESNICE

Při přechodu do nouzového režimu nastavujete v kroku 4 svoji volbu stiskem funkční klávesy. Máte-li u počítače bezdrátovou klávesnici, nebude tato klávesnice v potřebný okamžik fungovat. Řešením je sehnat / půjčit si klávesnici opatřenou připojovacím kabelem s USB rozhraním.

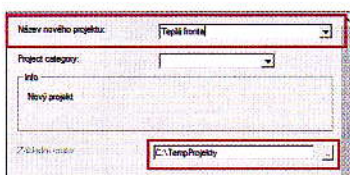

PROČ NOUZOVÝ REŽIM

Nouzový režim se používá v případě, že počítač není možné spustit v režimu normálním. Tento stav může nastat po instalaci nového programu, po instalaci ovladače nebo například po vynuceném ukončení operačního systému několikaveršijním stiskem hlavního vypínače. Při startu v nouzovém režimu dochází k načítání pouze toho nejnižšího softwarového vybavení, potřebného pro provoz počítače. V nouzovém režimu můžete nevhodný program odinstalovat nebo obnovit počítač do toho stavu, ve kterém byl před akcí, která selhání způsobila. To ale předpokládá, že máte vytvořen potřebný bod obnovy.

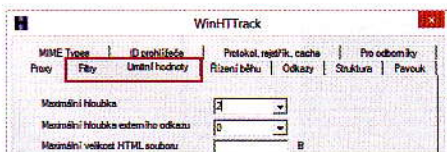
Přenosný správce stahování

Poradíme vám, jak na flash disk nahrát program WinHTTrack, určený pro stahování dat z internetu. Dozvíte se také to, jak program spustit a jak nastavit, jaká data se mají z internetu stáhnout. ■ MIROSLAV ZIEGLER

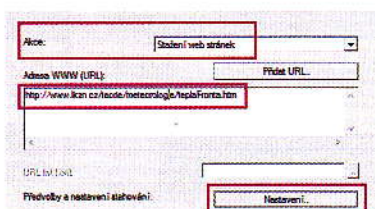
1 VYTVOŘENÍ NOVÉHO PROJEKTU

Spusťte program WinHTTrack.exe. V dolní části úvodního okna klikněte na tlačítko **Další**. V druhém okně programu запиšte do pole **Název nového projektu** jeho název (program vytvoří stejnojmennou složku, do které uloží stažená data). WinHTTrack používá pro ukládání stažených projektů složku **C:\TempProjekty**. Chcete-li tuto složku změnit, klikněte na tlačítko se dvěma tečkami a vyberte složku, do které mají být stažená data uložena. Poté klikněte na tlačítko **Další**.

3 ZADEJTE PARAMETRY STAHOVÁNÍ

Po kliknutí na tlačítko **Nastavení** se zobrazí okno s titulkem **WinHTTrack**. V horní části okna je řada záložek – klikněte na záložku **Limitní hodnoty**. Do pole **Maximální hloubka** a **Maximální hloubka externího odkazu** запиšte limitní hodnoty, které program nesmí při stahování překročit. Při nevyplnění těchto položek by se snadno mohlo stát, že se na disk stáhne mnohem více dat, než jste zamýšleli. Na záložce **Filtiry** můžete nastavit, které soubory se mají stahovat a které mají být ze stahování vyloučeny. Po nastavení klikněte na tlačítko **OK** a po návratu do původního okna klikněte na tlačítko **Další**.

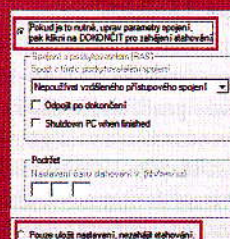

2 ZADEJTE ADRESU STAHOVANÉ STRÁNKY

V dalším okně programu vložte do pole **Adresa WWW (URL)** adresu té stránky, kterou chcete stáhnout. Ze seznamu **Akce** vyberte to, co po programu požadujete. **Stahování web stránek** znamená stahování WWW stránek. **Stahování web stránek + otázky** znamená to, že se program bude ptát, zda má danou stránku stáhnout, či nikoliv. Poté klikněte na tlačítko **Nastavení**.

4 ZAHAJTE STAHOVÁNÍ

Program WinHTTrack nyní nabízí možnost zahájit stahování. Chcete-li stahování zahájit, ujistěte se, že je označena položka **Pokud je to nutné... vlevo nahoře**, a klikněte na tlačítko **Dokončit**. Chcete-li pouze uložit zadané nastavení, označte položku **Pouze uložit** a klikněte na tlačítko **Dokončit**. Program uloží nastavení do souboru s příponou **WHTT**. Chcete-li toto nastavení použít, vyberte z nabídky **Soubor příkaz Otevřít** a daný soubor vyhledejte.

WinHTTrack
portable

OBTÍŽNOST:
snadné

JAZYK:
čeština

Zajímavé informace na webu může nabízet jedna stránka. Jsou ale případy, kdy jsou informace uloženy na více stránkách nebo jsou na původní stránce jen náhledy obrázků, které tvoří odkaz na velké samostatně uložené obrázky. Nechcete-li riskovat to, že se informace z internetu ztratí, stáhněte je do počítače. K tomu vám pomůže správce stahování.

www.httrack.com

info

INSTALACE A PRVNÍ SPUŠTĚNÍ

Z internetu si stáhněte soubor **httrack-noinstall-3.47.21.zip** a rozbalte jej. Z obnoveného archivu zkopírujte na USB flash disk složku **HTTrack** a z ní spusťte soubor **WinHTTrack.exe**. Zobrazí-li se okno se žádostí o výběr jazyka, ve kterém má program komunikovat, vyberte položku **Česky**. Jestliže se toto okno nezobrazilo, ale vy potřebujete změnit jazyk, vyberte z nabídky **Preferences**

příkaz **Language preference**, a zobrazí se okno **About WinHTTrack Website Copier** s informacemi o programu. V zápatí tohoto okna je rozbalovací seznam **Language Preference**. Rozbalte jej, z jeho nabídky vyberte položku **Česky** a klikněte na tlačítko **OK**. Odklikněte okno s textem, že se nastavení projeví až po restartu programu, program winHTTrack ukončete a znovu jej spusťte.

Test spolehlivosti disku

Poradíme vám, jak otestovat pevný disk, zda neobsahuje vadné bloky, kvůli nimž hrozí ztráta dat a nestabilita systému – disk je pak vhodné zavčas vyměnit. ■ JIŘÍ MACICH ml.

hdtune.com/download.html

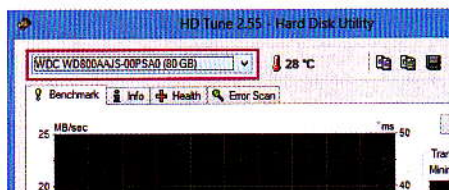
HD Tune

OBTÍŽNOST:
střední **888**

JAZYK:
angličtina

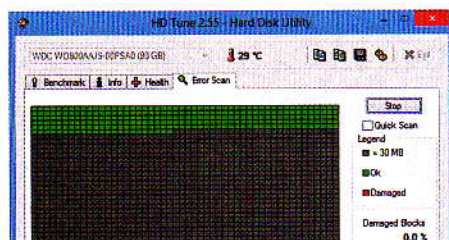
PPK CD:
16/2013

Nejnovější verze programu nazvaná HD Tune Pro je placená, avšak k otestování disku více než dobře poslouží verze starší, která je pro nekomerční použití k dispozici zdarma.

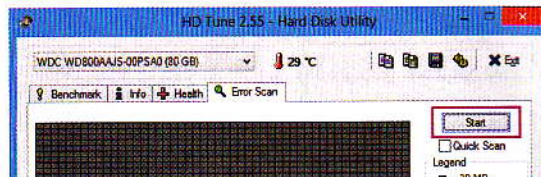
1 VÝBĚR DISKU

Je-li k počítači připojeno více pevných disků a jiných paměťových médií (externích disků, flash disků či paměťových karet), pak z rozvíracího seznamu v levé horní části okna programu vyberte disk, který chcete otestovat. Pokud si nejste jisti označením disku, řiďte se podle kapacity uvedené v závorce.

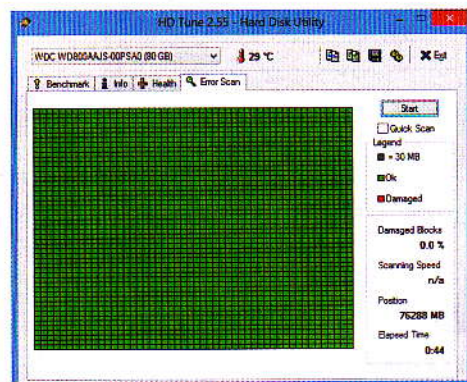
3 PRŮBĚH TESTU

Průběh testu můžete sledovat v tabulce s políčky. Co políčko, to jeden blok disku. Zelená barva signalizuje, že daný blok je v pořádku. Červená indikuje vadný blok. V závislosti na kapacitě disku a řadě dalších faktorů může test trvat desítky minut až hodiny. Test je dokončen, když v tabulce nezbudou žádná šedá políčka.

2 SPUŠTĚNÍ TESTU

Přejděte na kartu **Error Scan**, kde je k dispozici test vadných bloků. Test spustíte tak, že kliknete na tlačítko **Start** v pravé horní části okna. Hned pod ním je volba **Quick Scan**, kterou nedoporučujeme používat. Test by sice proběhl velmi rychle, ovšem s minimální průkazností.

4 VÝSLEDKY TESTU

Pokud celá tabulka svítí zeleně, můžete mít radost. Žádný vadný blok nebyl nalezen. Jestliže však jsou v tabulce červená pole, program HD Tune narazil na vadné bloky. Procento vadných bloků se dozvíte v kolonce **Damaged Blocks** v pravém sloupečku dole. Byla by chyba špatné výsledky testu ignorovat či kvůli nízkému počtu vadných bloků je bagatelizovat.

info

CO S VADNÝMI BLOKY?

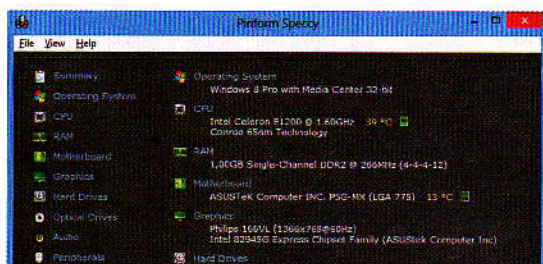
I několik vadných bloků může způsobit problémy se zápisem a čtením dat. Rovněž mohou způsobovat nestabilitu systému. Pokud se takové problémy už vyskytují, je nejvyšší čas zálohovat důležitá data a vyměnit pevný disk. Jestliže je ale drtivá většina bloků v pořádku a žádné popsané problémy nepozorujete, lze pevný disk ještě používat. Je ale bezpodmínečně nutné zálohovat důležitá data a provádět kontrolu výsledků zálohování.

SLEDOVÁNÍ TEPLOTY DISKU

HD Tune umí sledovat provozní teplotu pevného disku. Potřebný údaj se objevuje v okně programu vedle právě vybraného disku (pokud číselný údaj chybí, disk nepodporuje předávání informací o své teplotě). Optimální teplota by se měla pohybovat mezi 30 °C a 39 °C. Vyšší teplota již vede ke snižování životnosti disku. Teplota nad 50 °C není vhodná pro dlouhodobý provoz a při teplotě 55 °C a vyšší již může většina pevných disků selhat. Proto HD Tune na takto kritickou teplotu upozorňuje tak, že ji zvýrazní červenou barvou.

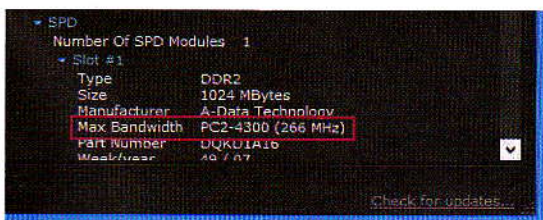
Příprava na rozšíření paměti

Prostřednictvím bezplatného diagnostického programu Speccy lze snadno zjistit možnosti rozšíření operační paměti (RAM) počítače. ■ JIŘÍ MACICH ml.

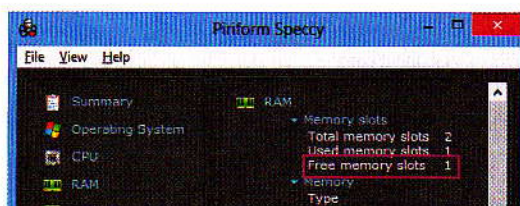
1 ANALÝZA POČÍTAČE

Po spuštění programu **Speccy** se ocitnete v hlavní sekci **Summary**, kde během několika desítek sekund budou k dispozici základní informace o hardwaru. Vyčkejte, dokud program nedokončí analýzu hardwaru. Postupně se bude text **Analyzing** u jednotlivých položek nahrazovat informacemi. Pod nápisem **RAM** můžete vidět kapacitu současné operační paměti.

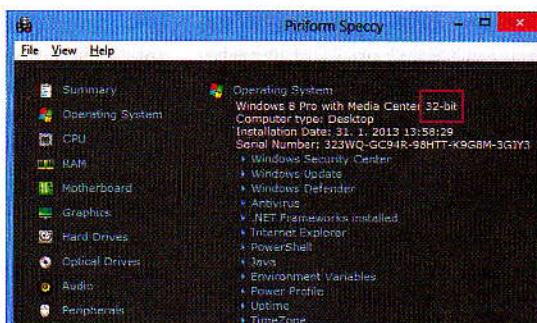
3 TYP OPERAČNÍ PAMĚTI

V sekci **RAM** pod nadpisem **Memory** je klíčový údaj **Type**, specifikující typ paměti (např. **DDR2** nebo **DDR3**). Níže pod modrým nadpisem **SPD** se nachází přehled informací o aktuálně nainstalované paměti. Důležitý je údaj **Max Bandwidth**, kde je v závorce uváděna frekvence současné paměti v megahertzích (MHz). Dokupovaná paměť by ideálně měla mít shodnou frekvenci.

2 OPERAČNÍ PAMĚŤ

V levém sloupci klikněte na položku **RAM**, čímž otevřete stejnojmennou sekci s informacemi o operační paměti. Nejdříve se zaměřte na údaj **Free memory slots** pod modrým nadpisem **Memory slots**. Číslo zde udává počet volných slotů pro rozšíření paměti. Potřebovat budete alespoň jeden.

4 OPERAČNÍ SYSTÉM

V neposlední řadě si zjistíte, zda operační systém umožňuje paměť rozšířit. V levém sloupci kliknutím na položku **Operating System** přejděte do stejnojmenné sekce. Hned nahoře v okně pod nadpisem **Operating System** je specifikován nainstalovaný systém – je zde uvedeno buď **32-bit**, nebo **64-bit**. Více než 4 GB RAM podporují pouze systémy 64bitové.

Speccy

OBTÍŽNOST:
střední **AAA**
JAZYK:
angličtina
PPK CD:
16/2013

Diagnostický program **Speccy** poskytuje základní přehled o všech komponentách počítače včetně periferií a přináší též podrobné informace o operační paměti a slotech pro operační paměť na základní desce.

piriform.com/speccy

info

ŽÁDNÝ VOLNÝ SLOT?

Bez volného slotu nelze stávající kapacitu operační paměti rozšířit. Je však možné dosud používané paměťové moduly vyměnit za nové s vyšší kapacitou.

FREKVENCE PAMĚTI

Může se stát, že v nabídce obchodníků již nenarazíte na operační paměť se shodnou frekvencí. Lze tedy zvolit vyšší frekvenci, ovšem pozor na maximální podporovanou hodnotu ze strany základní desky. Tu utilita **Speccy** zjistit neumí, takže nezbyvá než ji zjistit v manuálu desky nebo v technických specifikacích na stránkách výrobce.

4 GB RAM A VÍCE

Když **Speccy** hlásí, že máte 32bitový operační systém, v praxi to znamená, že maximální podporovaná kapacita operační paměti činí 4 GB (přitom ani 4 GB v reálných podmínkách systém plně nevyužije). V případě 64bitového systému toto omezení padá, ovšem maximální možná kapacita se opět liší v závislosti na verzi a edici systému Windows. Přehlednou tabulku naleznete na oficiálních stránkách společnosti Microsoft – viz tinyurl.com/WinMaxRAM.

BEZPLATNÁ DIAGNOSTIKA

Potřebujete si zjistit nějaký specifický technický parametr svého počítače např. kvůli ověření kompatibility nebo kvůli možnosti upgradu? Máme pro vás tipy na bezplatné diagnostické utility.

info

**PROGRAMY
NA CD**
Všechny
uvedené
programy mů-
žete zdarma
stáhnout na
uvedených
webových
adresách. Jsou
též obsaženy
na příloze-
ném PPK CD
16/2013.

Diagnostický program Speccy (piriform.com/speccy) poskytuje základní přehled o všech komponentách počítače včetně periferií. Podrobné informace poskytuje o základních komponentách, mezi něž se počítá základní deska, procesor, operační paměť, grafická karta a pevný disk. Umožňuje také sledovat provozní teplotu těchto komponent. Dále program poskytuje detailní informace o síťovém adaptéru (síťové kartě) a aktivním připojení k síti. Identifikuje typ zvukové karty a typ optické mechaniky a poskytuje přehled připojených

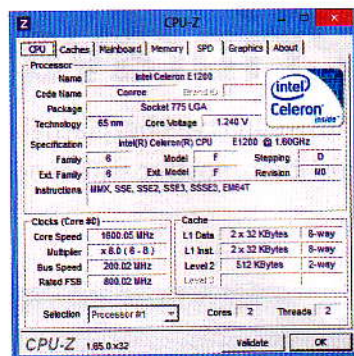
periferií. Dokáže rozpoznat nainstalovaný operační systém včetně edice, přítomného servisního balíčku a licenčního čísla, kdybyste originální štítek náhodou ztratili a potřebovali systém reinstalovat.

SPECIALISTA NA PROCESOR

Program CPU-Z (cpuid.com/softwares/cpu-z.html) se zaměřuje zejména na procesor. Vedle jiných údajů dokáže zjistit výrobce procesoru a přesné označení modelu, počet jader procesoru a jejich taktovací frekvenci, kapacitu vyrovnávací paměti, stav podpory pro různé technologie, použitou výrobní technologii, případně i parametry grafické karty, která je součástí některých modernějších procesorů. Program ale zjistí také různé informace o dalších komponentách, které jsou relevantní ve vztahu k procesoru zejména kvůli vzájemné kompatibilitě. Poskytuje informace o základní desce (mj. o výrobci a modelu, o patci pro procesor a o čipové sadě), o operační paměti (např. o výrobci, typu a kapacitě a o volných slotech pro její rozšíření) a o grafické kartě.

ODBOŘNÍK NA GRAFIKU

Odborníkem na grafiku je utility GPU-Z (techpowerup.com/gpuz).

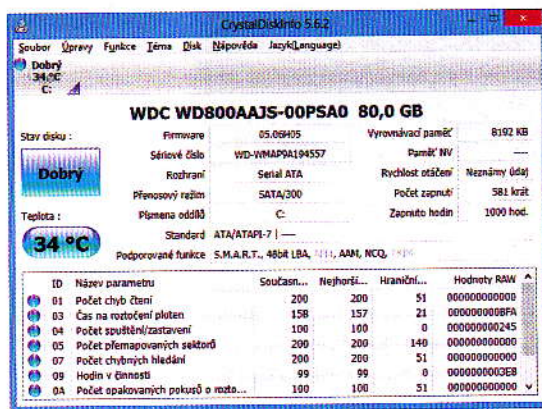
**NÁSTROJ CPU-Z PROZRADÍ VŠE
o procesoru a souvisejícím hardwaru.**

Podporuje jak samostatné grafické karty, tak grafickou kartu coby součást základní desky nebo moderního procesoru. Zjistí výrobce a značku grafické karty, přesné označení modelu, typ a kapacitu paměti (videopaměti) či typ rozhraní, přes které je samostatná grafická karta připojena k základní desce počítače. Vedle jiných informací program dále prozradí datum uvedení grafické karty na trh, použitou výrobní technologii, verzi aktuálně nainstalovaných ovladačů, nejvyšší podporovanou verzi knihoven DirectX a stav podpory pro technologie OpenCL, CUDA, PysX a DirectCompute. Umožňuje také sledovat například využití paměti grafické karty nebo její provozní teplotu.

ZNALEC MECHANIK

Nero InfoTool (nero.com/enu/support-nero8-tools-utilities.html) je jednoduchý program určený zejména ke zjištění možnosti optické mechaniky. Prozradí, které formáty nosičů CD, DVD nebo Blu-ray optická mechanika podporuje, popřípadě také maximální rychlost čtení dat a u vypalovaček i maximální rychlost jejich zápisu a přepisu, podporované režimy vypalování a další užitečné informace.

■ JIŘÍ MACICH ml.

**UTILITA CRYSTAL Disk Info přináší srozumitelné
informace o kondici disku.**

info

VÝKON DISKU

Pro otestování pevného disku slouží několik různých programů. Žádný bezplatný však nenabízí vše. HD Tune (hd tune.com/download.html) ve verzi pro nekomerční použití slouží především k testu výkonu pevného disku, konkrétně k testu rychlosti čtení dat z pevného disku a ke zjištění přístupové doby. Umí též odhalit problémy se čtením a ukládáním dat na disk. Dále umožňuje monitorovat provozní teplotu disku a zjistit jeho kondici (míru opotřebení), avšak tyto informace neposkytuje ve formě srozumitelné laikovi.

KONDICE DISKU

Jasnější hodnocení kondice disku přináší utility Crystal Disk Info (crystallmark.info/download/index-e.html). K informacím o kondici přidává údaje, jako je např. počet zapnutých disků, celková doba chodu a aktuální provozní teplota. Dále zjistí výrobce disku, označení modelu, sériové číslo, přítomnou firmware, kapacitu pevného disku, kapacitu jeho vyrovnávací paměti, maximální počet otáček za minutu, podporované nadstandardní funkce a rozhraní, přes které je disk připojen.

POŘÁDEK V KABELECH

Význam kabelů nelze u počítačů a elektroniky podceňovat. Kabely jsou totiž častým zdrojem problémů.

TZV. USB extension adaptér přenáší data prostřednictvím UTP kabelu. Propojení tak může být dlouhé desítky metrů.

Změň kabelů dříve či později začne působit problémy. Vhodná je systematická organizace kabelů – stačí přitom stahovací pásky za několik desítek korun. I při dobré organizaci však časem přestane být zřejmé, kam který kabel vede. Pomocí mohou barevné stahovací pásky pro odlišení různých svazků kabelů nebo popisné visačky z papírnictví.

DĚLKA KABELŮ

Kabel nesmí být příliš krátký. Pokud je kabel po zapojení napnutý, zvolte kabel delší. Jinak hrozí (po)vytažení konektoru, přičemž může dojít i k poškození konektoru kabelu nebo portu zařízení. Kabel by ale neměl být ani zbytečně dlouhý. Pokud jsou zařízení

propojená, kabel je volný a lze jej bez problémů uspořádat, délka je optimální. Jestliže ale přebývají desítky centimetrů, či dokonce metry kabelu, je to špatně.

Maximální délka je omezena. V nabídce obchodů jsou dlouhé kabely, které ale nezaručují vždy správnou funkčnost. Například USB kabel je spolehlivý do délky dvou metrů, ale běžně lze koupit kabel až pětmetrový. Použití takového kabelu je sázka do loterie – propojení některých zařízení funguje, propojení jiných ne.

Pro síťový UTP kabel je maximální délka sto metrů. V případě nutnosti ji lze skutečně reálně využít. S maximální délkou kabelů HDMI, DVI a VGA, sloužících pro propojení zařízení s monitorem či televizorem, je to složitější. Stejně jako u USB kabelu je lepší držet se spíše délky optimální než maximální. Pro HDMI a DVI je optimální délka do pěti metrů. Delší kabel je už třeba vyzkoušet v praxi.

Jak je na tom VGA kabel? Kvůli přenosu signálu v analogové formě rychle ztrácí signál na kvalitě s každým zbytečným centimetrem navíc. Za optimální lze považovat délku do dvou metrů. Delší kabel je nutné vyzkoušet, ale pravděpodobnost bezproblémové funkčnosti klesá s každým centimetrem.

SPRÁVNÝ TYP KABELU

Že má kabel koncovku pasující do zástrčky na zařízení, ještě neznamená, že jde o vhodný typ kabelu. Moderní síťové routery a síťové karty podporují přenosovou rychlost až 1 Gb/s namísto dříve běžných 100 Mb/s, nicméně pro využití jejich potenciálu je třeba UTP kabel kategorie 5e nebo 6.

Většina USB kabelů stále vyhovuje standardu USB 2.0, přičemž jsou kompatibilní s pomalejším standardem USB 1.1 i se zatím nejrychlejším standardem USB 3.0. Pro vysokorychlostní připojení zařízení s podporou pro USB 3.0 je nutný kabel vyhovující standardu USB 3.0. Kabel pro USB 2.0 nabízí nižší přenosovou rychlost, což je škoda, jestliže zařízení na obou koncích podporují standard USB 3.0.

Rozhraní a kabely HDMI existují ve verzi 1.3 a 1.4. Pokud zařízení využívá rozhraní HDMI ve verzi 1.4, je potřeba i adekvátní kabel. Verze HDMI 1.4 přináší oproti verzi HDMI 1.3 podporu pro 3D obraz ve full HD kvalitě a vedle obrazu a zvuku umožňuje přenos dat počítačové sítě a přenos zvuku v obou směrech. ■ JIŘÍ MACICH ml.

info

NAPÁJECÍ VS. DATOVÉ KABELY

Pokud budete kabely seskupovat do „balíků“, nikdy nespojujte napájecí kabely s ostatními. Mohou totiž rušit přenos dat uvnitř propojovacích kabelů. Není nutné, aby napájecí kabely byly desítky centimetrů daleko, ale rozhodně by neměly ležet přímo na kabelech, jimiž proudí data nebo analogový signál.

POTŘEBUJETE-LI USB kabel delší než dva metry, použijte tzv. USB repeater.

KATEGORIE SÍŤOVÉHO kabelu je vždy uvedena na potisku kabelu (viz text „CAT. 5E“).

info

BAREVNÉ KABELY

Síťové UTP kabely a USB kabely se prodávají v různých barvách. K dostání jsou i USB kabely s barevně svítícími koncovkami; uživateli stolních PC umístěných pod stolem mohou být nápomocné, byť působí poněkud pouťově.

PRODLUŽOVÁNÍ KABELŮ

Řetězením kabelů nezvýšíte maximální přípustnou délku. Nabízí se jiná řešení. Pro rozhraní USB, HDMI a DVI je jím tzv. aktivní kabel, který má opakovač (repeater). Díky opakovači lze získat spolehlivý kabel HDMI a DVI, a to až padesátimetrový, v případě rozhraní USB pak kabel pětmetrový, ale několik aktivních kabelů je možné zapojit za sebe a dosáhnout tak ještě

větší délky. Pro propojení na delší vzdálenost je vhodnější využít tzv. extenzní adaptér (extension adapter), respektive dvojici adaptérů – laicky řečeno, jde o dvě malé krabičky, které se umístí na začátek a konec vedení. Mají USB port pro připojení zařízení, ale navzájem komunikují prostřednictvím UTP (síťového) kabelu, takže lze provést propojení řádově na desítky metrů.

KVALITNÍ ZVUK ZA ROZUMNOU CENU

Chcete si v počítači v případě poslechu hudby, sledování filmů nebo hraní her dopřát kvalitní zvuk? Poradíme vám, do kterého hardwaru má smysl investovat.

SESTAVA
LOGITECH Speaker
System Z906
nabízí hodné
muziky za
přijatelnou
investici.

TIP
REDAKCE
počítač

info

CENY
V článku
uvádíme ceny
s DPH, za kte-
ré bylo možné
dané produkty
zakoupit
v českých
e-shopech
v době pří-
pravy článku.
E-shop s nej-
lepší cenou si
můžete vyhle-
dat například
pomocí služby
Heureka.cz.

Před nákupem zvukových zařízení je nutné si promyslet, jestli máte k dispozici obsah s dostatečně kvalitním zvukem. Sebelepší zvuková zařízení nemohou vykompenzovat špatnou kvalitu zvuku samotného obsahu. Například originální filmy na nosičích DVD a Blu-ray, hudba na audio CD, digitální televizní vysílání s dobrým signálem nebo počítačové hry kvalitní zvuk nabízejí, jenže mnozí uživatelé si hudbu, filmy a seriály stahují z různých internetových úložišť, případně obsah z nosičů CD, DVD a Blu-ray vlastnoručně převádějí do souborů na pevný disk. Ať už jde o hudební nahrávku, nebo zvukovou stopu videa, ve většině případů se používá formát (kodek) se ztrátovou kompresí, např. MP3.

Při ztrátové kompresi se část dat z multimediálního souboru odstraní. S průměrným počítačovým ozvučením necvičené ucho rozdíl nepozná,

ale při kvalitnějším ozvučení je rozdíl mezi nahrávkou v MP3 a originální nahrávkou na hudebním CD už zřetelný. Optimálním formátem pro audio je formát FLAC, který používá bezztrátovou kompresi. Filmy a seriály? Není nad originální nosič DVD či Blu-ray, kdy se k vysoké kvalitě zvuku přidává podpora pro prostorové ozvučení.

KVALITNÍ ZVUKOVÁ KARTA

Klasické stolní počítače samostatnou zvukovou kartu obvykle nemají. O ozvučení se stará základní deska. Dříve platilo, že zvuk ze základní desky nebyl kvalitní, a proto bylo třeba dokoupit samostatnou zvukovou kartu a vložit ji do pozice PCI nebo PCI Express. Dnes to už vždy tak není, jelikož řada výrobců desek si použití technologií zvukových karet licencuje.

Platí to zejména o základních deskách pro herní počítače. Určitým indikátorem kvality je přítomnost digitálního optického výstupu S/PDIF. Pokud základní deska nabízí jen analogový výstup prostřednictvím 3,5mm jacků, je nákup zvukové karty

namístě. Doporučit lze model **Creative Sound Blaster Z** (cca 1 700 Kč) pro sběrnici PCI Express x1.

Většina přenosných počítačů nabízí vedle integrovaných reproduktorů jen analogový výstup na sluchátka s klasickým 3,5mm jackem. Cestou k lepšímu ozvučení je externí zvuková karta do rozhraní USB. Ze současných nabídek můžeme doporučit model **Creative Sound Blaster X-Fi HD** (cca 2 000 Kč), který lze samozřejmě připojit i ke stolnímu počítači.

REPRODUKTORY 5.1

Jmenované zvukové karty nabízejí i optický digitální výstup S/PDIF – obě karty též podporují zvukovou aparaturu 5.1. Ze sestav 5.1 pro osobní počítače je špičkovou sestava **Logitech Speaker System Z906** (od 5 000 Kč). Celkový efektivní výkon 500 W, certifikace THX, dekodér zvuku Dolby Digital 5.1 a Digital Theater System (DTS) jsou zárukou špičkového ozvučení v mezích reproduktorových soustav pro počítače a co do kvality hravě překonávají většinu nejprodávanějších domácích kin.

**KARTA CREATIVE
Sound Blaster
X-Fi HD dokáže
vytáhnout
skvělý zvuk
i z notebooku.**

info

PŘEVOD DO FLAC

Pro převod hudby z hudebního CD do formátu FLAC bez ztráty kvality lze použít program FreeRIP (www.freerip.com), popřípadě lze hudbu rovnou v tomto formátu stáhnout za poplatek z českých obchodů Bon-tonline.cz či Supraphonline.cz. České služby v tomto ohledu jsou napřed, ty zahraniční poskytují hudbu ve ztrátových formátech.

DATOVÝ TOK

U ztrátových formátů je důležitý datový tok: čím vyšší, tím lepší. Například v iTunes Store lze zakoupit hudbu ve formátu AAC s datovým tokem 240 kb/s, což je víceméně ekvivalent datového toku 320 kb/s v případě formátu MP3, ve kterém přehrává hudbu služba Deezer.com. Při takto vysokém datovém toku je ztrátová komprese ještě akceptovatelná i při lepším ozvučení.

PŘEHRAVÁNÍ DVD/BD

Pro plnohodnotný zvukový zážitek je nutný kvalitní přehrávač s podporou pro všechny moderní zvukové i obrazové technologie. Jednou z nejlepších voleb je zpoplatněný program PowerDVD (cyberlink.com/products/powerdvd-ultra).

SLUCHÁTKA CREATIVE Sound Blaster Recon3D Omega Wireless dokáží vytvořit efekt prostorového zvuku.

sluchátka s mikrofonom.

Velmi zajímavá jsou sluchátka **Creative Sound Blaster Recon3D Omega Wireless** (cca 3 800 Kč) která do svých muší přinášejí efekt prostorového zvuku 5.1 nebo 7.1. Samozřejmě že výsledný efekt není srovnatelný s reproduktorovou soustavou 5.1 či 7.1, ale na poměry sluchátek je výsledek přesto velmi zajímavý a pro hraní her i sledování filmů dostačující.

Sluchátka díky masivnímu polstrování netlačí a zároveň dobře izolují zvuk oběma směry. Nikdo tedy neslyší, co posloucháte, a vás zároveň při poslechu neruší zvuky okolí. Mikrofon, potlačující okolní ruch, je odnímatelný, takže když jej nepotřebujete, nemusí vám

Součástí této soupravy je samostatná řídicí jednotka pro regulaci hlasitosti, indikaci aktivního dekódování a používaných reproduktorů, přepínání mezi různými vstupy zvuku a pro otestování správného zapojení a rozmístění reproduktorů. Přítomen je také přepínač pro zvuk 2.0, 4.1 nebo 5.1; tento přepínač zajišťuje použití všech požadovaných reproduktorů nehlédě na přehrávaný obsah. Pro regulaci hlasitosti a pro přepínání mezi různými zvukovými vstupy slouží také dálkové ovládání. Na subwooferu jsou dva optické digitální vstupy, jeden koaxiální digitální vstup, dvojice vstupů cinch pro analogové stereo a 3,5mm konektory stereojack pro propojení s běžnou zvukovou kartou počítače. Na řídicí jednotce je navíc výstup na sluchátka a vstup pro mikrofon.

KARTA CREATIVE Sound Blaster Z je určena pro stolní počítače.

SLUCHÁTKA A HEADSET

Kdo preferuje sluchátka, nemusí dnes nutně kupovat špičkovou zvukovou kartu. Kvalitní sluchátka fungují jako samostatné zvukové zařízení. Vzhledem k popularitě služeb, jako je např. Skype, doporučujeme

překážet před ústy, popřípadě jej lze díky tvarovatelnému ramenu ohnout na stranu.

Sluchátka bezdrátově komunikují se svou základnovou stanicí, kterou lze připojit k počítači i k herní konzoli Xbox 360 nebo PlayStation 3. Na druhou stranu je základnová stanice

vybíráme reproduktorovou sestavu

Nejběžnější je dnes sestava 5.1, která se vždy skládá ze subwooferu (reproduktoru pro hluboké tóny – „basy“), středového předního reproduktoru, levého a pravého předního reproduktoru a levého a pravého zadního reproduktoru. To je dnes optimální sestava pro libovolné využití.

Sestavy 2.0 (levý a pravý přední reproduktor) nebo 2.1 (levý a pravý přední reproduktor + subwoofer) jsou vhodné hlavně pro poslech hudby, ale nepodporují prostorový zvuk, takže pro hraní her nebo sledování filmů nejsou tou nejlepší volbou. Sestavám 4.1 chybí přední středový reproduktor, což je v praxi často hendikep, takže se už téměř neprodávají.

Narazit lze však na sestavy 7.1. Ty mají navíc levý a pravý boční reproduktor. Problém je v nedostatku obsahu, který by takto rozšířených možností prostorového ozvučení dokázal využít, což platí i pro nejnovější filmy na Blu-ray. Zatím je rozumnější investovat do kvalitnější sestavy 5.1, v níž absence bočních reproduktorů rozhodně není kritickým nedostatkem, než nakupovat dražší sestavu 7.1 s horším zvukem.

překážkou v mobilitě. Na cesty jsou lepší sluchátka **Creative WP-350** (cca 1 600 Kč), připojitelná prostřednictvím rozhraní Bluetooth (ve verzi 2.1 nebo vyšší). V jedné z muší je integrován skrytý mikrofon, umožňující i telefonovat.

Na muši jsou vedle tlačítek pro příjem či odmítnutí hovoru rovněž ovladače přehrávání hudby.

Pro plnohodnotné využití sluchátek je třeba dokoupit miniaturní přijímač + vysílač **Creative BT-W1** (cca 700 Kč) pro rozhraní USB, což cenu zvyšuje, ale na cesty je to kvalitní a univerzální zvukové řešení pro notebook, tablet i mobil.

■ JIŘÍ MACICH ml.

SLUCHÁTKA CREATIVE WP-350 se připojují prostřednictvím rozhraní Bluetooth.

info

PODROBNĚJŠÍ INFORMACE

► Více informací o zmiňovaném hardwaru a další zajímavých zvukových zařízeních najdete na českých komunikujících webech společností Creative (cs.creative.com) a Logitech (logitech.com/cs-cz/speakers-audio). Tito výrobci patří v oblasti ozvučení počítačů dlouhodobě mezi naprostou špičku.

OPTICKÝ KABEL

► K reproduktorům vybaveným rozhraním S/PDIF je zpravidla třeba zvlášť dokoupit digitální optický kabel Toslink. Vyjde maximálně na několik stokorun a tato investice se vyplatí. Dodávané kabely pro analogové propojení prostřednictvím skupiny 3,5mm konektorů stereojack zbytečně snižují možnosti reproduktorových soustav.

SPOLEHLIVÝ BEZDRÁT

► Nebojte se bezdrátových sluchátek, problémy s přenosem zvuku jsou dávno minulostí. Dnes používané digitální bezdrátové technologie jsou bez negativních vlivů, jako je šumění či praskání, takže si lze bez obav dopřát volnost pohybu bez kabelů. Nesmíte ovšem zapomínat sluchátka nabíjet.

AKTUALIZACE FIRMWARE

V následujících odstavcích vám vysvětlíme, co to firmware je, jak jej bezpečně aktualizovat a kdy jej raději neaktualizovat.

info

PROČ SE AKTUALIZUJE? Důvodem je stále větší komplikovanost zařízení, kvůli které není možné stoprocentní odladění ještě během výroby. Pokud firmware obsahuje chyby, uživatelé si mohou nainstalovat jeho novější verzi s opravami, aniž by zařízení muselo být reklamováno, resp. putovat do servisu.

Firmware je označení pro jednoduchý obslužný software, integrovaný do spotřební elektroniky a počítačových komponent. Stejně jako operační systém osobních počítačů či chytrých mobilů se firmware stará o funkčnost zařízení. Je ale výrazně jednodušší než klasický operační systém. Vždy jde o specifický software pro konkrétní typ a model zařízení. Až na výjimky je nezaměnitelný. Firmware se ve spotřební elektronice a počítačových komponentách používá léta, ovšem teprve v posledních letech se stává „viditelným“ pro uživatele. Řada zařízení totiž podporuje jeho aktualizaci uživatelem.

JAK SE AKTUALIZUJE

Existují čtyři možnosti aktualizace. Prvním možností je ta, že zařízení s přístupem k internetu provádí

ZAŘÍZENÍ ČASTO nabídnou aktualizaci firmwaru sama.

aktualizaci automaticky. To je ale naštěstí vzácné, protože aktualizace není vždy žádoucí. Častěji je automaticky pouze zjišťována dostupnost nové verze firmwaru a eventuálně je nabídnuta její instalace, kterou musí uživatel povolit.

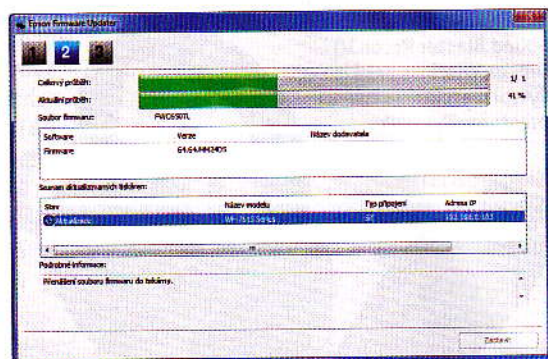
Třetí způsob spočívá v tom, že uživatel sám iniciuje zjištění dostupnosti nové verze firmwaru, kterou eventuálně může nechat nainstalovat.

PŘERUŠENÍ AKTUALIZACE firmwaru často vede k nefunkčnosti zařízení.

U elektroniky s přístupem k internetu se nachází patřičná volba v nastavení zařízení. V případě komponent a příslušenství pro počítače často k vyhledávání aktualizace slouží obslužný program nebo servisní utilita, nainstalovaná spolu s ovladači.

Ještě je tu ale čtvrtý, o něco složitější způsob, kdy je třeba nejdříve si zjistit verzi firmwaru v zařízení a poté firmware vyhledat svépomocí na webu výrobce zařízení.

V PŘÍPADĚ POČÍTAČOVÝCH komponent se o aktualizaci firmwaru zpravidla stará obslužná utilita, dodaná výrobcem zařízení.

KDY NEAKTUALIZOVAT

Firmware, který funguje, nedoporučujeme aktualizovat. Nežádá totiž novější firmware obsahuje jednu nepříliš podstatnou opravu a několik nových chyb, přičemž návrat k předchozí verzi nebývá možný. Pokud se zařízením nejsou žádné vážné problémy, aktualizace firmwaru má smysl pouze tehdy, když přináší nové funkce, o které máte zájem.

RIZIKA AKTUALIZACE

Nedokončená aktualizace firmwaru může učinit zařízení nefunkčním. Stačí k tomu ztráta napájení při výpadku dodávky elektriny. Co pak dělat, popisuje manuál. Některá zařízení mají pro tyto případy funkci pro obnovení firmwaru (*firmware recovery*), kterou může uživatel využít. Ne vždy ale musí fungovat a některá zařízení takovou funkci nemají.

Pak nezbyvá než doufat, že se zařízení povede zprovoznit v servisu. Nedoporučujeme proto aktualizaci provádět v době, kdy je zvýšená pravděpodobnost výpadku elektriny (např. za bouřky, při silném větru či během silných mrazů). Nejjistější je připojit zařízení po dobu aktualizace k záložnímu zdroji napájení (UPS).

■ JIŘÍ MACICH ml.

info

KTERÝCH ZAŘÍZENÍ SE TO TÝKÁ?

Firmware, který mohou aktualizovat sami uživatelé, se používá v klasických mobilech, televizorech a další černé elektronice, herních konzolách, kapesních přehrávačích, digitálních videokamerech a fotoaparátech, čtečkách elektronických knih a v další spotřební elektronice. Z komponent a příslušenství pro počítače lze jako příklad uvést různé typy tiskáren, vysokorychlostní modemy, síťové routery, síťové a bezdrátové adaptéry, pevné disky, optické mechaniky, řadiče ve formě přídržných karet a podobně.

INFORMACE OD VÝROBCE

Nové verze firmwaru lze dohledat na webu výrobce v sekci technické podpory (technical support). Často však narazíte na anglicky „mluvící“ stránky. Na webu výrobce zařízení by měl být k dispozici seznam změn (changelog) v nové verzi firmwaru. Pokud seznam změn nelze dohledat (firmware je tedy příslovečný zajíc v pytli), pak u bezproblémových zařízení nedoporučujeme firmware aktualizovat.

OPERAČNÍ SYSTÉM DO KAPSY

Vedle přenosných programů existují i přenosné operační systémy, které lze spustit na libovolném počítači třeba z flash disku. K čemu je to dobré a jaký systém zvolit?

Takzvané live systémy lze spustit například z flash disku, externího disku či média CD/DVD. Není třeba je na daný počítač instalovat, neovlivníte tak nainstalovaný operační systém, žádná data ani nastavení.

VÝHODY LIVE SYSTÉMU

Někteří uživatelé často pracující na cizích nebo veřejných počítačích preferují live systém se svými oblíbenými programy a s vlastním nastavením. Nemusí se vždy na každém počítači vyřadovat se specifiky nainstalovaného operačního systému a spoléhat se na dostupné programy. Přenosné programy přitom na úplně každém počítači nefungují. Stačí, aby na počítači byl nainstalován nepodporovaný operační systém nebo nepodporovaná verze systému.

Live systém včetně obsažených programů lze použít zcela nezávisle na operačním systému, který je v počítači nainstalován. Live systém sice nemusí být kompatibilní s hardwarem daného počítače, ale to se neděje často, protože live systémy jsou vytvářeny s velkým důrazem na všeobecnou kompatibilitu. Navíc mají velmi nízké

hardwarové nároky, takže fungují i na starších počítačích.

Z live systému lze bezpečně provádět i citlivé operace, do kterých byste se jinak na cizím počítači pouštět neměli, protože nemáte přehled o úrovni jeho zabezpečení. Řeč je o přístupu k internetovému bankovníctví, on-line platbách kartou či platebním systé-

Slax Czech (International)	7.0 B	210 MB	30 MB	64 MB	30 MB	64 MB
Slax Czech (Simplified)	7.0 B	220 MB	30 MB	64 MB	30 MB	64 MB
Slax Czech (Traditional)	7.0 B	230 MB	30 MB	64 MB	30 MB	64 MB
Slax Croatian	7.0 B	217 MB	30 MB	64 MB	30 MB	64 MB
Slax Czech	7.0 B	210 MB	30 MB	64 MB	30 MB	64 MB
Slax Danish	7.0 B	210 MB	30 MB	64 MB	30 MB	64 MB
Slax Dutch	7.0 B	210 MB	30 MB	64 MB	30 MB	64 MB
Slax English (UK)	7.0 B	217 MB	30 MB	64 MB	30 MB	64 MB
Slax English (US)	7.0 B	215 MB	30 MB	64 MB	30 MB	64 MB
Slax Estonian	7.0 B	210 MB	30 MB	64 MB	30 MB	64 MB
Slax Farsi	7.0 B	217 MB	30 MB	64 MB	30 MB	64 MB
Slax Finnish	7.0 B	210 MB	30 MB	64 MB	30 MB	64 MB

SYSTÉM SLAX Linux umí česky a na flash disku nezabere mnoho místa.

mem a podobně. Live systém totiž nemůže být ovlivněn záškodnickým programem, který by eventuálně mohl být v počítači usídlen. Nejen proto, že běží nezávisle na nainstalovaném operačním systému, ale také proto, že zpravidla má linuxové kořeny. Pro Linux kvůli jeho velmi malému rozšíření na osobních počítačích neexistuje zdaleka tolik hrozeb jako pro Windows.

LIVE SYSTÉM si nakonfigurujete a vybavíte podle svých potřeb a zvyklostí a spustíte jej takřka na libovolném počítači.

LIVE SYSTÉM ZDARMA

Doporučujeme český live systém Slax Linux, který samozřejmě nabízí české rozhraní. Z důvodu větší kompatibility a menších nároků doporučujeme jeho 32bitovou variantu. Slax si můžete vypálit na CD/DVD nebo rozbalit na flash disk (návod z PPK 15/2013, jsou k dispozici na příloženém CD). Vhodnější je umístění na flash disk, protože na něj lze ukládat uživatelská nastavení live systému i vytvořené či upravené soubory. Slax zabere na flash disku cca 250 MB, přičemž zbylou kapacitu lze dále běžně používat.

WINDOWS TO GO

Windows 8 přináší funkci Windows To Go, díky níž lze jednoduše vytvořit live verzi Windows 8 pro flash disk. Je tu však několik háčeků. Výslednou live verzi Windows 8 lze spustit jen na počítači s Windows 8 nebo s Windows 7. Funkce Windows To Go je navíc k dispozici pouze v edici Enterprise, která se maloobchodně neprodává. Můžete se s ní ale setkat na pracovišti, protože jde o edici určenou pro velké firmy a pro úřady. ■ **JIŘÍ MACICH ml.**

Slax Linux

JAZYK:
čeština
PPK CD:
16/2013

Slax Linux je tzv. live systém, který lze spustit z CD/DVD nebo z flash disku. Je k dispozici zdarma, komunikuje česky a nabízí přehledné uživatelské rozhraní. Tento systém se ideálně hodí k „záchranným pracím“ na havarovaném počítači.

www.slax.org/cs/

info

LIVE SYSTÉM JAKO ZÁCHRANA

Live systém se používá také v nouzových situacích, třeba při odstraňování záškodnického programu, se kterým si nainstalovaný antivirový program neporadí. Mnohé hrozby se totiž po naběhnutí systému dovedou dobře maskovat, ovšem díky live systému je lze na pevném disku najít a odstranit je z něj, protože jsou v tu dobu nečinné. Live systém představuje také snadnou cestu k souborům z počítače, v němž byl operační systém poškozen natolik, že je nutná jeho nová instalace (je tedy třeba zálohovat data). Počítač lze v takových situacích „rozpohybovat“ právě díky live systému.

FLASH DISK PRO WINDOWS TO GO

Funkce Windows To Go má výrazně vyšší nároky na výkon flash disku a jeho kapacitu. Je proto vhodné používat model certifikovaný právě pro tuto funkci. Doporučit můžeme například flash disk Kingston DataTraveler Workspace, nejlevnější model s kapacitou jen 32 GB však vyjde na více než 2 000 Kč (s DPH).

AUTOKOSMETIKA

Xtreme gel slouží pro ošetření všech nelakovaných vnějších plastů. Nové gelové složení čistí, chrání a obnovuje barvu vnějších plastů.

Čistič skvrn – čistič pro odstranění silné špíny a mastných skvrn z textilií a koberců. Čistič odstraňuje tuk, olej i dehtové a jiné odolné skvrny.

Odstraňovač zbytků hmyzu snadno, rychle a důkladně odstraňuje zaschlý hmyz ze skel,

lakovaných i plastových dílů a chromových povrchů.

Čistící utěrky na interiér – speciální utěrka určená na všechny části interiéru auta, plastové díly, sedačky, polstrování, kůži, zrcadla a na skla.

Čističí ubrousky na okna a skla k čištění autoskel, zrcadel, obrazovek a jiných skleněných výrobků. Čistí dokonale beze šmouh.

VAŠE VÝHRA
Deseti výhercům
věnujeme balíček
autokosmetiky Sonax.

NEJ. APL. VĚA, HVI. DSV	SNÁŽENÉ BRAMBO-ROVÉ LUPÍNKY	UKAZOVACÍ ZÁJMENO	GARANT		AUTEN. NARAZIT	PILOTI	ZKR. KATEGORY ZÁPADO-ČESKÉ UNIVERZITY		NÁŠ BÝVALÝ HEREC (VÁCLAV)	NÁPOJ ZISKANÝ VARENÍM ROSTLIN		SPOJOVAT	JMJC. ZPĚVAČKY PÍLAROVÉ	PODPIS ANONYMA	2. DÍL TAJENKY	SLOV. PÁDOVÁ OTÁZKA	LČK (ZAST.)
NEMOCEN				ZKR. NÁRODNÍ LÉKAŘSKÉ KNİHOVNY				SLOVEN. VE			SKALNĚ ŮTVAR SILNĚ351 3VC						
CITO-SLOVCE ZAVÁHÁNÍ				FOTBAL. KLUB V ÁTHĚNÁCH DONÁCKY DVE				ODKOP NĚM. VYCHOD									
1. DÍL TAJENKY													TES	PROUD HMYZOZRA- VEC (BÁSN.)			
FANTASTA							SKÁLA									SLOVEN. TROVÉ	TESKNE TOUŽIT
	STARO-EGYPT. BOHYNĚ VÁLKY	VOLÁNÍ ČESKY ANGL. BELVEDER					ARABSKÝ DRNKACÍ NÁSTROJ				LMŮTA						
ETIOPSKÉ JEZERO				STĚNY	ZESTOVÝ HUD. NÁSTROJ	SONAX®						SLOVENSKY KIERÝ					
NENÍ MOŽNO													ZTROPIT	JEDNOTKA INFORMACE DOBRYSY			
ZN. HLINÍKU			NĚM. TY									ANGL. LYŽE VE PROSPĚCH				KRUH	SEXUÁLNÍ LÁTKY
TELEVIZE			ANGL. KOYZ HUTNICKÝ PROCES			LŮZA		RYCHLÝ MĚHAVÝ POHYB	FORMOVAT	ČÁST ROSTLINY	MRAVO- UČNÉ VYPRÁ- VOVÁNÍ						
	LATINSKY A ČÁSTI KOŘSKÝCH POSTRŮB			POVZDECH SPZ TRENČINA			MENŠÍ DŘEVINA				BĚLÝ KOV ZÁPOR					PRITAKÁNÍ	
STATEČNÁ							NEZŘE- TELNOST ZVUK PŘI PÁDU									ZN. SVĚTEL- NĚHO TOKU	
3. DÍL TAJENKY																DZNAČENÍ LETADEL BELGIE KÓD CHILE	
POMLUVA				ŘEČ							ESTRAGON						
AUSTR. SÍDLO				PURPUR				CHEM. ZN. THALLIA			TLUSTĚ ŽENY						

SOUTĚŽNÍ OTÁZKA:

Ve kterém německém městě sídlí firma SONAX GmbH, výrobce autokosmetiky SONAX?

a) v Neuburqu, b) v Mnichově, c) v Essenu.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději do 2. září 2013 na korespondenčním lístku označeném heslem **Křížovka PPK 16 na adresu Burda Praha, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo e-mailem na adresu křížovka16@ppk.cz. Nezapomenejte uvést svou poštovní adresu! Jména vřerců uveřejníme v PPK č. 19/2013.**

TAJENKA KŘÍŽOVKY Z PPK 13/2013 ZNÍ:
Propracovaný děj válečné hry vás zcela pohltí.

SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ NA SOUTĚŽNÍ OTÁZKU:
Hlavním nepřítelem speciálních jednotek, jejichž členem je hráč hry Arma 2, jsou proruští separatisté. (odpověď b)

PLNOU VERZI HRY ARMA 2 VYHRÁVAJÍ:

V. Tesařová z Vysokého Chvojna, L. Valešová z Rokycan,
M. Valendová z Chotěboře, J. Vlček z Turnova,
P. Hantschová z Pomezí, A. Marečková z Kunovic,
K. Mahdal z Přestic, J. Stejskal z Vesce,
I. Jablečnicková z Prahy a M. Divíšek ze Zbirohu.
Gratulujeme!

Jedinečná nabídka PŘEDPLATNÉHO

Jen **39,80 Kč** ~~69,99 Kč~~
za výtisk PPK s CD

Roční předplatné 995 Kč

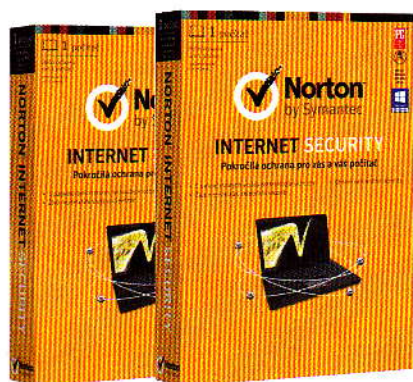
25x časopis PPK a 25x CD

Ušetříte 755 Kč na předplatném oproti stánkovému prodeji

+ DÁREK dle vlastního výběru

**2x NORTON INTERNET
SECURITY 2013cz**

**dárek v hodnotě
1 000 Kč**

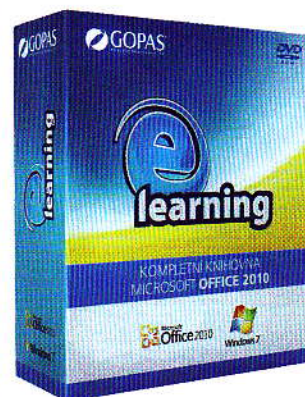
**PAMĚŤOVÁ KARTA 32 GB SDHC
+ FLASH DISK 32 GB, USB 2.0**

**dárek v hodnotě
1 500 Kč**

**MS OFFICE 2010 – KNIHOVNA
15 VÝUKOVÝCH KURZŮ**

**dárek v hodnotě
1 900 Kč**

Předplatné objednávejte:

- A) tel.: **225 985 225** (ČR: pondělí–pátek 8–18 hod.)
- B) internetová adresa: **www.ppk.cz** (sekce předplatné)
- C) e-mail: **ppk@send.cz**

Nabídka platí pouze pro nové předplatitele a do vyčerpání zásob. Nabídka dárků platí v ČR i SR.
Více informací k produktům najdete na www.ppk.cz (sekce předplatné).

Toto číslo vyšlo: 29. 7. 2013
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Praha, spol. s r. o.
Managing Director: Petra Fundová
Šéfredaktor: Ivan Heister
Redakce (redakce@ppk.cz):
Aleš Havlas, Jan Jírovec, David Nesiba,
Martin Semrád, Miroslav Ziegler
Foto: Martin Tryšůk
Ilustrační foto: Fotolia
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci:
Michaela Kadlecová, Jiří Macich,
Milan Pola, Lubomír Štěpán
Prepress: Burda Praha, spol. s r. o.
Tisk: Moraviapress, a. s.
Předplatné v ČR: SEND Předplatné, spol. s r. o.,
hala A3, Ve Žlábku 1800/77, 193 00 Praha 9
Příjem objednávek a reklamací:
tel.: 225 985 225, ppk@send.cz, www.send.cz
Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o.,
Šustekova 10, P. O. Box 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931, fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk
Marketingové oddělení:
Zuzana Polanská (ředitelka marketingu),
tel. 221 589 123; Radek Benda
(Marketing Manager), tel. 221 589 546
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:
ABC ČR, Sokolovská 84/366, Praha 8
V prodejně sítě rozšiřuje:
V České republice:
Mediaprint & Kapa Pressegrasso, s. r. o.
Pressegrosso, a. s.
Na Slovensku: Mediaprint – Kapa
Pressegrosso, a. s.
© Burda Praha, spol. s r. o., IČO 15273598
Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3
tel.: 221 589 111
Za původnost a obsahovou správnost
příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl
nabídnutých redakci se řídí zejména autorským
zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými
právními normami. Rukopisy redakce nevrací.
V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora
o této skutečnosti uvede. Tím nabývá vydavatel
práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou
včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách
časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem
v elektronické podobě. Autorská odměna bude
poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním
uveřejnění příspěvku ve výši určené interním
sazebníkem a zahrne i odměnu za případné
vydání díla v elektronické podobě. Všechna práva
k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk,
přepřevádění, překlad do jiného jazyka a jiné užití
díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného
díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení
do jakékoliv formy elektronické publikace ap.)
bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské
právo k časopisu a navazujícím elektronickým
publikacím vykonává vydavatel.
Inzerce ČR:
Lukáš Polák (obchodní ředitel);
Anna Punčochářová (ředitelka inzerce),
tel. 221 589 640;
Jaroslava Tajčmanová
(Senior Media Consultant), tel. 724 111 282;
Daniela Procházková (Traffic Manager),
tel. 221 589 290
Inzerce mimo ČR využívá BCN:
Germany: Vanessa Noetzel, tel. +49 89 9250 3532,
vanessa.noetzel@burda.com
Michael Neuwirth, tel. +49 89 9250 3629
michael.neuwirth@burda.com
Austria & Switzerland: Goran Vukota,
tel. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com
France/Luxembourg: Marion Badolle-Feick,
tel. +33 1 72 71 25 24,
marion.badolle-feick@burda.com
Italy: Mariolina Siclari, tel. +39 02 91 32 34 66,
mariolina.siclari@burda.com
UK-Ireland: Jeannine Soeldner,
tel. +44 20 3440 5832,
jeannine.soeldner@burda.com
USA+Canada+Mexico: Salvatore Zammuto,
tel. +1 212 884 48 24,
salvatore.zammuto@burda.com

Rozbočování kabelů a portů

Máte na počítači málo USB portů, nabízí váš router příliš málo portů kabelové sítě nebo chcete přivést zvuk do sluchátek i reproduktorů zároveň? V příštím vydání PPK volně navážeme na článek o kabeláži a nabídneme vám užitečné tipy a triky z oblasti rozbočování počítačových kabelů a portů.

Test přenosných počítačů pro školáky

Příští vydání PPK vyjde v druhé polovině srpna a to již bude zbývat pouze pár dnů do zahájení dalšího školního roku. Pokud plánujete pořídit svému studentovi nový počítač, bude vám při výběru správného modelu nápomocen náš test přenosných počítačů. Ten bude obsahovat jak notebooky, tak notebooky s dotykovým displejem a také tablety.

Windows RT

Chystáte se pořídit si levný tablet s Windows RT? Pozor, abyste nebyli zklamáni. Windows RT sice vychází z Windows 8, ale zdaleka nenabízí všechny možnosti „stolního“ systému. V PPK 17 se dozvíte, čím se oba systémy od sebe liší, jaké jsou výhody a nevýhody Windows RT, jak je to s kompatibilitou softwaru a hardwaru, a mnoho dalších užitečných informací.

Správa a úpravy fotografií

Dovolené s sebou přináší i spousty fotografií a z nich je dobré vybrat ty nejlepší. Ale i tento výběr si většinou žádá nějaké úpravy, a proto vám příště nabídneme několik článků, jak takové fotografie spravovat a upravovat, aby se zážitek z jejich prohlížení umocnil.

PPK CD 17/2013

ABELSSOFT PC FRESH 2013

Na příštím PPK CD najdete jako bonus plnou verzi programu PC Fresh 2013, který vám pomůže jednoduchým způsobem optimalizovat Windows a maximalizovat výkon celého počítače. Program pomáhá spravovat procesy a nastavovat programy spouštěné při startu počítače. Každý uživatel může spustit optimalizaci výkonu a upravovat detailně jeho nastavení. Po každém zásahu do nastavení Windows se všechny změny ukládají, aby bylo případně možné obnovit původní nastavení ze zálohy. Hlavním softwarovým tématem příštího cedéčka bude rubrika Vše pro digitální fotografii, ve které najdete sbírku nejlepších bezplatných programů pro správu, prohlížení a úpravu fotografií.

papír nebo tablet*

ČASOPIS CHIP: VAŠE DIGITÁLNÍ KNOW-HOW VŽDY NA DOSAH

* Chip je v současnosti dostupný pro **Apple iPad** (App Store) i tablety s **OS Android** (Google Play).

Chip je dlouhodobě nejprodávanější a nejčtenější tuzemský časopis o digitálních technologiích. Vychází ve více než 15 zemích světa, v ČR již 22 let.

více informací na www.chip-app.cz

Jednoduché, ale výkonné NAS

QNAP

- se snadno použitelnou Music Station

TS-421 Turbo NAS

Inteligentní a jednoduché
rozhraní QTS 4.0

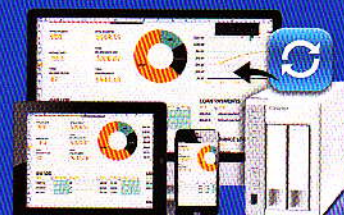
Uživatelsky přívětivé grafické prostředí
s mnoha funkcemi pro zábavu.

Poslouchajte svou hudbu
z Turbo NAS kdekolí

Přístupte ke svým souborům
a užijte si hudbu v mobilních zařízeních.

Qsync – váš soukromý Dropbox

Synchronizujte svoje data v PC, mobilu
a tabletu pomocí nové funkce Qsync.

Série TS-x20, TS-x21 a TS-x69L

QNAP SYSTEMS, INC.

Copyright © 2013 QNAP Systems, Inc. All rights reserved.

www.qnap.com

